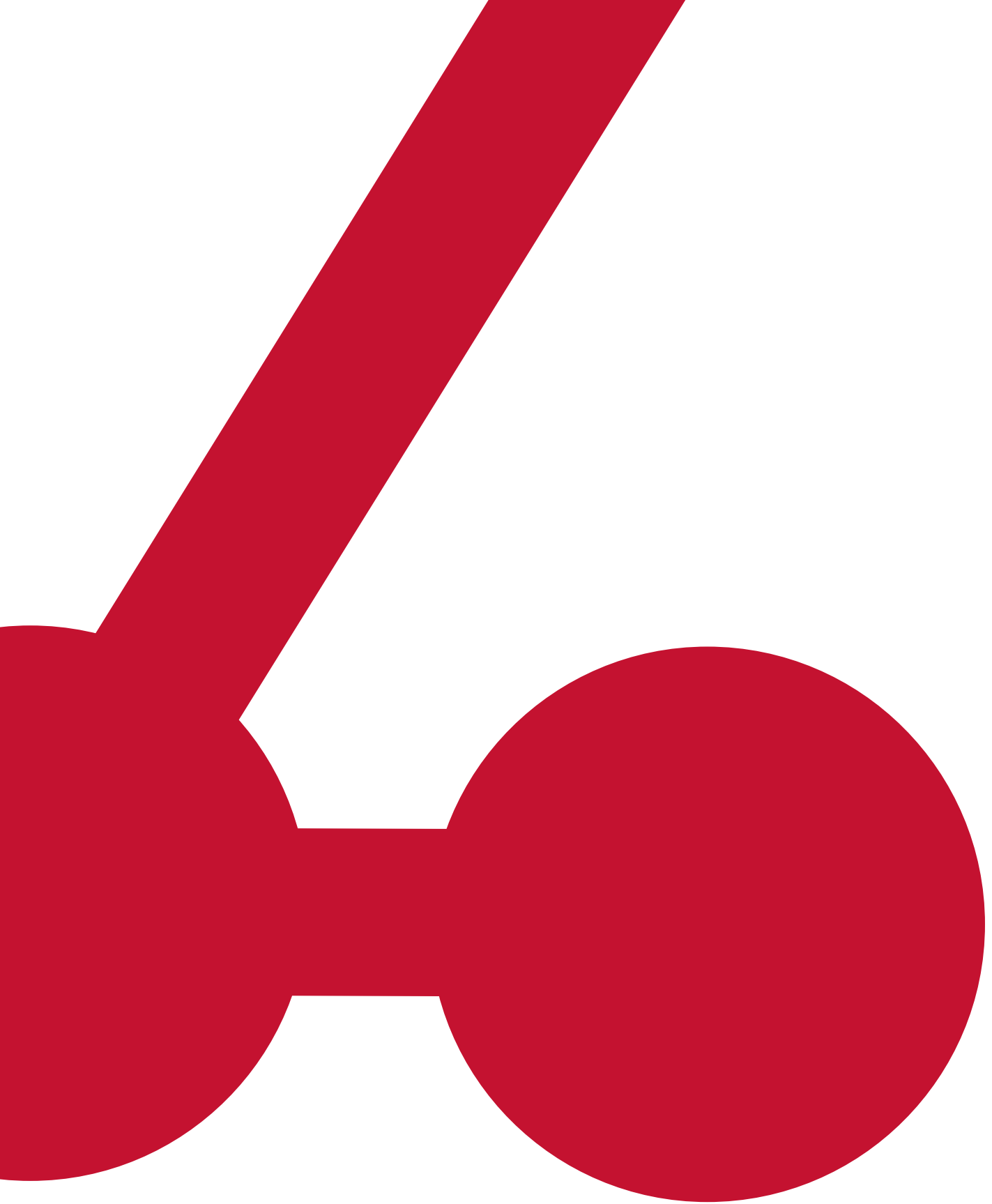

N O R E G S   Mange røyster
M Å L L A G   – felles mål

Årsmelding Noregs Mållag 2012-2013

Innhald

4	Føreord
5	Leiar
6	Nynorsk oppvekst
14	Andre målpolitiske tiltak
18	Samskipnaden
33	Økonomi
44	Tillitsvalde, tilsette og oppnemnde
50	Norsk Målungdom
52	Nærskylde tiltak
57	Vedlegg og statistikk

Føreord

Styret legg med dette fram årsmeldinga for arbeidsåret 2012/2013 slik § 5.1 i lov for Noregs Mållag seier.

Årsmeldinga dekkjer perioden 19. mars 2012 til 3. mars 2013. Dei siste vekene fram til landsmøtet vil bli oppsummerte i årsmeldinga for neste arbeidsbolk.

Noregs Mållag er ein landsfemnande, friviljug medlemsorganisasjon med skrifvarstove i Oslo. Det har ikkje vore fysiske ulukker eller skadetilfelle i 2012. Sjukefråveret har vore 126 dagsverk, noko som utgjer 7,9 prosent. Mesteparten av fråveret skriv seg frå langtidssjukemelding. Arbeidsmiljøet vert rekna som godt, og Noregs Mållag følgjer prinsippa for likestilling i arbeidslivet både når det gjeld lønspolitikk og tilsetjingar. Verksemda til Noregs Mållag ureinar ikkje det ytre miljøet. Årsrekneskapen for 2012 gjekk 168 000 kroner i overskot, og den samla eigenkapitalen er eit godt grunnlag for drift dei komande åra.

Årsmeldinga er ein rapport for det andre året i den treårige arbeidsprogramperioden frå 2011-2014. Teksten følgjer strukturen i arbeidsprogrammet så langt det lèt seg gjere. Arbeidsprogrammet gjeld fram til våren 2014, og såleis vil det vere punkt i arbeidsprogrammet som det ikkje er gjort noko med i dette arbeidsåret. Det siste arbeidsåret har også vore ganske spesielt, med eit særleg trykk på revisjonen av læreplanane for norsk og førebuingane av det store tiltaket i Språkåret 2013; Nynorskstafetten. Styret vedtok difor å konsentrere seg

om dei to sakene i tillegg til arbeidet mot målbyte blant elevar med nynorsk hovudmål. Årsmeldinga omtalar i hovudsak arbeid som er gjort eller som det er teke initiativ til frå styret og skrifvarstova i Noregs Mållag. Ho omtalar dessutan noko av det arbeidet lokal- eller fylkeslag gjer og også tilskippingar og særskilde hendingar som nærskylde organisasjonar har stått for. Årsmeldinga tek likevel ikkje mål av seg til å yte rettferd til det store arbeidet som vert lagt ned av lokal- og fylkeslaga i organisasjonen.

Årsmeldinga skal danne grunnlaget for landsmøtet si vurdering av arbeidet til styret og stoda for målreisinga og heile samskipnaden. I tillegg har årsmeldinga ein viktig funksjon som ein rapport frå Noregs Mållag til offentlege og private tilskotsytarar og samarbeidspartnarar. Dei siste tre åra har Språkrådet laga rapporten Språkstatus som dokumenterer språkbruk i Noreg på ulike felt, og Nynorsk kultursentrum gjev år om anna ut det omfattande faktaoversynet Språkfakta. Årsmeldinga frå Noregs Mållag dekkjer i hovudsak målreisinga og det arbeidet som vert lagt ned for å styrkje nynorsken sin plass. Saman gjev desse tre ulike rapportane eit utfyllande oversyn over stoda for nynorsken. Styret har lagt vekt på å gje årsmeldinga ei utforming som òg gjer ho interessant for lesarar utanfor Noregs Mållag, sjølv om den primære målgruppa er samskipnaden.

Oslo, 8. mars 2013

Håvard B. Øvregård (leiar)   Janne Nygård (nestleiar)   Helga Hjetland   Terje Kjøde
Nina Berge Rudi   Sveinung Rotevatn   Vebjørn Sture (Norsk Målungdom)   Sigbjørn Hjelmbrække (1. vara)
Gro Morken Endresen (dagleg leiar)

Styret i Noregs Mållag 2012-2013

*Frå venstre: Sigbjørn Hjelmbrække (1. vara), Helga Hjetland, Vebjørn Sture (NMU), Janne Nygård (nestleiar)
Håvard B. Øvregård (leiar), Terje Kjøde, Sveinung Rotevatn og Nina Berge Rudi.*

Leiar

Nynorskstafetten er godt i gang. Vårt bidrag til Språkåret 2013 er eit løft for organisasjonen, eit løft for lokallaga langs reiseruta og eit løft for både nynorsk og språk generelt i Noreg. Vi feirar det fleispråklege Noreg med nynorsk og bokmål, samisk, nasjonale minoritetsspråk og nye innvandrarspråk. Det er naturleg at Noregs Mållag sitt bidrag til Språkåret 2013 legg mest vekt på å nynorsk, men arbeidet vårt for språkglede, språkleg sjølvtilitt og språkleg medvit gagnar alle språk og språkbrukarar i landet. Det er som med språklæring; å lære eit språk sperrar ikkje for å lære eit anna, tvert om. For kvart språk du lærer, vert det lettare å lære andre språk. Auka verdsetjing av nynorsk går hand i hand med auka verdsetjing av alle dei andre språka i eit stadig meir språkmangfaldig Noreg.

140 stader, 19 fylke, 12.000 kilometer. Det kan høyrast ut som reine galskapen. Men med ein stordugnad i heile organisasjonen er stafetten i gang, bilen på vegen, barnehagar, skular, rådhus og samfunnshus besøkte, avissidene invaderte, og slik skal det halde på til langt ut på seinhausten 2013.

Sjølv var eg på vegen dei to første vekene. Eg snakka med over tre tusen menneske i ti kommunar. Barnehageborn, skuleungar og –ungdom, ordførarar og rådmenn, fulle samfunnshus og diskusjonar på stand på kjøpesenter. Vi har verva medlemmer og delt ut flygeblad. Vi har spreidd språkglede, språkleg sjølvtilitt og språkleg medvit.

Språkglede er beste drivstoffet for målarbeid. Og få stader er den klarare enn i auga på barnehageborn. Før Nynorskstafetten byrja, hadde eg alt vitja over 50 barnehagar i barnehagekampanjen vår. Barnehagearbeidet vårt siste åra er både eit viktig nybrottsarbeid og ein stor «publikumssuksess». Når borna lærer å telje til fem på ulike språk, då lyser det i språkglede. At same ordet kan bety ulike ting, at «dø» både er talet to på fransk og «ikkje levande» på norsk, tykkjer borna er både spennande og morosamt. Dei legg merke til at talet tre er ganske likt på mange språk, om det er nynorsk/bokmål/svensk/dansk «tre», tysk «drei», engelsk «three», spansk «tres» eller russisk «tri». Og dei høyrer at finsk «kolme» og samisk «golgma» er i slekt.

Språkleg sjølvtilitt er hovudbodskapen på skulebesøka. Desse to første vekene var eg i skular med fleirtal av nynorskelevar. Statistikken viser at mange nynorskelevar byter hovudmål til bokmål i løpet av skuletida. For dei fleste som byter, er dette i liten grad eit medvite val,

det berre «blir slik». Bokmålspresset, at mesteparten av teksten dei ser rundt seg er på bokmål, vert for stort. Ekstra vanskeleg er det å halde på nynorsken når ein kjem i mindretal, til dømes på ny skule.

Korleis skal ein førebu elevane mot framtidig målbyte? Som med mangt anna: snakk om det. Elevane veit godt at det finst både nynorsk og bokmål, og at bokmål er fleirtalsspråket. Men dei treng også å tenkje gjennom og setje ord på kvifor dei bruker nynorsk, kvifor det er viktig for dei, og kva som skal til for å halde på det.

Språkleg medvit er hovudbodskapen i møte med ordførarar, rådmenn og andre kommunalt tilsette. Kommunen påverkar språkvilkåra for alle innbyggjarane sine. Gjennom barnehage og skule, vaksenopplæring, turistmarknadsføring, offentleg informasjon, sakspapir og skjema. Vi treng alle ei venleg påminning ein gong i mellom. Kommunalt tillitsvalde og tilsette treng at det lokale mållaget minner dei på korleis dei legg til rette for språkbrukarane i kommunen, og særleg om det er ein nynorsk kommune. Eit nasjonalt mindretalsspråk treng strukturar som tek vare på språket for innbyggjarane, og slik gjer det lettare for kvar einskild å nytte språket sitt på alle område.

Styret har i den siste perioden gjort klare prioriteringar for arbeidet i sentrallekken. Nynorskstafetten har vore ei overordna organisatorisk prioritering. På det politiske området har målbyte og revideringa av norskfaget vore viktigast. Vi har vore tydelege på at svekking av sidemålskunnskap i norskfaget i praksis er ei svekking av nynorsk. Vi har kravd at vedteken språkpolitikk, som seier at nynorsken skal styrkjast, også må liggje til grunn for endringar i norskfaget.

Vi er fødde til å lære språk, vi er fødde til å like språk, vi er fødde til å bruke språk. Kva er meir naturleg å feire enn språk?

Noregs Mållag er alt godt i gang med å fylle Språkåret 2013 med språkglede, språkleg sjølvtilitt og språkleg medvit. Vi skal ikkje slutte når nyttåret kjem, vi skal feire språk kvart år.

Godt Språkår!

Håvard B. Øvregård
Leiar Noregs Mållag

Nynorsk oppvekst

2.1 Barn og språk

Det viktigaste er å gjera barna til trygge brukarar av sitt eige mål og styrkja det nedervde talemålet. Målet er at barna allereie i barnehagen skal få eit positivt møte med nynorsken.

2.1.1 Språk i barnehagen

Den personlege språkidentiteten og det nedervde talemålet skal styrkjast i barnehagen, så barna vert tryggare på seg sjølve og den språklege og kulturelle bakgrunnen sin. Barn over heile landet må få innblikk i det språklege mangfaldet som finst i Noreg, og målet er at opplesing frå nynorske barnebøker vert ein del av barnehagevardagen over heile landet.

Noregs Mållag skal arbeide for at barnehageleva sikrar at det nedervde talemålet ikkje vert undergrave.

Språkopplæringa i førskulelæruddanninga må styrkjast slik at førskulelærarane får kunnskap og medvit om verdien av barna sitt eige talemål, og i korleis dette best mogleg kan lærast.

Det er viktig at det finst rettleiingar som gjer det lettast mogleg for tilsette i barnehagane å driva språkopplæring.

Den komande treårsperioden skal Noregs Mållag sørja for at det vert kartlagt kva språkutviklande pedagogiske hjelpemiddel som finst til bruk i barnehagen. Målet er at alt materiell som vert gjeve ut med offentleg stønad, òg kjem på nynorsk. Mållaget vil ta til orde for at Aasen-tunet, Nynorsksenteret og andre institusjonar skal få midlar til å utvikla pedagogisk materiell på nynorsk.

Mållaget skal laga eit prøveprosjekt i ein kommune der ein deler ut ei nynorsk startpakke, som til dømes kan innehalda nynorske barnebøker og tips til foreldra.

Noregs Mållag må trekkja inn andre organisasjonar, til dømes Pirion, Magasinet og Norsk Barneblad, som samarbeidspartnarar i utvikling og gjennomføring av tiltak mot målgruppa barn og unge.

BARNEHAGEARBEIDET

Barnehagekampanjen Gjennom ord blir verda stor vart avslutta til landsmøtet i april 2012. I førre årsmelding var det ei brei oppsummering av kampanjen. Fordi dette er eit viktig arbeidsfelt, og fordi mange kjem til for å gjere arbeid på feltet, har vi halde fram med å produsere kampanjemateriell. Vi merkar at det er mange som vil bruke materialet, og det er gledeleg. Vi får i blant spørsmål om vi vil stille opp på oppdrag knytt til barnehagar, og det har vi sagt ja til når vi har kapasitet til det. Dette har likevel ikkje vore noko satsingsfelt dette året. Det er mange som legg inn samtale med barnehagekonsulentar og oppvekstsjefar i kommunane på Nynorskstafetten, og det er ein viktig del av det å føre arbeidet vidare på dette politikkfeltet.

2.1.2 Barn og media

Nynorsk og dialekt må inn i større grad på radio og i fjernsyn i program som særskilt er retta mot barn. Noregs Mållag skal, i samarbeid med Kringkastingsringen, følgja opp kravet om 25 % nynorsk i NRK Super. Noregs Mållag vil arbeida for meir nynorsk for barn og unge i den digitale verda.

NRK Super vart lansert i desember 2007, og etter rapportane frå det første heile driftsåret i 2008, var det tydeleg at dei låg på ein språkleg jumboplass blant NRK-kanalane. Mållaget etablerte difor eit samarbeid og har sidan 2009 hatt halvårlege møte med redaksjonen i NRK Super for å diskutere korleis dei kunne nå krava i sine egne språkreglar.

Det har vore sett i verk ei rekkje tiltak for å auke nynorskdelen, og det har vore gode prosjekt. Satsing på eigne dramaproduksjonar gjev likevel ikkje særleg utslag på prosenten, og i mai 2011 tok dei til å dubbe ei rekkje seriar til normert nynorsk. For 2012 gjev denne

satsinga fullt utslag på statistikken, og dette året vil NRK Super for første gong vere om lag på same nivå som dei andre kanalane, om ikkje betre. Samstundes held dei fram satsinga på gode prosjekt i beste sendetid, og kanalen har utvikla seg svært positivt dei siste åra.

2.1.3 Lokale tiltak

Viktige tiltak i lokallaga er å informera barnehagane om kva materiell som finst, som til dømes Pirion og Blåmann Barnebokklubb, og å spreia dette. Lokale mållag kan samarbeida med kommunane for at barnehagane kjem med i kommunale språkplanar. Dei kan òg laga lokalt materiell for å fremja den lokale kulturen og dialekten, og samarbeida med barnehagane om å nå foreldra og få besteforeldre og andre til å vitja barnehagane.

2.2 Nynorsk i skulen

Det viktigaste målet er å auka talet på nynorskelevar i grunnskulen og å heva kvaliteten på opplæringa.

2.2.1 Talet på nynorskelevar

Noregs Mållag må arbeida for å auka talet på nynorskelevar i skulen. Sentralleiken skal informera om retten til å skipa nynorsk parallellklasse, fylgja opp alle som ynskjer å starta nynorsk parallellklasse og utvikla eit parallellklassekurs for interesserte foreldre og mållag. Noregs Mållag må arbeida for å stoppa utholinga av opplæringslova, slik at bokmålsklassar i nynorskskular ikkje øydelegg for nynorskelevane.

SKULEMÅL

Sjeldan har vilkår utanfor skulen hatt meir å seie for utviklinga av skulemålet enn i desse tider. Det er store omvølingar i kommune- og skulestrukturen i heile landet. Den demografiske utviklinga rammar også dei områda der nynorsken tradisjonelt har stått sterkt. Den store endringa i opplæringslova frå Bondevik II-regjeringa der omgrepet klasse forsvann og vi fekk «gruppe» i staden, har svekt vilkåra for nynorskelevar, særleg i språkblanda område. Ikkje minst har arbeidet for å skipe nynorske parallellklassar vorte mykje vanskelegare med dagens opplæringslov. Å få til større kollektive målbyte frå bokmål til nynorsk inneber å leggje

grunnlaget for offensive skulemålsrøystingar. Det er eit større arbeid enn laga i dag har ressursar til å ta på seg.

Desse vilkåra er medverkande til at talet på nynorskelevar også i 2012 har gått ned: Det var 77411 elevar i grunnskulen som hadde nynorsk som hovudmål i fjor, ein nedgang på 1384 elevar. Det var tre røystingar i arbeidsbolken, Otta, Sola og Fagernes, der bokmål vart resultatet alle stadene. Til saman var det under 400 nynorskelevar på desse skulane. Det vil seie at nedgangen i hovudsak kjem av målbyte frå nynorsk til bokmål på ungdomsskulen.

Eit arbeidsmål i perioden har vore å heve kvaliteten på opplæringa. Nøkkelen her er, som i svært mange saker som gjeld skulemålet, lærarutdanninga. Stadig fleire lærarstudentar tek no til motmæle mot manglande opplæring i nynorsk og nynorsk didaktikk. Dersom denne stoda held fram, undergrev det med kvart grunnlaget for nynorsk som eit levande bruksmål.

Det er eit mål å gjennomføra éi offensiv skulemålsrøysting i perioden. Dersom lokal- eller fylkeslag melder inn stader der ei slik røysting kan vera aktuell, skal Noregs Mållag prioritera høgt å stilla naudsynte ressursar til rådvelde. Mållag og målfolk som kan vera interesserte i å gjennomføra ei slik røysting, bør samlast i eit eige nettverk som kan finna fram til verkemidla som skal til for å vinna.

RØYSTINGAR

Det var tre røystingar i perioden: Alle røystingane kom etter vedtak i kommunestyre – ingen av røystingane kom etter krav frå foreldre eller andre røysteføre i krinsen. Felles for to av røystingane, Otta og Sola, var at båe skulane hadde stort fleirtal av bokmåselevar trass i at dei var nynorskskular.

I Sel kommune tvinga kommunestyret fram røysting på Otta skule. Det var ingen krav korkje frå foreldre eller andre i krinsen om røysting. Mellom anna difor var frammettet på under 6 prosent. Røystetala var 103 for bokmål, 76 for nynorsk.

Den andre røystinga var på Sola, 14. mai. Nynorsk vann med 44 røyster mot 17 røyster for bokmål. Frammøteprosenten var 8,1. Sola skule hadde 128 elevar i 2012, av desse hadde 24 elevar nynorsk. Kommunen

FOLKERØYSTINGAR OM SKULEMÅL 2012-2013

(1994-2012 på side 59)

Dato	Krins	Kommune	Røysteføre	Nynorsk	Bokmål	Vedtak
120312	Otta	Sel	3023	76	103	Bokmål
140512	Sola	Sola	842	44	17	Bokmål
230512	Fagernes	Nord-Aurdal	5050	196	348	Bokmål

SPRÅKLEDE Håvard B. Øvregård på vitjing i Arnatveit barnehage i Arna. (Foto: Kjartan Helleve)

ville spare pengar og tvinga difor fram røystinga i von om at det ikkje kjem nynorskelevar i framtida på skulen. Såleis såg kommunestyret heilt bort frå resultatet frå røystinga og vedtok bokmål.

Den siste røystinga var òg eit resultat av kommunalt vedtak: Nord-Aurdal hadde seks skular i kommunen og kommunestyret ville slå alle i hop til éin skule (Fagernes). Tre av skulane var nynorskskular, og ved samanslåing av skular med ulikt opplæringsmål skal det haldast røysting. Lokallaget gjorde ein stor innsats fram mot røystinga, men også i Nord-Aurdal viste det seg at ei påtvinga røysting gjer det vanskelegare å mobilisere dei røysteføre: Frammøteprosenten var på snau 11 prosent. Røystetala vart 348 for bokmål og 196 for nynorsk.

På grunn av dei store endringane som vil kome i kommune- og skulestrukturen, må vi vere budde på ein auke i talet på røystingar i åra som kjem.

UNGDOMSSKULEN

Den relativt store nedgangen i talet på nynorskelevar, over 1400 færre nynorskelevar enn året før, kjem i hovudsak på grunn av målbyte på ungdomsskule. Det vil seie at det «valet» svært mange nynorskelevar vert utsette for i overgangen frå barneskule til ungdomsskule, får store følgjer for styrken til nynorsk som

skulemål. Det finst ingen data på at elevar byter frå bokmål til nynorsk på ungdomsskule, sjølv om det skulle vere like naturleg som andre vegen. Årsakene til det store målbytet er strukturelle: Det finst mest ingen andre emne i unge folks liv der aldersgrensa for å gjere eit val er 13 år – unnateke val av språk. At dette valet utan unnatak går i éi lei, viser at tida er overmogen for å endre praksis slik at mange nynorskelevar slepp å kjenne seg pressa til å byte frå nynorsk til bokmål.

Ungdomsskule skal i prinsippet vere tospråkleg, men i røynda er det ikkje slik. Elevane er prisgjevne dei personlege språkvala til kvar lærar, som ofte er bokmål i språkblanda klassar. Det finst heller ingen nasjonale retningslinjer for korleis ein organiserer elevane og opplæringa ved dei ungdomsskulane der det kjem elevar med både nynorsk og bokmål som hovudmål. Dei positive sidemålsforsøka frå mellom anna Holmlia og Åndalsnes er spreidd til stadig fleire skular, men det tek tid å endre tenking og dermed praksis på mange skular.

Den nye lærarutdanninga gjer det mogleg for nyutdanna lærarar som ikkje skal undervise i norsk, ikkje å ha norsk som obligatorisk fag i lærarutdanninga. Dette er eit alvorleg trugsmål mot vilkåret for å gjere ungdomsskulane reelt tospråklege. Med den gjeldande lærarutdanninga er nynorskelevane ikkje sikra at

lærarane deira meistrar nynorsk godt nok til å bruke språket i all undervisning.

I arbeidsbolken har Noregs Mållag fått fleire meldingar frå foreldre til nynorskelevar som er uroa over kvaliteten på lærarane sine norskkunnskapar – dei fortel at lærarar ikkje kan nynorsk og at dei dermed med kvart vurderer å la borna sine byte frå nynorsk til bokmål.

RESSURSGRUPPA FOR NYNORSKELEVAR

Kunnskapsdepartementet oppretta våren 2012 ei ressursgruppe for nynorsk som hovudmål. Gruppa skulle sjå på årsakene til at mange elevar byter opplæringsmål/hovudmål frå nynorsk til bokmål i løpet av skuletida og føreslå tiltak for å motverke denne tendensen. Leiar Håvard B. Øvregård i Noregs Mållag har vore ein av 15 medlemer i gruppa, der mellom anna NMU, Språkrådet, Nynorsksenteret, LNK, Utdanningsforbundet, Elevorganisasjonen og Målstreken har vore representerte. Det har vore avvikla fem møte i gruppa. Det fyrste møtet var 20. april, det siste 27. november.

Rapport frå ressursgruppa kjem våren 2013. Mellom dei tiltaka gruppa har drøfta, er auka kunnskap om og forskning på målbyte, kompetanseheving hjå lærarar og barnehagetilsette, betre rett til læringsressursar på hovudmål for nynorskelevar, og tilleggspoeng for elevar som vel nynorsk som hovudmål i vidaregåande skule.

MÅLSTREKEN

Styret i Noregs Mållag vedtok i 2008 å setje i gang eit prosjekt om målbyte frå nynorsk til bokmål blant skuleelevar. Valdres vart valt som prosjektstad, og prosjektleiar vart tilsett frå våren 2009. Prosjektet vart avslutta som planlagt i august 2012 etter å ha vore i drift i godt og vel tre år.

Gjennom Målstreken har Noregs Mållag fått tre viktige rapportar om kvifor elevane byter eller ikkje byter hovudmål ved Valdres vidaregåande skule og Firda vidaregåande skule, sjå www.malstreken.no. I tillegg har det vore gjennomført ei rekkje systematiske haldningsskapande tiltak overfor elevar og lærarar i Valdres, og det er etablert eit lærarsamarbeid mellom Valdres og Firda. Målstreken har også sett i gang eit arbeid for å få på plass eit vidareutdanningsstudium for grunnskulelærarar i samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane.

Styret er svært nøgd med gjennomføringa av prosjektet, og meiner det her er gjort eit dokumentasjons- og formidlingsarbeid som gjev viktig innsikt om situasjonen for nynorskelevane. Denne innsikta ynskjer vi at fleire skal ta del i, og vi har i mange samanhengar lyft røynsleane frå Målstreken fram som ei kjelde til kunnskap også for utdanningsstyresmaktene.

REGISTRERING AV MÅLFORM I VIDAREGÅANDE SKULE

Våren 2012 kunne vi lese sjokkmeldingar om at det til dømes berre var 10 prosent nynorskelevar ved Stord vidaregåande skule. Nærare undersøkingar avslørte at fylkeskommunane hadde eit system for å registrere elevar ved inntak til vidaregåande opplæring, der alle elevar automatisk blir registrerte som bokmåselevar. Dette blir ståande til elevane oppdagar det og sjølv ber om å få det endra. Noregs Mållag var uroa for at dette ikkje berre var ein feil som rota til statistikken for avisene. Når registreringa gjer nynorskelevane usynlege, er det grunn til å tru at dei heller ikkje blir behandla som nynorskelevar i møte med skuleeigar og tilrettelegginga av opplæringa deira. Kunnskapsministeren lova ifjor å rydde opp. Hordaland fylkeskommune er sett på saka, og vi er forsiktige optimistar og vonar det vil vera på plass nye løysingar med det første.

FORUM FOR NYNORSK I OPPLÆRINGA

Forum for nynorsk i opplæringa er eit forum som Utdanningsdirektoratet tok initiativ til hausten 2005, og som har hatt jamne møte fram til våren 2011. Etter det gjekk det heilt til hausten 2012 før vi på nytt vart samla, noko fleire av oss deltakarane hadde reagert på når det i den same perioden gjekk føre seg viktig førebuingsarbeid med revisjon av læreplanane i norsk. Møtet sist haust hadde også læreplanrevisjonen som einaste sak, og vi fekk ei orientering om det utkastet direktoratet hadde planar om å sende til Kunnskapsdepartementet for godkjenning som høyringsgrunnlag. Diskusjonen var konstruktiv og livleg, men vi har diverre ikkje på noko tidspunkt det siste året hatt inntrykk av at direktoratet har vore oppriktig interessert i våre synspunkt, der vi har vore usamde med dei. I forumet møter Noregs Mållag, Landssamanslutninga av nynorskkommunar, Nynorsk kultursentrum, Språkrådet, Litteraturselskapet Samlaget og Nynorsksenteret.

2.2.2 Kvalitet i opplæringa

Kvaliteten på undervisninga i og på nynorsk må hevast. Noregs Mållag må sikra at lærarutdanninga og lektorutdanninga blir endra slik at lærarstudentane får opplæring i nynorsk- og sidemålsdidaktikk, i tillegg til at dei må meistra nynorsk. Opplæringa i norskfaget i grunnskulen og vidaregåande skule må gje nynorskelevane språkleg sjølvtilit og identitet, og Noregs Mållag må difor arbeida for å endra læreplanmåla i Kunnskapsløftet. Allereie utdanna lærarar må få tilbod om etterutdanning i nynorsk, Språkrådet eller ein annan instans må få i oppgåve å kartleggja kvaliteten på og innhaldet i nynorskundervisninga, og dei må få midlar til å fylgja opp denne oppgåva.

Lokallaga bør tilby (beste)foreldregrupper etter modell frå barnehagearbeidet, kurs for lærarar og arbeida for at skulebiblioteka kjøper inn nynorskbøker. Dei må i tillegg arbeida opp mot politikarar og administrasjon for å sikra at skulane driv god nynorskopplæring. Alle læremiddel må koma til same tid og pris på nynorsk og bokmål. Noregs Mållag og fylkeslaga skal særleg arbeida for at alle digitale hjelpemiddel skal liggja føra på nynorsk, slik som brukargrensesnittet på datamaskinene til elevane, digitale læremiddel og kontorstøtteprogram. Difor er det viktig at lokale, regionale og sentrale lag av Noregs Mållag klagar inn brot på opplæringslova og mållova innanfor ansvarsområdet for Kunnskapsdepartementet.

FØRSKULELÆRARUTDANNINGA

Noregs Mållag har som del av barnehagekampanjen kvart semester siste åra besøkt eit kull med førskulelærarstudentar på Høgskolen i Oslo og snakka om nynorsk i barnehage og vore med på å kare dei beste digitale forteljingane frå kullet. I 2013 skjedde dette 8. mars i vårsemesteret og 19. november i haustsemesteret. Medvit om nynorsk/bokmål er viktig hjå tilsette i barnehagane, og Noregs Mållag meiner det er viktig at fleire utdanningsinstitusjonar for førskulelærarar lyfter opp dette temaet i utdanninga.

I april 2012 var det høyring på utkast til forskrift om rammeplan for barnehagelærarutdanninga og Noregs Mållag leverte høyringsssvar. Barnehagen er ein viktig stad for førebuing til skuletida, og det blir gjort mykje bra for språkutviklinga og språkgleda blant borna. I høyringsfråsegna peika vi særleg på veikskapar i forskrifta til rammeplanen i spørsmål om språkleg medvit i spennet mellom bokmål, nynorsk og dialektar. Mållaget meinte at barnehagelærarutdanninga bør ha det same kompetansemålet som ein har i utdanninga av grunnskulelærarar: «kandidaten mestrer norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.» I den endelege forskrifta er det no inne ei nærast likelydande formulering under oppstillinga av krav til generell kompetanse: «mestrer norsk språk, både bokmål og nynorsk, på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng.»

LÆRARUTDANNINGA

Noregs Mållag har undersøkt korleis lærestadene sikrar at studentane blir kvalifiserte til å undervise i så vel nynorsk hovudmål som sidemål. Vi har kontakta alle institusjonane og spurt kva undervisning i nynorsk og nynorsk fagdidaktikk dei gjev studentane. Resultatet viser seg å vere magert og alvorleg; berre to av 18 institusjonar som tilbyr lærar- og lektorutdanning, har obligatoriske kurs i nynorsk.

Vi veit at dette er alt for lite og alt for dårleg, og resultatet blir nyutdanna lærarar som slett ikkje meistrar nynorsk godt nok til å undervise i, om og på nynorsk. Nyutdanna lærarar utan obligatorisk norsk i utdanninga si, vert heller ikkje skikka til å vareta grunnleggjande dugleikar i alle fag.

I samband med manglande undervisning i nynorsk og nynorsk didaktikk i lærarutdanninga, blir Noregs Mållag spurt om å halde kurs for studentane. Også i denne perioden har vi halde kurs på Høgskolen i Sør-Trøndelag (Trondheim) og Høgskolen i Oslo/Akershus (Oslo) for over 200 studentar og vi har fått melding om at dei ønskjer fleire kurs frå oss. Det er truleg eit viktig arbeid vi gjer, men samstundes er det eit alvorleg politisk problem at friviljuge organisasjonar må ta ansvar for ein mislukka statleg utdanningspolitikk innanfor norskfaget.

I perioden har Utdanningsdirektoratet sendt ut framlegg til ny forskrift for lærar- og lektorutdanninga (8.-13. klassesteg) og Noregs Mållag har kome med fråsegn. Framlegget har ikkje eigne kompetansemål for dugleik i nynorsk og bokmål, slik det er i forskriftene for barnehagelærarutdanninga og lærarutdanninga for 1.-7. og 5.-10. klassesteg. Utvalet som har skrivt framlegget, argumenterer med at norskkompetansen er dekt av opptakskravet til utdanninga og at studentar ikkje nødvendigvis har norsk som fag, og då heller ikkje kan målast på denne kompetansen i andre fag. Noregs Mållag har peika på at det må inn ei formulering om å mestre både nynorsk og bokmål på ein kvalifisert måte i profesjonssammenheng. Vi har også bede Kunnskapsdepartementet om å kartlegge norskkompetansen som eit grunnlag for betre å vurdere kor mykje opplæring som trengst i lærarutdanninga. I framlegget blir det også forsvart ikkje å ha med grunnleggjande dugleik i lesing og skriving. Der meiner utvalet at forståinga av den gjeldande læreplanen føreset kunnskap om dette. Dersom framlegget frå direktoratet vert vedteke, vil vilkåra for å sikre god kompetanse i nynorsk for alle lærarstudentar bli endå meir svekt.

REVISJON AV LÆREPLANAR I GRUNNSKULE OG VIDAREGÅANDE SKULE

Arbeidet med å revidere læreplanane for Kunnskapsløftet tok til i 2011, men det var ikkje før 24. januar i 2012 at revisjonen var på alle lepper. Då sa Kunnskapsministeren i eit intervju med Dagsavisen at ho vil gjere kompetansemåla ulike i sidemål og hovudmål. Her lufta ho òg tanken om å slå saman standpunkt-karakteren i sidemål og hovudmål og å gjere sidemål til trekkfag på ungdomsskule og i vidaregåande, utan at ho ville trekkje nokon konklusjon. Bakgrunnen for intervjuet i Dagsavisen var at Utdanningsdirektoratet i brev til Kunnskapsdepartementet hadde bede om å få gå vidare med nokre punkt i arbeidet med å revidere læreplanen i norsk. Her ville Utdanningsdirektoratet

SONGSKATT Elevar i Vadheim syng med den stemma dei har. (Foto: Hege Lothe)

tydeleg prioritere hovudmål, endre kompetansekrava til fordel for hovudmålet, slå saman dei to skriftlege karakterane i norsk til éin og gjere sidemål til trekkfag i vidaregåande skule, medan ungdomsskuleelevane ikkje skulle kunne kome opp i sidemål i det heile. Det kan vere verdt å merke seg at det var Kunnskapsdepartementet sjølv som hadde bede Utdanningsdirektoratet vurdere både kompetansekrava og vurderingsformene i sidemål. I oppdragsbrevet frå Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet i desember 2010 heiter det at departementet har fått klare signal om at læreplanen er for ambisiøs. I brevet får Utdanningsdirektoratet eit klårt formulert oppdrag om å vurdere karakter og eksamen i sidemål.

Noregs Mållag har arbeidd intenst med læreplanen det siste året, vi har følgd revisjonen tett og hatt tett kontakt med dei politiske miljøa som skulle sende han ut på høyring. Difor var glede stor då landsstyret til SV, med Kunnskapsminister Kristin Halvorsen i spissen, i slutten av november i 2012 vedtok ei fråsegn som slo fast at SV går inn for at vurderingsordninga i norskfaget skal ha ein eigen karakter i sidemål og at høyringsalternativ utan særleg prøving i sidemål ikkje skulle sendast ut på høyring. Noregs Mållag fekk òg gjennomslag for at dagens ordning burde vere ein del av høyringa.

5. desember vart revisjonen av norskfaget sendt ut på høyring, med svarfrist 5. mars.

Sjølv om ei vurderingsordning utan prøving i sidemål ikkje var med i høyringa, slik vi frykta, så er dei alternativa Utdanningsdirektoratet har lagt fram problematiske. Av dei nye vurderingsordningane som Utdanningsdirektoratet har lagt fram, har ingen av dei eigen karakter i sidemål i ungdomsskulen. I tillegg har alle dei nye vurderingsordningane bytt ut dagens standpunktkarakter med ein eksamenskarakter. Dei positive konsekvensane av standpunktkarakter er ei breiare prøving av kompetansema i læreplanen enn ein eksamenskarakter gjev. Standpunkt og eksamen har heilt ulike funksjonar, og å fjerne den eine til fordel for den andre vil svekkje prøvinga og dermed òg statusen og plassen til sidemålsundervisninga i norskfaget. Noregs Mållag skriv difor i vårt høyringssvar at slik Utdanningsdirektoratet har presentert dei nye vurderingsordningane, er det dagens ordning som har minst språkpolitiske konsekvensar.

Noregs Mållag meiner òg at revisjonen ikkje har lukkast med å gje elevane ei betre grunngeving for sidemålsundervisninga slik kunnskapsminister Kristin Halvorsen har etterlyst. Difor tek vi i høyringsfråsegna til orde for at sidemålsopplæringa også får ei djupare grunngeving som tek utgangspunkt i den fellesskapen

KLÅRTEKST Nynorskstafetten er på Kyrkjebø, og Helga Hjetland forklarer skuleelevar kva det heile dreier seg om. (Foto: Hege Lothe)

den norske tospråkstoda gjev, og dei pliktene det fører med seg å vere eit fleispråkleg samfunn. Opplæring i både nynorsk og bokmål er heilt avgjerande for nynorskbrukarane sine språklege rettar. Utan god opplæring i begge språka vil ikkje nynorskbrukarane fritt kunne nytte språket sitt overalt i den norske ålmenta.

Det uheldige med høyringa er at Utdanningsdirektoratet har lagt ho opp som ei nettrøysting, der ein slepp å grunngje svaret. Noregs Mållag er uroa for korleis resultata vil bli brukt.

2.2.3 Sidemål

Noregs Mållag vil arbeida for at flest mogleg elevar byrjar med nynorsk sidemål allereie tidleg på barneskulen. Mållaget ynskjer å arbeida for at styresmaktene set i gang eit positivt sidemålsforsøk der alle elevar på eit årskull nyttar nynorske læremiddel og får undervisninga på nynorsk i eitt fag. Noregs Mållag vil forsvare ordninga med obligatorisk sidemålsundervisning i den vidaregåande skulen

ARBEIDET MED Å SIKRE SIDEMÅLET POLITISK

Arbeidet med å forsvare sidemålsordninga vart intensivert med Kunnskapsministeren sine utsegner om revisjonen av norskfaget vinteren 2012, og med tilsetjinga av ein norskfagskonsulent. Arbeidet har vore konsentrert om sidemålsformuleringane til dei politiske partia. Vi har særleg vore uroa for Høgre som no har varsla at dei vil ha programfesta valfritt sidemål i ungdomsskulen på sitt landsmøte. Dette var varsla på førre landsmøte, så det kom ikkje som ei stor overrasking. Det som kom som ei overrasking, var at Høgre i sitt framlegg til program går inn for å endre mållova, slik at det skal bli opp til den einskilde tilsette kva språk ho vil skrive på i offentleg forvaltning. Dette har fleire profilerte høgrefolk i nynorskrområde markert seg mot, og Mållaget har arbeidd for å spreie våre meiningar om saka til desse. Fleire fylkeslag har levert inn endringsframlegg til saka skal opp på landsmøtet.

Av dei meir gledelege politiske vedtaka som kom i året som gjekk, var nok AUF sitt vedtak om at dei ynskjer eigen karakter i sidemål. AUF har med dette snudd i synet på eigen karakter i sidemål. Dei har før meint at sidemål skulle vere ein integrert del av norskfaget, og at eigen eksamen/tentamen og karakter i

sidemålet burde avskaffast. Moderpartiet skuffa difor i sitt første utkast til program som kom i september, der dei ville ha attende felles eksamensdag for hovudmål og sidemål. Ei ordning som vart prøvd i 2008, men som måtte avviklast same året etter store protestar. Noregs Mållag har peika på dette i presseutspel og lesarbrev og registrerer no at framlegget er ute av andreutkastet til program som kom i februar. Det er likevel ille å sjå at Arbeidarpartiet ikkje nemner sidemål eller nynorsk med eit einaste ord i sitt framlegg til program.

OPPLÆRINGSMATERIELL

I samband med Nynorskstafetten formidlar vi oversyn til dei nynorskkommunane og språknøytrale kommunane vi er innom, over materiell som er mykje brukt i skulen og som berre finst på bokmål. Dette materialet er ofte finansiert med støtte frå offentlege instansar. Målet vårt er at fleire skular skal krevje å få nynorskversjonar.

TIDLEG START

Mållaget har lenge teke til orde for at sidemålundervisninga bør starte tidlegare. Vi har då særleg tenkt på nynorsk sidemål. I andreutkastet frå Utdanningsdirektoratet om revisjon av læreplanane som kom i juni, låg ikkje kompetansemål om sidemål inne før på 7. trinnet. Mållaget sende ut pressemelding om at tidleg start er avgjerande for ei god opplæring, og meinte sidemålet burde inn som kompetansemål på 4. trinn.

2.2.4 Organisering av skulemålsarbeidet

Noregs Mållag sentralt skal setja ned ei nemnd som skal leia arbeidet med skulemål frå barnehage til vidaregåande skule. Nemnda skal særleg fylgja opp fylkeslaga, Norsk Målungdom og arbeidet opp mot styresmaktene. Nemnda skal utarbeida gode tiltak laga kan setja i verk og skipa til ei årleg samling for aktivistar som er særleg opptekne av skulemålsarbeid. Alle fylkeslag og flest mogleg lokallag skal driva eige skulemålsarbeid bygd på dei lokale tilhøva. Det er særleg viktig at laga melder inn korleis Noregs Mållag sentralt kan stø opp om det lokale skulemålsarbeidet.

Skulemålsnemnda til Noregs Mållag har i første rekkje arbeidd med å byggje nettverk for aktivistar. I perioden har nemnda halde eige seminar for utvalde aktivistar som eit første steg i arbeidet med å byggje landsfemnande nettverk. 15 folk frå lokallag, fylkeslag og NMU var samla på seminaret. Det er uråd å skilje skulemålsarbeid frå anna målarbeid, og arbeidet til nemnda er difor i like mykje grad organisasjonsbygging.

2.3 Forsking

Noregs Mållag vil arbeida overfor ulike forskingsmiljø for å fremja meir forskning på ulike sider ved nynorsk språktileining og -opplæring. I tillegg til pedagogisk og didaktisk forskning knytt til norskfaget er det også viktig med meir kunnskap om den norske situasjonen med nynorsk og bokmål i lys av tospråklegheitsforskning meir allment.

Saman med aktuelle forskingsmiljø vil Noregs Mållag arbeida for å auka den finansielle støtta til forskning på born og nynorsk.

Universitetet i Bergen har overteke stafettpinnen om å få til meir systematisk forskning på samfunns- og kulturelle vilkår for nynorsk som bruksspråk. Startskotet for initiativet var eit seminar med innleiingar og diskusjonar om kva forskning nynorsken treng, som vart halde på forsommaren. Noregs Mållag var representert på seminaret.

Som ei følge av omstrukturering ved Høgskulen i Volda er ikkje det tidlegare Ivar Aasen-instituttet lenger eit eige institutt, men går no under namnet Forskingssenter for skriftkultur og er underlagt eit større institutt. Mastergraden i Nynorsk skriftkultur blir vidareført som før.

Andre målpolitiske tiltak

I denne perioden skal Noregs Mållag ha arbeid med nynorsk oppvekst som hovudprioritering. Likevel må målreisinga gå føre seg på alle felt i samfunnet og mållaget vil òg arbeida på desse områda:

3.1 Media

Noregs Mållag sentralt, fylkeslaga og einskildlaga skal saman **arbeida for meir nynorsk i media**, gjennom å styrkja dei nynorske avisene, tidsskrifta og publikasjonane som finst, og stø opp om dei som måtte koma til. Noregs Mållag sentralt skal følgja opp arbeidet med å oppheva nynorskforbodet på redaksjonell plass i dei riksdekkjande avisene.

Saman med Kringkastingsringen skal Noregs Mållag vera ei vaktbikkje andsynes kravet til NRK om 25 % nynorsk. Dei skal òg saman driva pressverksemd for å få språkpolitiske krav til private radio- og fjernsynskanalar.

NRK

Noregs Mållag møter kringkastingsjefen i NRK kvart år saman med Kringkastingsringen. Denne hausten var omlegginga av språkarbeidet i NRK den viktigaste saka. Vi fekk ei grundig orientering om den nye strukturen der det skal vere ein tilsett språksjef og eit språkstyre sett saman av interne representantar frå dei ulike redaksjonane. NRK har i tillegg endeleg lagt om praksisen sin med teksting for høyrslhemma. No tekstar dei på båe målformer, ikkje berre på bokmål slik praksisen har vore til nyleg.

TV2

Noregs Mållag hadde saman med Kringkastingsringen og NMU møte med leiinga i TV2 ved Kommunikasjonsdirektør Rune Indrøy 3. desember 2013. Vi tok her særleg opp manglande teksting på nynorsk og man-

glende språkmangfald i dubba seriar for born og unge. Vi gav også skryt til TV2 for mange høgt profilerte dialekt- og nynorskbrukarar i nyhende- og sportsredaksjonen.

3.2 Nynorsk kyrkjemål

Noregs Mållag skal arbeida for at nynorsk får breiast mogleg plass i administrasjon, gudstenesteliv og i andre kyrkjelege handlingar. Mållaget vil passa på at den kyrkjelege administrasjonen held seg til Mållova. Mållaget vil særleg følgja opp tilbodet om trusopplæringsmaterieill på nynorsk i gjennomføringa av trusopplæringsreforma, og stilla som eit absolutt krav at alt materieill skal liggja føra til same tid på begge mål.

RØYSTINGAR

Det har vore éi kyrkjemålsrøysting i perioden, i Inderøy sokn. 18. november var det røysting etter gudstenesta og resultatet vart 70 røyster for nynorsk og 83 røyster for bokmål. Såleis vart ein knapt 100 år gammal nynorsktradisjon broten. Lokallaget og nynorskvenner arbeidde godt fram mot røystinga og hadde mellom anna eit flott opprop i lokalavisa.

TRUSOPPLÆRINGSMATERIELL

På landsmøtet i 2012 vedtok Mållaget ei fråsegn om at trusopplæringa til nynorskelevar må liggje føre på nynorsk. Fråsegna vart sendt til politiske miljø, Kyrkerådet og alle bispedømmeråda. Vinteren 2012/2013 tok Noregs Mållag kontakt med IKO, Kirkelig pedagogisk senter, for å få oversyn over kva trusopplæringsmaterieill som finst på nynorsk. Det har vi fått, saman med kva som finst som fellesspråkleg/språkblanda utgåver, og det er ein del av den informasjonen vi no formidlar til kommunane i samband med Nynorskstafetten.

3.3 Næringslivet

Noregs Mållag sentralt skal laga ein kunnskapsbank om nynorsk i næringslivet. Det er fylkes- og lokallaga som skal henta inn slik kunnskap og driva arbeid retta mot næringsliv, til dømes ved å hjelpa næringsdrivande med å marknadsføra seg på nynorsk og gje påskjøning til dei som gjer dette.

Vinteren 2012 lanserte Tine Melk ein ny profil der dei presenterer lokale bønder på mjølkekartongane frå kvar region. På vestlandet vart berre éin av tju gardar presenterte på nynorsk, og Mållaget tok kontakt for å få meir nynorsk. Tine avviste både innhaldet i kravet vårt og attpåtil eit spørsmål om møte for å diskutere den nye profilen. I mai snudde dei likevel fordi reaksjonane hadde vore for mange, også blant mjølkeprodusentane i eigen organisasjon. I juni lanserte dermed Tine nye mjølkekartongar der nesten alle kartongane på Vestlandet fekk nynorsk innpakning. Mållaget har arbeidd mykje med språket på mjølkekartongane og no står det berre att at nynorskområde også utanfor Vestlandet får det same nynorsktilbodet.

Juryen for nynorsk næringslivspris hadde frist for innsending av framlegg i desember 2012, og prisen vil bli delt ut denne våren.

3.4 Offentleg målbruk

Noregs Mållag skal arbeida for at Mållova vert strengare handheva, og at det vert knytt sanksjonar til lova. Organisasjonen skal arbeida aktivt for å få skriftkulturen meir inn i kommunal og fylkeskommunal politikk, spesielt ved at fylkeslaga skal arbeida for at offentleg tilsette får tilbod om nynorsk kurs, særleg i nynorskområda og randsonene. Noregs Mållag skal arbeida for at programvare som blir brukt i det offentlege, skal finnast tilgjengeleg på både nynorsk og bokmål til same tid og same pris, og at informasjonen om slik programvare blir gjort kjend. Noregs Mållag og LNK skal utarbeida ein rettleiar til bruk for lokallaga i kva mållaget og dei nærskylde kan tilby kommunane i arbeidet med å styrkja språk og kultur, og arbeida for at framtidige kommunesamanslåingar fører til at nynorsken vert styrkt som styrings- og skulemål.

Offentleg målbruk har ikkje vore prioritert frå sentralt hald det siste året, men vi registrerer med glede at det kjem inn mange klager til Språkrådet frå andre målfolk.

I september lanserte Høgre eit programutkast der dei føreslo ei kraftig svekking av mållova. Dei ville byte ut dagens rett til å få svar på eiga målform med ein rett for tilsette i staten og språknøytrale kommunar til å skrive på si eiga målform. Mållaget sende ut presse-

melding om saka, og leiaren var i ei rekkje ordskifte og intervju i media om temaet.

Etter innspel på landsrådsmøtet i november sende Mållaget brev til Språkrådet med spørsmål om fellespråkleg søkjeteologi. Vi peika på dei elektroniske utfordringane med at mykje offentleg informasjon ligg føre anten på nynorsk eller bokmål, og at ein ikkje får treff som er dekkjande for den tilgjengelege informasjonen om ein søker på feil språk. Framlegget vårt er at det blir lagt til rette teknologisk for at ein får både nynorsk- og bokmålstreff same kva språk ein vel i søket.

3.5 Norskopplæring på nynorsk for vaksne innvandrarar

Noregs Mållag skal arbeida for å sikra retten til nynorske læremiddel og opplæring på nynorsk for vaksne innvandrarar. Norskopplæring for vaksne innvandrarar bør koma inn under opplæringslova, slik at ein får lovfest at undervisningsmateriellet som vert utvikla kjem på bae målformer til lik tid og pris. I nynorskområde skal opplæringa vera på nynorsk. Noregs Mållag skal arbeida for at det vert skipa til kurs i nynorsk-didaktikk for lærarar.

Det har vore ein stor auke i oppslag i lokalaviser om norskopplæringa for vaksne innvandrarar i nynorskkommunar, ikkje minst i Sogn og Fjordane der mange kommunar berre gjev bokmålsopplæring til vaksne innvandrarar. Trass i at det har vore ein god auke i talet på læremiddel i nynorsk for vaksne innvandrarar, er der framleis motstand mot å tilby dei nye landsmennene våre nynorskopplæring i nynorskkommunar. Mange kommunar veit ikkje kva tilbod som finst, at det er kommunar som gjev fullgod norskopplæring i og på nynorsk og som jamvel er gode nok til å førebu innvandrane til å studere på høgskule og universitet. Noregs Mållag gjev jamt råd til kommunar der saka er aktuell: Vi viser til tilfang som finst, til kommunar som lukkast med å gje god nynorskopplæring og set dei i kontakt med desse.

Slik verda utviklar seg, vil det kome mange innvandrarar til Noreg i åra som kjem. Det vil òg bli ein auke i talet på innvandrarar til nynorskkommunar. Skal det vere von om at desse får norskopplæringa si i og på nynorsk, er det kommunane som sit med nøkkelen: Svært få nynorskkommunar har gjort aktive vedtak om at vaksne innvandrarar skal få norskopplæringa på nynorsk. I 2012 greidde Kvinnherad Mållag å få kommunen til å vedta at opplæringa skal vere på nynorsk, eit framifrå arbeid av lokallaget.

Hjå styresmaktene er det eit stort problem at ulike departement skuvar ansvaret over på kvarandre. Det er tre departement som har med innvandringa å gjere, og ingen av dei vil ta ansvar for å betre stoda nemnande.

STARTSKOT Heidersmedlem Marie Lovise Widnes fekk era av å fyre av startskotet då Nynorskstafetten rulla ut av Aasentunet i slutten av januar. (Foto: Kjartan Helleve)

Me er nøydde til å føre denne saka saman med LNK både andsynes kommunane og styresmaktene.

SIDEMÅL OG «MINORITETSSPRÅKLEGE»

Sidemålsordninga i ungdomsskulen og på vidaregåande skule er lovfest i opplæringslova. I lova er det opna for fritak for vurdering, og dermed i praksis undervisning, i sidemål mellom anna dersom eleven får særskilt norskopplæring.

I Oslo har over ein tredel av elevane fritak frå vurdering i sidemål på vidaregåande skule. Kvart år får over 4000 elevar slikt fritak, og kvar enkelt fritak skal Oslo kommune gjere vedtak om. Desse vedtaka skal kommunen gjere etter ei grundig pedagogisk og språkleg vurdering av kvar einaste elev. Og foreldra eller føresette til kvar einaste elev skal få skriftleg informasjon om kva vedtak som blir gjort.

Noregs Mållag har kontakta skular, elevar og lærarar på skular i Oslo, og tilbakemeldingar tyder på at Oslo kommune korkje gjer grundig vurdering i kvart einaste tilfelle eller orienterer alle foreldra/føresette om dette. På somme skular vert det jamvel ikkje vurdert i det

heile, unnateke meir eller mindre tilfeldig vurdering frå læraren. Fleire elevar som har fått fritak, har meldt til Noregs Mållag at dei vart «plasserte» i fritaksgruppa på grunn av ikkje-vestlege namn og/eller at foreldra deira har eit anna morsmål enn norsk.

3.6 Bokbransjen

Noregs Mållag sentralt skal arbeida for å sikra gode vekstvilkår for nynorsk litteratur i den nye bokavtalen. Noregs Mållag må òg sikra at det vert momsfrтак for norske e-bøker.

I april leverte NM høyringsfråsegn om litteratur- og språkpolitiske verkemiddel. Kulturdepartementet sende på høyring to utgreiingar av verkemidla, og desse var det mogleg å kome med kommentarar til med tanke på det pågåande arbeidet med boklov. Til liks med andre, nærskylde tiltak tok vi til orde for framhald av fastprisordninga, men vi tok ikkje stilling til spørsmålet om boklov eller bransjeavtale. Vi understreka òg at andre ordningar, som innkjøpsordningane til Kulturrådet og støtteordninga for nynorsk litteratur er særskilt viktige.

Ikkje minst uttrykte vi misnøye med at utgreiingane i forsvinnande liten grad drøfta dei språkpolitiske sidene ved verkemidla. Ingen av rapportane refererte til norsk språkpolitikk slik han er fastlagd i stortingsmeldinga Mål og meining, og dei vurderer då ikkje verkemidla opp mot dette.

Kulturdepartementet utarbeidde eit nytt lovframlegg som vart sendt på høyring i februar 2013. Noregs Mållag har levert høyringsfråsegn også her, der vi har peika på dei same momenta som i fyrste runden.

3.7 Organisasjonar

Noregs Mållag skal i perioden arbeida andsynes store organisasjonar som til dømes fagrørsla og idretten for å få inn nynorsk på vevsidene deira.

Mållaget har ikkje fått prioritert eit systematisk arbeid dette året med å få frivilljuge organisasjonar til å bruke meir nynorsk. Men eitt av arbeidsstipenda på 50 000 kroner vart våren 2012 delt ut til eit prosjekt som nettopp hadde organisasjonane som målgruppe, og arbeidet der er i full gang.

3.8 2013

I 2013 er det 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd og 100 år sidan Det Norske Teatret var skipa. Det må vera eit mål å nytta jubileet til å fremja den norske målreisinga over heile landet, og å byggja organisasjonen mellom

anna gjennom verving av nye medlemmer. Noregs Mållag skal, i samarbeid med resten av organisasjonen, skipa til ein vandringsstafett med møte og kulturarrangement langs ruta til Ivar Aasen. Til dømes kan ein leggja til rette for lokale markeringar og minnesmerke på dei stadene Ivar Aasen vitja på samlarferdene sine, og samarbeida med skuleverk, kommunar og fylke på desse stadene. Slik kan vi få fram korleis målreisingsarbeidet gjeld heile Noreg.

NYNORSKSTAFETTEN

I 2013 er det 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd. Noregs Mållag vil markere nynorsken i Språkåret 2013. Vårt bidrag er ein nynorskstafett gjennom heile Noreg. Vi har leigd ein bil og køyrer i fotspora til Ivar Aasen. Måndag 28. januar opna vi Nynorskstafetten i Ivar Aasen-tunet i Ørsta. Stafetten skal rulle heilt fram til 19. oktober i Bygland på Agder. Då har bilen hatt nær 150 stogg og vitja tilsvarende mange lokallag. Nokre stader har det vore dagopplegg med ulike skulebesøk, barnehagebesøk, ordførarmøte, stand på kjøpesenteret, kulturkveldar og årsmøte. Lokallaga legg planane lokalt og ordnar overnatting. Skrivarstova koordinerer planane, sender bilen rundt med mannskap, lagar tilfang og gjer informasjonsarbeid. Alt tilfanget er gratis for lokallaga. Vi har med tilbod om klasesett av Norsk Barneblad til den aktuelle målgruppa, og vekeferske Dag og Tid. I tillegg har vi laga dette skriftlege tilfanget: ei eiga magasinutgåve av *Norsk Tidend*, flygeblad til elevane, flygeblad til barnehagane, ordførarmappe med gode råd om nynorsk i kommunane og ei eiga bokgåve *Viljen til språk* av Ottar Grepstad. Og vi har laga småting som er høvelege å gje vekk på stands, i klasserom eller liknande: ballongar, jakkemerke og klistremerke. Så har vi også salstfang: matboks, Kulturlotteriet 2013, skrivebok og penn. Vi har laga ein eigen stafettpinne som skal følgje oss gjennom heile Nynorskstafetten. Den symboliserer at dette er ein stafett der om lag hundre femti lokallag har kvar sin etappe, og i djupare forstand at språket heile tida blir overlevert frå ein person til ein annan, frå generasjon til generasjon. Når denne årsmeldinga går i trykken har vi hatt om lag 30 stogg, og vårt inntrykk er at dette er ei svært vellukka markering av både nynorsken og Ivar Aasen.

3.9 2014

I 2014 er det 200 år sidan Grunnlova vart skriven. Målreisninga var ein del av nasjonsbyggingsprosjektet, og det er difor viktig at mållaget får ei rolle i grunnlovjubileet. Dette året skal landsmøtet vera på Eidsvoll.

Den viktigaste markeringa av Grunnlova er at heile lova no kjem på nynorsk. Dette er svært viktig for statusen til nynorsk som offentleg språk i Noreg. Arbeidet med landsmøtet 2014 er ikkje starta enno.

NORMERING

Den lenge planlagde normeringa av nynorsken vart vedteken i Kulturdepartementet våren 2012 og innført frå 1. august same året. I kjølvatnet av normeringa sende Kulturdepartementet ut på høyring eit utkast til reglar om fullmakter og behandlingsprosedyre i rettskrivingssaker, der Mållaget leverte høyringsfråsegn.

Dei viktigaste synspunkta våre var at vi er positive til at Språkrådet lagar rettleiingar til dei som er usikre språkbrukarar, då også den nye norma har ein del valfridom som kan vere vanskeleg å handtere for dei med lågast kunnskap. Vi tok også til orde for at Språkrådet i normeringsendringar som gjeld ny stavemåte eller bøying av tidlegare normerte ord ut frå «faktisk språkbruk», tolkar regelverket strengt, og heller for ofte enn for sjeldan sender sakene over til Kulturdepartementet for endeleg avgjerd.

STADNAMN

Kulturdepartementet sende ut høyring om endringsframlegg til lov om stadnamn våren 2012 med høyringsfrist 1. august same året. Høyringsfråsegna frå Noregs Mållag vart handsama og vedteken alt på landsmøtet i april. Den føreslegne endringa ville opne for at eigar eller festar av bruk skulle «ha det avgjerande ordet i saker som gjeld bruksnamn». Noregs Mållag meiner at bruksnamn må fastsetjast av Statens kartverk, slik regelen er for gardsnamn. Mållaget er uroa for at ei lovendring kan føre til mange ulike skrivemåtar i bruksnamn knytte til same gardsnamn, dersom dette vert opp privatpersonar.

Høyringssvaret vart lagt ut på heimesidene våre, og det er også mange lokallag som har levert høyringssvar i denne saka.

Samskipnaden

4.0 Organisasjonsarbeid

Det viktigaste målet for organisasjonsarbeidet er å utvikla gode lagsfolk og rekruttera fleire nynorskbrukarar som aktive medlemmer. Alle ledd i Noregs Mållag skal vidareutvikla ein god og inkluderande organisasjonskultur. Noregs Mållag stiller kvart år inntil 200 000 kroner til rådvelde til styrking av organisasjonen.

Skal Noregs Mållag fungere optimalt, må både skrivarstova og styret, fylkeslaga, yrkesmållaga og lokallaga fungere. Arbeidet frå skrivarstova og styret er innretta på at informasjonsmateriell og tilskipingar skal vere så opne og inkluderande som mogleg. Norsk Tidend slepp til mange slags røyster både lokalt og nasjonalt, og heimesida skal vere interessant for mange ulike målgrupper. Vi ynskjer sjølvsagt å nå lenger ut, og satsinga på Flickr, Facebook og Nytt om nynorsk er ein del av denne strategien. Styret har eit klart ynske om at Noregs Mållag i enda større grad, i samarbeid med lokale mållag, skal lage seminar og tilskipingar som trekkjer til seg målfolk som i dag endå ikkje har vore på si fyrste mållagstilskiping. Satsinga på Nynorskstafetten i 2013 er også eit ynske om å inkludere fleire aktive inn i organisasjonen.

STYRKING AV ORGANISASJONEN

I 2012 har styret løyvt pengar til desse tiltaka: Bærum Mållag 10 000 kroner til markering av hundreårsjubileet for laget, Os Mållag 7 000 kroner til låtskrivarverkstad for ungdom, Ostereidet Mållag 1699 kroner til kulturkveld, Nord-Fron Mållag 14 300 kroner til ulike tiltak i Språkåret, Bergen Mållag 15 000 kroner til Nynorsk bar, Øystre Slidre Mållag 10 400 kroner til ulike tiltak for barn og unge, Kvam Mållag 3 000 kroner til Litt-Larm, Troms og Finnmark Mållag 17 250 kroner til

haustseminar for Nord-Noreg og Sunnmøre Mållag 15 000 kroner til regionsamling for fire fylkeslag.

4.1 Noregs Mållag sentralt

Den viktigaste jobben til Noregs Mållag sentralt er å styrkja lokal- og fylkeslag. Kvart år skal Noregs Mållag tilby gratis kampanjetilfang og andre kampanjeaktivitetar til medlemslaga.

Noregs Mållag avslutta barnehagekampanjen på landsmøtet i april 2012, og kampanjen vart også oppsummert i førre årsmelding. Det har likevel vore ein viss aktivitet på barnehagefeltet dette året. Denne kampanjen har ikkje vorte erstatta med ein ny kampanje, men både sentralt og lokalt har brukt delar av året til å planleggje Nynorskstafetten. Styret la seg tidleg på eit høgt ambisjonsnivå og i løpet av året vil vi ha vitja om lag 150 stader, og med tilsvarande mange lokallag som er involvert. Mange lag har hatt god aktivitet siste åra, og det gjev også utslag i medlemstalet. Frå 2011 til 2012 har 131 av 161 lag auka medlemstalet, 10 har same tal som året før, medan 20 lag har ein nedgang. Talet er rekna ut frå lag som har over 10 medlemmer og som har levert årsmelding i løpet av dei siste tre åra. Om vi samanliknar med tala frå 2010 til 2011, var det då 96 lag med medlemsauke.

Noregs Mållag sentralt skal vitja alle fylkeslaga og minst 50 mållag kvart år i perioden.

Sidan 26. mars 2012 har vi vitja 16 lokal- og fylkeslag. Dette talet inneheld fleire planleggingsmøte av Nynorskstafetten der fleire lag har vore på møte. Talet er noko lågare enn tidlegare år. Når vi tek med vit-

jingane i samband med Nynorskstafetten til og med 8. mars, er dette 30 lokallagsvitjingar og det samla talet vert då 46 vitjingar. Stafetten blir eit såpass stort løft at styret i år har varsla fylkeslaga at dei ikkje vil prioritere å reise på fylkesårsmøte. Sjå reiselista for fullstendig oversyn.

I tillegg skal mållaget organisera tilbod om føredragshaldarar til lokallaga. Noregs Mållag skal samarbeida tett med Norsk Målungdom, og særleg stø opp om skulevitjingsarbeidet deira. I perioden skal alle nyvalde leiarar få tilbod om vitjing og skulering frå sentralledet.

Noregs Mållag har ikkje organisert føredragsturne i 2012. Skrivarstova har derimot planlagt Nynorskstafetten for 2013.

SKULERINGSSAMLING FOR NYE FYLKESLEIARAR

I 2012 vart det laga eit eige dagsseminar for nyvalde fylkesleiarar i Mållaget i framkant av haustseminaret på Lillehammer. Samlinga inneheld ei ideologisk innleiing, organisasjonsbygging, mediarbeid og ei praktisk innføring i korleis organisasjonen Noregs Mållag fungerer. Dette var andre samlinga for nye fylkesleiarar, og vi vil halde fram med slike samlingar som eit tilbod til nye fylkesleiarar. Nyvalde lokallagsleiarar har ikkje fått tilbod om skuleringssamling i året som gjekk.

Noregs Mållag sentralt skal systematisera arbeidet med å samla inn og spreia gode døme på lokalt målarbeid.

Det er ikkje gjort systematisk arbeid her siste året. Men både *Norsk Tidend*, Nytt om nynorsk, lagssendingane og heimesidene tek opp saker med døme frå lokalt målarbeid.

Mållaget skal skipa til årlege haustseminar. Hovudmålgruppa for seminara skal vera lokallagsleiarar. Noregs Mållag skal samarbeida med fylkesmållaga om å organisera regionale samlingar der det er interesse for det som eit supplement til haustseminaret.

HAUSTSEMINARET

I midten av oktober var det haustseminar på Lillehammer. Staden var vald fordi det har kome fleire nye lokallag og ny aktivitet på Austlandet siste åra, og fordi det er viktig å vere synleg også i denne delen av landet. Programmet fekk veldig mange gode tilbakemeldingar. Det var ei blanding av fleire emne. Richard Wyn Jones, professor i walisisk politikk, snakka om *Kva politisk*

rolle har språk? Om ein mindretalspråksituasjon med utgangspunkt i Wales. Både Karen Marie Kvåle Gartus, Eli Bjørhusdal, Gudrun Kløve Juuhl og Margit Ims snakka utifrå ulike perspektiv om utfordringane for nynorsk i skulen, og det vart også eit godt ordskifte om norskfaget og sidemålsordninga. Sundag var fleire organisatoriske utfordringar knytte til Nynorskstafetten drøfta. Om kvelden var det festmiddag og god underhaldning som fylkesmållaget Austmannalaget hadde ordna. Det var Bjørn Sigurd Glorvigen og Even Lusæter som stod for både opplesing og song av lokale forfattarar. Inkludert styret, skrivarstova, innleiarar og deltakarar var vi til saman 75 deltakarar. Det var deltakarar frå heile Sør-Noreg, men det var fleire deltakarar enn vanleg frå Austlandet.

DAGSSEMINAR I BERGEN

Dagsseminaret vart skipa i midten av november. Det hadde delvis overlappende program med haustseminaret, på punkta om ordskifte om norskfaget og sidemålsordninga. Så var det også, som på haustseminaret, eit eige punkt om *Kvifor nynorsk? Kvifor Noregs Mållag?* Det var i underkant av 30 deltakarar, og av dei var det fleire som nyleg hadde meldt seg inn og var på si aller fyrste mållagstilskiping. Det var ein lærerik dag, men fyrst og fremst var det ordskifte om kva som er beste strategien for saka om norskfaget.

SUNNMØRSEMINARET

I førre periode tok Noregs Mållag kontakt med Sunnmøre Mållag, med spørsmål om dei ville lage til eit regionalt seminar der det vart invitert inn lag frå heile Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. I november inviterte Sunnmøre Mållag til seminar på Quality Ulstein Hotel. Det var i underkant av 30 deltakarar som kom frå alle fylkeslaga, men fyrst og fremst frå Sunnmøre. Dette var eit særers vellukka seminar, og Terje Kjøde som både er leiar i Sunnmøre Mållag og styremedlem i Noregs Mållag, gjorde førebuingarbeidet. Noregs Mållag gav pengestøtte til seminaret. At Noregs Mållag skipa både eit haustseminar på Lillehammer og eit dagsseminar i Bergen har nok hatt ein regional effekt.

Noregs Mållag skal ha eit stabilt, høgt medlemstal. Vi vil auka verveopplæringa og redusera snittalderen i organisasjonen.

VERVING OG VERVETILTAK

I staden for ein stor sentralstyrt vervekampanje, har vi på ulike måtar oppmoda lokallaga til å verve. Vi har laga vervekort, vanleg vervegiro og eit lite verveflygeblad. I starten av året var det stor pågang av nye medlemmer. Innmeldingstenesta på SMS vart mykje

brukt. Fordelen med denne tenesta framfor ein del andre vervemåtar, er at den som lèt seg verve, betaler medlemspengar med ein gong over mobilrekninga. Det er diverre kvart år slik at somme av dei som melder seg inn i organisasjonen på andre måtar, ikkje betaler medlemspengegiroen når denne kjem. På hausten sende vi ut ein vervekampanje til om lag 4500 folkevalde i kommunestyre og fylkesting over heile landet. Det var 138 folkevalde som melde seg inn etter denne kampanjen. Vi veit også at det har vore stor verveaktivitet i ein del av lokallaga.

INNMELDINGSREKORD

Medlemstalet for 2012 er totalt 12 256 betalende medlemmer, ein auke på 1 826 medlemmer frå 2011. I 2012 har det meldt seg inn 2 027 nye betalende medlemmer. I 2011 var tilsvarande tal 986 medlemmer.

I kjølvatnet av utspelet frå Utdanningsdirektoratet om at sidemålet bør få mindre plass i skulen i januar 2012, strøymde det på med innmeldingar til Noregs Mållag. God draghjelp fekk vi også frå Oddny Miljeteig, gruppeleiar i Bergen SV, som byrja sin eigen vervekampanje på mobil og Facebook. Dette har vore ei heilt spesiell mobilisering, som vi ikkje kjenner parallellar til. Det er ei overvekt av kvinner som har meldt seg inn, og det kan også sjå ut til at dei nye medlemene dreg ned snittalderen i organisasjonen. Vi ser også at fleire av dei eksisterande medlemene våre har betalt medlemspengane. Etter denne kjempemobiliseringa på nyåret 2012 har det kome eit jamt tilsig resten av året. Den store tendensen i medlemsveksten er at han er fordelt over heile landet, men med markant auke i dei store byane og på Vestlandet. At 131 lag har hatt medlemsauke syner dette. Dette var ei brå mobilisering for nynorsken, og vi må vere budde på at slett ikkje alle desse blir med vidare som medlemmer, sjølv om dei stør saka.

Å ta i mot og handtere så mange nyinnmelde medlemmer og interesserte var ein veldig kjekk jobb, men også arbeidskrevjande for skrifvarstova. Vi brukte mykje tid på å ta imot dei nye medlemene slik at dei fekk rask tilbakemelding på at dei var innmelde i Mållaget, eventuelt fekk innbetalingsgiro og annan informasjon.

Sjølv om medlemsregisteret er innarbeidd, er det framleis fleire feil som vi oppdagar og må ta opp med leverandøren for å få retta opp. Vi bruker ein heil del tid på å rydde i medlemsregisteret og kontrollere adresser på returpost. Dette har vore eit viktig bidrag til at fleire har betalt medlemspengekravet.

Sjølv om medlemstilgangen siste året var god, er det vanleg at ein del medlemmer forlèt organisasjonen. Nokre melder seg ut, andre lèt vere å betale, og nokre er avlidne. I det oppgjevne medlemstalet er det berre betalende medlemmer som er rekna med. Vi sender medlemskrav og to påminningar kvart år. Det er elleve lokallag med lokal innkrevjing og fire lag med lokal distribusjon, resten er inne i det sentrale systemet.

LAG OG MEDLEMMER

Medlemsutviklinga har dei siste åra vore slik (betalande medlemmer 31. desember):

	Medlemmer	Endring	Tilgang
1997	10 826	-287	566
1998	10 825	+26	691
1999	11 046	+194	775
2000	11 001	-45	539
2001	10 883	-118	476
2002	10 588	-306	658
2003	10 329	-259	491
2004	10 141	-188	452
2005	10 162	+21	675
2006	10 167	+5	389
2007	10 323	+156	504
2008	10 251	-72	756
2009	10 125	-126	419
2010	10 068	-57	718
2011	10 433	+365	986
2012	12 256	+1826	2027

Noregs Mållag skal vidareutvikla www.nm.no, www.nynorskklasse.no, www.norsk.tidend.no og det elektroniske nyhendebrevet Nytt om nynorsk slik at dei fungerer som inspirasjonskjelder for målarbeidet lokalt. Vurdera kva som finst av tenlege kommunikasjonsløyningar for å gjera styrearbeid, dokumentutveksling, arkivering m.m. enklare på alle nivå i samskipnaden, og om dette eventuelt kan knytast saman med mållaget sine nettsider.

PRESSE- OG INFORMASJONSARBEID

I det daglege arbeidet er styret oppteke av at Noregs Mållag skal vere ein del av den aktuelle samfunnsdebatten og ta tak i dei sakene som er viktige for Mållaget. I tillegg blir det jamleg drøft kva saker Mållaget vil ha fram, som gjerne ingen andre tek til orde for. I det daglege har leiar eit hovudansvar for pressearbeidet i styret, i samarbeid med nestleiar. Skrifvarstova skriv utkast til tekst, og kjem med framlegg til saker, i tillegg til å ringje til journalistar med framlegg om tips i konkrete saker. Det blir gjort eit ekstra arbeid i samband med landsmøte, haustseminar, utdeling av prisar, reising til lokallag, og i samband med barnehagebesøk. (Sjå oversyn over pressemeldingar og medieoppslag på side 25.)

NYTT OM NYNORSK

Vi har vidareført ordninga med nyhendebrevet Nytt om nynorsk på e-post. Det er i dag om lag 2500 som står på mottakarlista. Dette er ein kraftig auke sidan i 2011, då det stod godt og vel 400 på mottakarlista. Utgjevingsplanen skal vere om lag kvar 3. veke i dei

PASSIAR Gro Morken Endresen, Hallvard Hegna, Marie Morken og Magne Aasbrenn under Landsmøtet i Oslo. (Foto: Hege Lothe)

aktive periodane i året. I 2012 kom det ut tolv nyhendebrev, og vi tenkjer oss at det bør vere fleire utgåver av Nytt om nynorsk i året som kjem. Hovudinnhaldet er nytt frå organisasjonsarbeidet i Mållaget, presseutspel frå oss, nynorsksaker i media og informasjon om gode nettsider på eller om nynorsk. Mottakarane er medlemmer, kontaktpersonar og lokallag som har takka ja til å ta imot nyhendebrevet. Vi har også meldt på alle med styreverv i lokal- og fylkeslag. Nytt om nynorsk er eit ope nyhendebrev, og på nettsida www.nm.no kan alle som ynskjer det, melde seg på nyhendebrevet.

LAGSSENDING

Det er sendt ut elleve lagssendingar på papir i arbeidsåret. Desse vert i tillegg sende ut på e-post til dei lagsleiarane vi har e-postadresse til. Lagssendingane rettar seg inn mot drifta i lokallaga, til dømes årsmeldingsskjema, informasjon om landsmøtet og haustseminaret, loddsal, medlemslister, verving og anna organisasjonsarbeid. Siste året har det vore mykje informasjon om planlegginga av Nynorskstafetten.

HEIMESIDENE

Adressa til nettsidene til Noregs Mållag er www.nm.no. Vi har også tinga adressene: noregsmallag.no og [\[mallag.no\]\(http://mallag.no\), som også fører til same heimeside. Desse sidene skal både vere ein utoverretta nyhendeportal og ein intern organisasjonsportal. Nettsidene skal vere ein stad der ein kan få oppdatert informasjon om Mållaget både for dei som arbeider med målsak jamleg, og for dei som tilfeldigvis er innom. Det blir jamt arbeidd med å utvikle sidene både i struktur og innhald. Sidene blir oppdaterte med aktuelle saker fleire gonger i veka, både pressemeldingar, lesarbrev, medieoppslag, høyringsfråsegner og andre aktuelle tekstar. Det vart publisert 158 nyhendesaker og om lag 110 kalenderoppslag i 2012. I tillegg kjem oppdatering av eksisterande informasjon på nettsidene, kampanjesider, nyttig informasjon for lokallaga, målpolitiske saker eller nye saksfelt. Det er peika på at heimesidene må bli endå betre til å gje god og nyttig informasjon til lokallaga. Med jamne mellomrom ser vi at media plukkar opp saker henta frå nettsidene våre.](http://noregs-</p></div><div data-bbox=)

Nettsidene ser dimed ut til å fungere som ein nyttig informasjonskanal til og frå Noregs Mållag. I 2011 var det om lag 18 000 brukarar som var innom nettsidene i løpet av året. Tilsvarende tal for 2012 var 26 703 brukarar. Det daglege brukartalet svingar frå om lag 100 til 150, med dagar både over og under desse brukartala.

NORSK TIDEND

Norsk Tidend er medlemsavisa til Noregs Mållag. Avisa vert send ut til medlemene i Noregs Mållag og Norsk Målungdom, og til tingarar av avisa. Avisa kjem ut fem gonger i året, med eit samla sidetal på 140 sider. Opplaget er 13 500. Kjartan Helleve er redaktør, og avisa blir redigert etter redaktørplakaten.

Medlemsavisa skal følgje med på utviklinga av nynorsk og språkutviklinga i Noreg, gje informasjon til medlemene i Mållaget, og rapportere om arbeidet laget gjer. Nokre av skribentane har vore faste: Tarjei Vågstøl/Bror-Magnus Sviland Strand/Kringkastingsringen, Vebjørn Sture/leiar i NMU, Håvard B. Øvregård/leiar i Noregs Mållag. Avisa har i tillegg knytt til seg Erlend Skjetne og Knut P. Bøyum som spaltistar. Laurits Killingbergtrø lagar kryssordet og Einar Særeide lagar kryssorda for born. Bladet blir sett av Språksmia og trykt hjå Nr1Trykk. Skrivarstova skriv mykje av det redaksjonelle innhaldet i avisa, men hentar også ein del stoff frå Nynorsk pressekontor.

Nummer 1- 2013 var ei særutgåve. Det vart laga som ei kampanjeavis til utdeling under Nynorskstafetten. Denne utgåva vart trykt i 35 000 eksemplar.

I lag med *Norsk Tidend* blir det sendt med ein gåvegiro eller ein loddgiro. Det er frivillig å betale desse. Dette er ei viktig inntektskjelde for Noregs Mållag. Gjevarane blir takka med namn på eigne gavesider i avisa.

NETTSIDER

Nynorskklasse.no er ei informasjonsnettside som er laga av Noregs Mållag, men som har ein sjølvstendig profil. Desse sidene skal gje nyttig informasjon til foreldre og andre som vurderer å få borna sine i nynorskklasse, om kva rettar som finst i lovverket.

Malstreken.no er nettstaden til Målstrek-prosjektet i Valdres. Målstreken er eit treårig pilotprosjekt i regi av Valdres Mållag og Noregs Mållag. Prosjektet er avslutta, men nettsida ligg framleis ute.

I samband med Nynorskstafetten har vi laga ei nettside som heiter nynorskstafetten.no. Denne sida gjev grunnleggjande informasjon om prosjektet. Det er i tillegg laga ein eigen blogg som har meir uhøgtidlege rapportar frå landevegen.

SOSIALE MEDIUM

I mai 2010 kom Noregs Mållag seg på Twitter. På dagen 125 år etter jamstillingsvedtaket i Stortinget fekk vi eigen twitter-konto. Namnet vårt er @noregsmallag. Vi har i overkant av 1543 følgjarar, og sender ut meldingar med noko ujamne mellomrom. På Facebook har vi ei eiga side, der vi ofte legg ut nyhende frå eigne nettsider. Det er ein jamn auke og no 3250 personar som likar sida vår, og dei får dermed jamleg informasjon frå Noregs Mållag. Vi legg bilete på Flickr frå dei store tilskipingane våre.

Organisasjonen skal arbeida for at skivarstova skal koma i eige hus.

I juni 2012 flytta Noregs Mållag inn i nye kontorlokale i Oslo sentrum. Dei lokala vi hadde, skulle rivast, og då måtte vi ut på leigemarknaden. Etter ein stor dugnadsinnsats frå skivarstova med måling, ombygging og utskifting av møblar der det trongst, har lokala vorte tiltalende og trivelege og både tilsette og tillitsvalde trivst svært godt. Dei nye lokala er romslege og sentrale, og her kan vi huse kurs- og møteverksemd for opp til tretti personar. Kringkastingsringen og Norsk Målungdom deler framleis lokale med oss. I september hadde vi innflyttingsfest, ei vellukka samkome der vi med følgje av mat og underhaldning fekk vist fram lokala til rundt førti gjester frå mållaget og nærskylde organisasjonar.

LANDSMØTET

Landsmøtet vart lagt til Oslo helga 27. – 29. april. Vi valde å bruke Bondeheimen / Bondeungdomslaget i Oslo og Det Norske Teatret som samarbeidspartnarar. Møtet vart avvikla i Teatersalen til BUL og kveldsstundene var på Teatret med flott framsyning av fotballepøraen til Are Kalvø fredag kveld og festmiddag og dans laurdagen.

Norskfaget og normeringa var dei sakene som fekk flest i tale, og det var ulike syn i salen i bae sakene. I normeringsspørsmålet var landsmøtet delt, medan norskfaget inneheld fleire mindre usemjer der fleirtalet i salen skifte med dei ulike spørsmåla. Mindretalet var tydeleg misnøgd med resultatet og leiinga si handtering av normeringsspørsmålet. Trass i dette var det generelt ein god tone i debattane. Etter initiativ frå styret vart møterammene under landsmøtet kraftig utvida slik at alle som ønskte det, skulle få kome til orde i normeringssaka. Under valet sundagen vart det tidsnaud, og mange utsendingar måtte diverre gå frå møtet før det var slutt. Landsmøtet vedtok seks fråsegner, om meir nynorsk i barnehagane, eit norskfag for framtida, ei framtid med samisk, trusopplæring på nynorsk, språket i Læreplanen Kunnskapsløftet 06 og om endring av lov om stadnamn.

Det møtte 137 utsendingar attåt styret, og samla var det 144 med røysterett på møtet. I tillegg var det 19 registrerte gjester og observatørar. 62 av utsendingane hadde ordet i ordskifta, det høgaste talet på mange år.

Målprisen for 2012 gjekk til Jon Fosse, som diverre ikkje kunne vere til stades på landsmøtet. Han fekk prisen for den viktige forfattarskapen sin og den tydelege rolla si som forsvarar av nynorsk i ulike samanhengar.

Marit Eikemo fekk nynorsk litteraturpris for boka *Samtale ventar!*, og Asbjørn Rydland fekk nynorsk barnelitteraturpris for boka *Med eld i hjartet*.

MEDIEDEKNING LANDSMØTET

Å ha landsmøte i Oslo kan gje ein fordel med at det er lettare å få pressa til å ta turen innom. Det er likevel ikkje tvil om at vi då også har konkurranse frå alt det andre som skjer i Oslo. Det var knytt størst interesse til at vi fekk kunnskapsminister Kristin Halvorsen på besøk til landsmøtet. Det var oppslag i mellom anna *Dagsnytt*, NTB, NPK, *Bergens Tidende*, *Dag og Tid* og *Framtida.no*. Det var også veldig bra at Margit Ims møtte Kristin Halvorsen til debatt på ettermiddags-sendinga på Østnytt. *Nationen* på nettet hadde fleire oppslag om oss gjennom landsmøtehelga, og det var også store oppslag på nettsidene til *BT* og NRK Sogn og Fjordane.

Vi fekk også NTB-meldingar på litteraturpristil-delningane og målprisen, og desse tildelingane har fått mykje notismerksemd i avisene. Marit Eikemo møtte i *Dagsnytt* 18-studio på fredagskvelden, og det var flott. Vi merka oss at NTB følte dei ikkje kunne gje att grunngevinga for kvifor Jon Fosse fekk Målprisen av Noregs Mållag på nynorsk. Det vart gjort 15 intervju med lokale mållag og dette gav gode oppslag i lokalavisene. Samla sett bør vi vere godt nøgd med stor medie-merksemd rundt landsmøtet, og vesentleg betre enn ho har vore dei siste åra.

MATERIELLPRODUKSJON

Nær all materiellproduksjon er knytt til verving eller til aktuelle aksjonar. Sidan det vart råd å melde seg i laget inn via mobiltelefonen, er det ikkje like viktig at moglege medlemer får ein giro. Difor har det blitt trykt opp meir av dei små vervekorta, i tillegg til ein mindre vervefaldar. Den klassiske vervegiroen har likevel kome i fleire opplag og utsjånader. Alle nye medlemer får eit informasjonsark som fortel litt om korleis Mållaget arbeider.

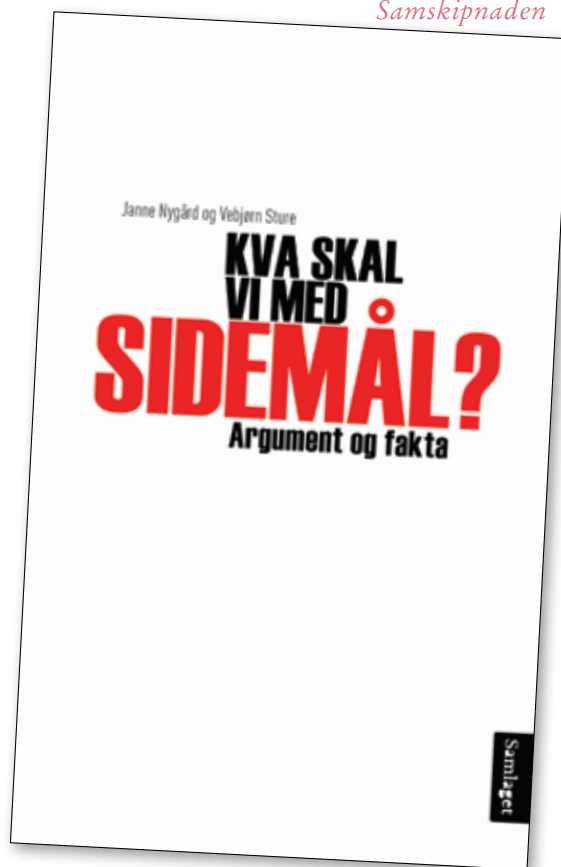
Til Nynorskstafetten vart det laga ei standspakke med bord og telt, klistremerke, ballongar, flygeblad, informasjonsskriv til kommunane, t-skjorter og kampanjepakker. I tillegg vart det laga to nye flygeblad: *Størst av alt er språket* og *Nynorsk i skulen*. Julekorta frå Mållaget vart laga i same uttrykket som resten av stafetttilfanget.

Då sidemålssaka vart på sitt mest aktuelle, vart det laga eigne t-skjorter og jakkemerke med *Frå no av er det personleg! #sidemål*.

I tillegg har det vore naudsynt å trykkje opp meir av materiellet frå *Gjennom ord blir verda stor*-kampanjen. Det vart også laga ei notatbok med same slagordet, rekna for sal.

4.2 Fylkeslaga

Fylkeslaga i Noregs Mållag skal vera eit bindeledd mellom sentral- og lokalleddet, i tillegg til å driva målarbeid

SIDEMÅL Vebjørn Sture og Janne Nygård gav sitt bidrag til ordskiftet med pamfletten *Kva skal vi med sidemål?*

på regionalt nivå. I denne perioden skal fylkeslaga særleg prioritera barnehage- og skulemålsarbeid. Fylkeslaga skal samordne det lokale målarbeidet og inspirera lokale målfolk, mellom anna ved å skipa til seminar og samlingar. Kvart fylkeslag skal fylgja opp landsfemnande kampanjar, med mål om at flest mogleg lokallag tek del i dei. I tillegg bør fylkeslaga vurdere kvar det er høve for å starta nye lag, og samarbeida med nabolokallaga og Noregs Mållag sentralt om lagsskiping.

4.3 Lokallaga

Dei lokale mållaga er grunnfjellet i Noregs Mållag. Difor må alt organisasjonsarbeid ha som utgangspunkt å styrkja lokallaga. I perioden skal mållaga gje barnehage- og skulemålsarbeid høg prioritet. Lokallaga skal verva medlemer og gjera målsaka synleg i lokalmiljøet. Dette kan skje gjennom møte og tilskipingar, bøker og skrift, dialekt- og kulturarbeid eller på andre måtar. Mållaga bør samarbeida med lokale målungdomslag der det finst slike, og hjelpa NMU med å skipa slike lag på stader der det ikkje finst. Det er eit mål at flest mogleg lokallag samarbeider med andre og nye organisasjonar, til dømes kor, idrettslag og næringslag. Mållaga bør spreia røynslene med slikt arbeid slik at laga kan læra av kvarandre. Mållaga skal halda årsmøte og senda inn årsmelding kvart år.

KLAR FOR STAFETT Telemark Mållag har trua på Nynorskstafetten. (Foto: Kjartan Helleve)

4.4 Yrkesmållaga

Arbeidsoppgåvene i programmet høver i varierende grad for yrkesmållaga, som må gripa fatt i dei oppgåvene i programmet som dei ser er viktige på sine område. Det er viktig at yrkesmållaga lagar eit miljø for målarbeid innanfor sine yrkesgrupper. Yrkesmållaga har eit ansvar for å gje Noregs Mållag sentralt innspel om stoda og utfordringar på deira fagområde.

I 2012 leverer laga inn årsmelding for 2011. For 2011 vart det levert inn 137 årsmeldingar frå lokallag og yrkesmållag. Tilsvarende tal for 2010 var 133 årsmeldingar og 123 årsmeldingar for 2009. Vi hadde altså ein auke på fire frå året før. Vi fekk inn årsmelding frå 16 fylkesmållag mot 15 året før. For dei siste tre åra sedd under eitt er det 161 ulike lokal- og yrkesmållag og 17 fylkesmållag som har levert årsmelding.

Laga som ikkje sender inn årsmelding, får ikkje nytta dei demokratiske rettane sine i samskipnaden. Mange lag får heller ikkje utbetalt medlemspengane dei har til gode fordi dei ikkje har sendt inn årsmelding. Vi har lagt vekt på å drive aktiv påminning om årsmeldings-skjema til laga. Årsmeldingsskjemaet vårt vart revidert i fjor og vølt opp att noko ved dette årsskiftet. Skjemaet har fått gode tilbakemeldingar. Åtte av laga våre er med både i Noregs Mållag og Noregs Ungdomslag.

I år er det ikkje skipa nye lag. Det er drøftingar i nokre lag som vi vonar vil bli nye lag eller oppattskipa lag i løpet av året. Varanger Mållag vart skipa opp att med årsmøte på nyåret. Laget har ikkje hatt årsmøte sidan 2006. Det er gledeleg at det blir aktivitet i Finnmark, og ekstra kjekt med tanke på at Nynorskstafetten kjem til Finnmark denne våren. Vi ser at det burde gjennomførast eit større ryddearbeid knytt til formelt å få lagt ned lag som ikkje har vore i aktivitet på mange år. Det er nokre lag som på ulike måtar har slege seg saman gjennom året. Beitstad Mållag i Steinkjer har gått inn i Steinkjer Mållag. Og Rauland Mållag i Vinje har gått inn i Vinje Mållag. Det er også vore drøftingar i Sør-Fron Mållag og Nord-Fron Mållag om samanslåing til Fron Mållag. Denne samanslåingsprosessen blir formalisert vinteren 2013.

4.5 Nærskylde tiltak

Arbeidet mellom Noregs Mållag og dei nærskylde tiltaka må koordinerast betre. Dei tillitsvalde som representerer Noregs Mållag i desse organisasjonane, må som hovudregel rapportera til organisasjonen kvart år, og denne rapporteringa må koma fram i årsmeldinga.

Dei nærskylde tiltaka har skrive ein liten tekst om seg sjølv i årsmeldinga, og denne teksten er ikkje ein

del av meldinga frå styret, men eit vedlegg meint som informasjon om organisasjonen/institusjonen. Vi har hatt god kontakt med dei fleste av dei vi oppnemner til andre styre og utval, og styret har også diskutert oppnemningane i breiare omfang på eit styremøte vinteren 2013. Målet med styregjennomgangen var blant anna å sikra kontakt og kunnskapsformidling mellom Mållaget og dei oppnemnde.

PRESEMELDINGAR FRÅ STYRET

- 20.04.12 Janne Nygård innstilt som ny nestleiar i Mållaget
- 25.04.12 Rydd opp i nynorskstatistikken
- 26.04.12 Kristin Halvorsen kjem til landsmøtet i Noregs Mållag
- 27.04.12 Nynorsk litteraturpris 2011 til Marit Eikemo
- 27.04.12 Nynorsk barnelitteraturpris 2011 til Asbjørn Rydland
- 28.04.12 Jon Fosse har fått Målprisen 2012
- 29.04.12 Håvard B. Øvregård held fram som leiar i Mållaget
- 30.04.12 Ei framtid med samisk
- 15.05.12 Nynorsk mjølk i nynorsk innpakning
- 10.09.12 Nøgd med namn på oljefelt
- 18.09.12 Eit alvorleg åtak på jamstillinga mellom nynorsk og bokmål
- 04.10.12 Utdanningsdirektoratet vil fjerne eigen sidemålsskule i ungdomsskule
- 08.10.12 Språkåret er eit lyspunkt i eit tamt nynorskbudsjett
- 22.10.12 AUF vil ha eigen karakter i sidemål
- 24.11.12 Glede over eigen sidemålsskule i SV
- 05.12.12 Læreplan i norsk på høyring
- 24.01.13 Nasjonal Nynorskstafett startar måndag
- 06.02.13 Den nye vurderingsordninga vil vere ei svekking av dagens sidemålsordning

LESARINNLEGG TIL MANGE AVISER

- 16.05.12 Ekstrapoeng for nynorsk hovudmål: Diskriminering eller rettferd?
- 17.07.12 Sidemålsordninga må styrkjast
- 31.10.12 Start sidemålsopplæringa tidleg!
- 24.01.13 I Språkåret skal Mållaget spreie språglede over heile landet

LESARINNLEGG TIL ENKELTAVISER

Dette er ei oversikt over debattinnlegg som har vorte sende til enkelte aviser, ofte knytt til pågåande debattar og utspel.

- 18.05.12 Ekstrapoeng med nynorsk hovudmål, lesarinnlegg, Håvard B. Øvregård, svar til Riksen, Tidens Krav, Sogn Avis, Nationen,
- 16.10.12 Kanskje på tide å utforske andre sider ved bygde-Noreg, kronikk av Janne Nygård i NRK

Ytring

- 25.11.12 Krev eigen karakter i nynorsk, sak med Håvard B. Øvregård, Framtida.no, NPK,
- 08.12.12 Læreplan i norsk på høyring, lesarinnlegg i Nationen, Håvard B. Øvregård

PRESEOPPSLAG

Dette er eit utval av saker der Noregs Mållag har vore sentral i saka. Lista er sett opp med dato, overskrift eller eventuelt stikkord om saka, kven i Noregs Mållag som vart intervjuet, kvar saka har vore på trykk og når.

- 19.04.12 Elevene flykter fra nynorsken, stor sak som baserte seg på feil tal og feilregistrering, BT
- 20.04.12 Vil redde nynorsken, notis, BT, Øvregård
- 20.04.12 Skandale av Hordaland, Framtida.no, Øvregård
- 20.04.12 Åtvarar mot feil nynorsktal, framtida.no, Øvregård
- 21.04.12 Feil i nynorsktal, artikkel, BT, Øvregård
- 23.04.12 Innstilt som nestleiar, Sogn Avis, Nygård
- 03.05. Vil ha wordfeud på nynorsk, Kommunal Rapport
- 08.05.12 - Det nynorske grunnfjellet, framtida.no, Firda, NRK Sogn og Fjordane, Bergens Tidende, NPK, Sogn Avis
- 08.05.12 Intervju med Hege Lothe om nynorskrapporten om Sogn og Fjordane på ettermiddagssendinga til NRK Sogn og Fjordane og på Vestlandsrevyen
- 13.05.12 Heiter gården Hol eller Hoel?, artikkel frå NTB, der Mållaget er nemnd som høyringsinnstans, Nationen,
- 15.05.12 Vestlendingane får nynorsk mjølk, artikkel frå NPK og NTB, framtida.no, Sunnmørsposten, Nationen, NRK Sogn og Fjordane, Firda, Avisa Nordhordland, Vikebladet Vestposten, Aftenposten, Østlands-Posten, Bergensavisen, Haugesunds Avis, Strilen, Sogn Avis,
- 20.04.12 Sogn og Fjordane kuppår mållaget, NRK Sogn og Fjordane
- 21.04.12. Nina Berge Rudi inn i styret i Noregs Mållag, Hallingdølen
- 24.04.12 Kristin Halvorsen til Mållags-landsmøtet, NPK
- 27.04.12 Intervju med Terje Kjøde på morgonsendinga til NRK Møre og Romsdal
- 27.04.12 Margit Ims og Kristin Halvorsen i debatt på ettermiddagssendinga til NRK Telemark / Østafjells
- 27.04.12 Halvorsen lover å styrke nynorsken, artikkel frå NTB + 57 aviser på nett, P4
- 27.04.12 Prisivinnar Marit Eikemo intervjuet på Dagsnytt 18
- 28.04.12 Håvard B. Øvregård intervjuet på NRK Møre og Romsdal
- 28.04.12 Hege Lothe intervjuet på NRK Møre og Romsdal om stipendutdelingane

- 28.04.12 - Vi må styrke nynorsken, Aftenposten, om landsmøtet og Halvorsen
- 28.04.12 Målprisen til Jon Fosse, både notis og artikkel frå NTB + 45 aviser på nettet
- 29.04.12 Håvard B. Øvregård og Janne Nygård er den nye leiarduoen i Noregs Mållag, Nationen
- 29.04.12 Noregs Mållag røyta ned forslag om droppa nynorsknorm, Nationen
- 30.04.12 Prisar til Eikemo og Rydland, notis, diverse aviser
- 30.04.12 Noregs Mållag uroa for samisk, artikkel frå NPK, Nationen, Utdanning,
- 02.05.12 Noregs Mållag uroa for samisk, NRK Sami Radio,
- 22.05.12 No får me mjølk att, Strilen, Øvregård
- 17.09.12 Høgre vil mjuke opp språkreglar i staten, NRK, NPK, Utdanning, Klassekampen, Nationen, Telemarksavisa, P4 med fleire, Øvregård
- 17.09.12 Høyre vil myke opp sidemålsreglene i staten, NTB
- 17.09.12 Blømande nynorsk på Voss, eigen dag med nynorsk på Voss Gymnas, Hordaland
- 23.10.12 Endeleg nynorske skilt på Haukeland, NPK, Øvregård
- 24.09.12 Diktafonen kan ikke nynorsk, (om taleattkjenning på Haukeland som dei framleis ikkje får til å forstå nynorsk), BA
- 24.09.12 Wordfeud på nynorsk, NRK Sogn og Fjordane, Nygård
- 04.10.12 Skuffet over at sidemålskarakteren kan forsvinne, NTB-melding, Sture og Øvregård
- 09.10.12 - Språkåret er eit lyspunkt i eit tamt nynorsk-budsjett, Utdanning, Hallingdølen, Framtida, Valdres, Øvregård
- 06.10.12 - Må framleis lære å skrive nynorsk, intervju med Mimi Bjerkestrand i Framtida.no
- 10.09.12 Nynorsk-jubel etter nytt navn på Draupne, Petro med fleire, Øvregård
- 22.10.12 AUF vil ha eigen sidemålskarakter, NPK, Noregs Mållag godt nøgd, Øvregård
- 12.11.12 Om nynorsk raudvin, Nationen, Nygård
- 08.01.13 Om dialektbruk i «Halvbroren», Mållaget tykkjer det er bra med dialektbruk, VG, Øvregård
- 14.01.13 - Ikkje så uroa (om språkstatistikk), Driva, Arnøy
- 15.01.13 Intervju med Helga Hjetland på NRK Sogn og Fjordane
- 21.01.13 Feirer språket hele året, VG
- 24.01.13 Stafett for nynorsk i Språkåret, NRK Møre og Romsdal
- 27.01.13 Bli med på den store nynorske karaoken, NRK Møre og Romsdal
- 28.01.13 Slik feirar dei Ivar Aasen i dag, NRK Møre og Romsdal
- 28.01.13 Song i gong Nynorskstafetten 2013, Avisar Møre
- 28.01.13 Direkteinnslag på NRK Møre og Romsdal og kort innslag på Dagsrevyen
- 31.01.13 «Små glimt fra Norge»-spalta om Nynorskstafetten, VG
- 06.02.13 Ryddesjau i sidemålsdebatten, NPK, Firda (Janne Nygård og Vebjørn Sture har skrivne sidemåls pamflett)
- 07.02.13 Væpna med ord, Firda (om Nynorskstafetten på Vassenden skule), Nygård
- 08.02.13 Til nynorsk kamp, artikkel i Klassekampen, Nygård
- 08.02.13 Vil ha meir sidemålsundervisning i skulen, Nationen, Nygård
- 06.02.13 Om Nynorskstafetten i Gloppen, innslag på NRK Sogn og Fjordane
- 08.02.13 - Dette har vore ein nær perfekt dag for nynorsken, Firda Tidend, Øvregård
- 11.02.13 Feirar Ivar Aasen med nynorskstafetten, Sogn Avis, Øvregård
- 12.02.13 Vikjene tykkjer om nynorskens far, Sogn Avis, Øvregård
- 14.02.13 Trur nynorsken vil tape utan karakterar, Sogn Avis, intervju med Bjørhusdal om norskfaget og høyringa frå Høgskulen i Sogn og Fjordane
- 14.02.13 - Sviktar nynorskelevane, artikkel i Sogn Avis, om bok frå regjeringa til vgs-elevane nesten berre på bokmål, Lothe og Øvregård
- 19.02.13 - Ta vare på nynorsken, Ytre Sogn Avis, Kristin Fridtun
- 19.02.13 - Nynorsken har gode vilkår, Ytre Sogn Avis, Lothe
- 20.02.13 - Leiarar bør miste jobben på grunn av brot på mållova, NPK, Øvregård

Lag og medlemstal

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
0100 AUSTMANNALAGET	411	408	399	398	412	399	396	447	510	63	14 %
0101 Alvdal og Tynset Mållag	13	15	28	29	30	27	25	25	25	0	0 %
0102 Hadeland Dialekt og Mållag	16	19	17	20	24	25	22	22	24	2	9 %
0103 Elverum Mållag*	17	16	14	13	13	13	11	12	11	-1	-8 %
0104 Folldal Mållag	31	31	33	33	32	34	34	36	33	-3	-8 %
0105 Lillehammer Mållag	35	36	37	40	37	36	41	40	46	6	15 %
0106 Gjøvik og omland Mållag*	3	4	4	3	4	5	3	1	3	2	200 %
0107 Hamar Dialekt- og Mållag	39	35	32	32	34	30	32	35	42	7	20 %
0108 Mållaget «Ivar Kleiven»	40	39	40	36	52	51	57	79	100	21	27 %
0110 Nord-Fron Mållag	64	59	57	54	52	52	43	45	49	4	9 %
0111 Ringeby Mållag*	11	10	7	8	6	5	5	6	6	0	0 %
0112 Gausdal Dialekt- og Mållag	45	44	41	43	39	33	31	36	39	3	8 %
0113 Skjåk Mållag*	8	6	6	5	6	6	11	10	10	0	0 %
0114 Sør-Fron Dialekt- og Mållag	36	37	35	36	38	35	31	35	38	3	9 %
0115 Toten Dialekt- og Mållag	3	3	3	2	3	3	3	19	25	6	32 %
0116 Trysil Mållag*	2	2	3	4	4	4	4	3	6	3	100 %
0117 Tynset Mållag (slege saman med Alvdal)	14	15	0	0	0						
0118 Odal Mållag*	3	3	2	3	2	2	3	2	4	2	100 %
0119 Lesja og Dovre Dialekt- og Mållag	31	34	38	37	36	37	37	36	38	2	6 %
0199 Direktmedlemer Austmannalaget	0	0	2	0	0	1	3	5	11	6	120 %
0200 VALDRES MÅLLAG	146	143	145	158	163	174	167	174	226	52	30 %
0201 Etnedal Mållag *	24	21	23	24	23	29	28	33	38	5	15 %
0202 Nord-Aurdal Mållag	53	55	56	51	49	50	53	56	86	30	54 %
0204 Sør-Aurdal Mållag	11	13	15	15	18	17	20	22	24	2	9 %
0205 Vang Mållag	13	12	13	27	27	30	25	28	33	5	18 %
0206 Vestre Slidre Mållag*	17	15	14	16	16	16	16	13	18	5	38 %
0207 Øystre Slidre Mållag	28	27	24	24	30	32	25	22	26	4	18 %
0299 Direktmedlemer Valdres Mållag				1			0	0	1	1	
0300 BUSKERUD MÅLLAG	346	396	387	382	375	372	372	373	391	18	5 %
0300 Direktmedlemer Buskerud Mållag	1	0	0	0	2	2	4	6	9	3	50 %
0301 Drammen og Eiker Mållag	22	24	24	25	26	27	29	31	42	11	35 %
0302 Gol Mållag	51	57	52	51	45	44	45	50	47	-3	-6 %
0303 Hemsedal Mållag	77	105	104	98	92	96	102	105	106	1	1 %
0304 Hol Mållag*	36	37	38	39	41	40	40	36	39	3	8 %
0307 Rollag Mållag*	29	27	27	29	30	28	29	27	29	2	7 %
0308 Ål Mållag*	130	146	142	140	139	135	123	118	119	1	1 %
0400 VIKVÆRINGEN	1064	1056	1051	1154	1043	1014	1044	1064	1332	268	25 %
0400 Direktmedlemer Vikværingen						1	4	7	11	4	57 %
0401 BUL i Oslo	501	496	469	570	423	388	435	434	416	-18	-4 %
0402 Bærum Mållag	52	53	50	48	53	50	50	50	70	20	40 %
0405 Oslo Mållag	187	196	220	213	243	244	240	260	443	183	70 %
0406 Teatermållaget	64	63	58	59	50	54	54	52	53	1	2 %
0407 Asker Mållag	32	31	35	36	34	35	30	27	34	7	26 %
0409 Øvre Romerike Mållag	26	30	30	29	28	28	22	28	41	13	46 %
0410 Ås Mållag	49	52	54	56	57	53	56	55	68	13	24 %
0412 Lørenskog Mållag	20	27	30	25	23	24	15	12	16	4	33 %
0413 Follo Mållag	40	40	42	37	39	41	40	42	51	9	21 %
0414 Sandefjord og Sandar Mållag	65	38	34	54	64	67	71	70	83	13	19 %
0415 Nøtterø Mållag*	2	2	3	3	2	1	2	2	2	0	0 %
0416 Bakkenteigen Mållag (skipa 2011)									19	19	

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
9807 Skedsmo Mållag	26	28	26	24	27	28	25	25	25	0	0 %
0500 TELEMARKE MÅLLAG	553	507	524	512	499	485	452	473	529	56	12 %
0501 Bø Mållag	68	68	72	69	67	66	60	60	72	12	20 %
0502 Mållaget Dag	43	51	51	52	55	58	56	51	56	5	10 %
0503 Drangedal Mållag	26	22	23	23	22	21	20	19	24	5	26 %
0504 Heddal/Notodden Mållag*	25	23	24	23	20	19	13	19	17	-2	-11 %
0505 Hjartdal Mållag*	27	25	23	24	18	21	19	17	18	1	6 %
0506 Kviteseid Mållag*	44	37	34	33	31	33	33	34	35	1	3 %
0507 Lunde Mållag*	9	8	7	8	8	7	4	5	4	-1	-20 %
0508 Nes Mållag	35	34	36	34	36	32	29	34	47	13	38 %
0509 Norskdømslaget i Porsgrunn (utmeld 05)45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
0510 Rauland Mållag* (inn i Vinje Mållag i 12)18	18	18	20	18	18	15	13	15		-15	-100 %
0511 Seljord Mållag	36	47	41	40	36	34	37	36	45	9	25 %
0512 Vinje Mållag	71	64	71	65	66	62	64	76	96	20	26 %
0513 Tokke Mållag	26	25	28	28	26	22	19	21	25	4	19 %
0514 Tinn Dialekt- og Mållag	43	39	39	39	39	40	35	33	35	2	6 %
0515 Nissedal Mållag	27	38	48	49	50	48	42	46	44	-2	-4 %
0516 Fyresdal Mållag*	10	8	7	7	7	7	7	6	6	0	0 %
0599 Direktmedlemer Telemark Mållag	0	0	0	1	0	0	1	1	5	4	400 %
0600 AUST-AGDER MÅLLAG	299	296	284	291	290	291	290	300	330	30	10 %
0601 Austegdelaget	63	58	53	51	47	44	41	42	40	-2	-5 %
0602 Bygland Mållag	42	39	46	46	45	43	46	48	58	10	21 %
0603 Gjerstad Mållag*	25	26	23	22	28	22	23	25	28	3	12 %
0605 Landvik Mållag	52	52	44	55	47	53	42	48	56	8	17 %
0606 Valle Mållag	38	38	40	39	37	38	47	45	42	-3	-7 %
0607 Vegusdal Mållag	16	19	15	13	14	15	14	18	17	-1	-6 %
0608 Åmli Mållag	32	32	32	33	32	34	34	32	39	7	22 %
0609 Vegårshei Mållag	17	19	19	20	21	20	20	19	21	2	11 %
0610 Bykle Mållag	13	13	12	12	18	21	19	21	27	6	29 %
0698 Direktmedlemer Aust-Agder Mållag	1	0	0	0	1	1	4	2	2	0	0 %
0700 VEST-AGDER MÅLLAG	460	447	509	522	520	516	528	538	576	38	7 %
0701 Lindesnes Ungdomslag*	50	50	80	74	74	76	76	76	76	0	0 %
0702 Evje og Hornnes Mållag	48	51	51	52	47	49	44	48	49	1	2 %
0703 Flekkefjord Ungdomslag og Mållag	50	45	47	39	42	44	44	43	41	-2	-5 %
0705 Iveland Mållag*	17	16	17	16	18	16	19	21	20	-1	-5 %
0706 Mållaget i Kristiansand	83	81	84	97	101	105	119	116	129	13	11 %
0707 Kvinesdal Mållag	13	12	23	35	32	27	23	20	21	1	5 %
0708 Marnar Mållag	42	41	40	45	47	43	42	46	55	9	20 %
0709 Songdalen Mållag	41	36	37	35	31	32	29	31	33	2	6 %
0710 Søgne Mållag*	33	30	30	25	20	23	23	21	17	-4	-19 %
0711 Venesla Dialekt- og Mållag	11	10	24	25	27	27	23	20	23	3	15 %
0712 Lista Mållag	16	16	21	22	24	21	22	23	30	7	30 %
0713 Grindheim Mållag	19	23	22	26	23	20	23	18	17	-1	-6 %
0714 Åseral Mållag*	11	10	9	9	9	10	16	15	15	0	0 %
0715 Sirdal Mållag*	8	8	7	7	8	7	9	9	9	0	0 %
0716 Tingvatn Mållag*	18	18	17	15	15	14	13	16	20	4	25 %
0717 Kvås Mållag (skipa 2011)*								15	17	2	13 %
0799 Direktmedlemer Vest-Agder Mållag	0	0	0	0	2	2	3	0	4	4	

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
0800 ROGALAND MÅLLAG	1 031	1 050	1 023	1 017	1 049	1 034	1 005	1 025	1 096	71	7 %
0801 BUL i Stavanger	130	121	121	119	120	115	105	109	104	-5	-5 %
0802 Dalane Mållag*	41	38	33	33	29	28	26	27	27	0	0 %
0803 Finnøy Mållag*	19	21	20	18	16	16	15	14	16	2	14 %
0804 Forsand Mållag*	28	29	23	28	28	26	26	27	23	-4	-15 %
0805 Gjesdal Mållag	70	69	67	64	62	60	61	56	57	1	2 %
0806 Hjelmeland Mållag	61	69	61	60	57	56	49	58	57	-1	-2 %
0807 Sandnes Mållag	94	99	95	92	91	101	98	101	107	6	6 %
0808 Hå Mållag*	27	48	52	50	48	48	43	39	46	7	18 %
0809 Klepp Mållag	53	50	52	47	47	49	50	56	63	7	13 %
0811 Sauda Mållag*	48	51	49	45	42	42	40	41	47	6	15 %
0812 Sjernerøy Mållag*	14	13	13	14	14	12	9	12	12	0	0 %
0813 Stavanger Mållag	108	102	103	101	104	110	119	120	154	34	28 %
0814 Strand Mållag	68	70	63	66	60	61	61	69	70	1	1 %
0815 Suldal Mållag	90	90	90	90	102	97	99	93	95	2	2 %
0816 Time Mållag	116	116	113	120	160	143	139	140	146	6	4 %
0817 Randaberg Mållag*	6	6	7	7	7	8	7	7	8	1	14 %
0818 Sola Mållag	40	40	43	48	47	47	44	41	45	4	10 %
0819 Rennesøy Mållag*	18	18	18	15	15	15	14	15	17	2	13 %
0899 Direktemedlemer Rogaland Mållag									2	2	
0900 KARMSUND MÅLLAG	331	338	327	341	348	334	312	347	421	74	21 %
0901 Etne Mållag	71	78	73	72	66	65	65	64	82	18	28 %
0902 Haugesund Mållag og Ungdomslag	104	106	106	107	99	92	94	98	105	7	7 %
0903 Karmøy Mållag*	24	22	20	19	20	18	22	22	30	8	36 %
0904 Sveio Mållag	29	31	30	29	47	48	45	49	51	2	4 %
0906 Skjold og Vats Mållag (lagt ned)	35	31	30	31	30	29					
0907 Skånevik Mållag	16	15	14	16	18	16	22	24	32	8	33 %
0909 Tysvær Mållag*	18	16	17	15	17	15	16	16	20	4	25 %
0910 Vindafjord Mållag (tidl. Ølen Mållag)	27	28	26	34	34	38	35	64	88	24	38 %
0911 Bokn Mållag	7	11	11	18	17	13	13	10	12	2	20 %
0999 Direktemedlemer Karmsund Mållag									1	1	
1000 HORDALAND MÅLLAG	2 317	2 301	2 263	2 272	2 289	2 242	2 175	2 290	3 056	766	33 %
1001 Alversund Mållag*	50	50	56	58	60	58	36	59	90	31	53 %
1002 Arna Mållag	89	100	108	94	86	79	70	68	71	3	4 %
1003 Bergen Ungdomslag Ervingen*	119	254	237	221	198	203	201	210	204	-6	-3 %
1004 BUL Ervingen (lagt inn i lag nr. 1003)	177										
1005 Fana Mållag	93	95	94	93	88	86	84	88	126	38	43 %
1006 Husnes Mållag	36	37	34	35	35	35	40	54	59	5	9 %
1007 Jondal Mållag	34	35	37	36	37	37	37	35	35	0	0 %
1008 Kvam Mållag	53	55	52	51	64	80	76	70	84	14	20 %
1009 Lindås Mållag	38	37	30	30	31	30	34	46	54	8	17 %
1010 Odda Mållag	111	114	113	112	117	126	118	119	136	17	14 %
1011 Os Mållag	74	83	81	99	100	86	87	88	97	9	10 %
1012 Ostereidet Mållag	16	18	18	18	17	16	16	29	38	9	31 %
1013 Stord Mållag	103	116	108	123	128	135	137	170	251	81	48 %
1014 Ulvik Mållag	34	34	29	32	32	31	34	36	45	9	25 %
1015 Voss Mållag	271	243	251	258	259	235	221	210	240	30	14 %
1016 Åsane Mållag (lagt ned)	47	46	44	42	40	36	0			0	
1017 Meland Mållag	75	73	76	73	80	77	71	73	76	3	4 %
1018 Osterøy Mållag	51	63	58	58	61	62	71	72	82	10	14 %
1019 Radøy Mållag	75	76	78	89	93	92	87	92	97	5	5 %

Samskipnaden

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
1020 Granvin Mållag*	6	7	5	4	4	5	5	4	8	4	100 %
1021 Ullensvang Mållag	225	216	200	190	174	171	162	155	173	18	12 %
1022 Austevoll Mållag	6	5	5	6	7	7	27	34	44	10	29 %
1023 Bømlo Mållag*	31	35	29	30	30	29	12	27	33	6	22 %
1025 Sotra Mållag*	99	101	101	99	99	96	107	101	131	30	30 %
1026 Askøy Mållag	27	27	31	31	33	35	33	36	50	14	39 %
1028 Bergen Mållag	86	97	117	124	164	159	162	176	530	354	201 %
1029 Masfjorden Mållag*	27	31	28	30	27	26	24	22	28	6	27 %
1030 Samnanger Mållag*	13	14	16	13	12	11	12	12	15	3	25 %
1031 Eidfjord Mållag*	1	1	1	1	1	1	3	3	4	1	33 %
1032 Fusa Mållag*	35	31	28	26	29	28	26	26	37	11	42 %
1033 Tysnes Mållag*	5	5	6	7	7	4	5	5	9	4	80 %
1034 Ølve Mållag	139	134	130	126	114	108	110	109	117	8	7 %
1035 Vaksdal Mållag*	47	44	40	40	39	36	38	33	47	14	42 %
1036 Øygarden Mållag	24	24	22	23	23	22	22	21	29	8	38 %
1099 Direktemedlemer Hordaland Mållag							7	7	16	9	129 %
1100 SOGN OG FJORDANE MÅLLAG	669	705	705	689	723	763	789	797	977	180	23 %
1101 Hyllestad Mållag*	8	12	10	10	7	9	11	12	13	1	8 %
1105 Kyrkjebø Mållag	45	58	53	53	47	51	50	53	53	0	0 %
1106 Sogndal Mållag	60	69	74	81	87	87	88	93	117	24	26 %
1107 Balestrand Mållag*	25	23	24	21	23	25	31	32	28	-4	-13 %
1108 Årdal Mållag*	17	17	18	18	19	19	18	21	30	9	43 %
1109 Lærdal Mållag	45	48	47	46	52	49	53	52	62	10	19 %
1110 Leikanger Mållag	31	31	31	31	33	31	28	32	41	9	28 %
1111 Luster Mållag	60	57	52	54	52	51	52	47	59	12	26 %
1112 Vik Mållag*	18	19	20	21	18	18	22	23	25	2	9 %
1115 Davik Mållag*	3	3	3	3	3	3	2	2	2	0	0 %
1116 Flora Mållag*	48	50	46	43	45	49	57	57	74	17	30 %
1117 Førde Mållag*	75	80	90	76	80	95	88	82	103	21	26 %
1118 Nordfjordeid Mållag*	5	6	7	5	5	7	13	16	33	17	106 %
1119 Gloppen Mållag	69	65	72	73	80	80	81	71	82	11	15 %
1120 Stryn og Hornindal Mållag*	25	23	23	21	25	25	27	28	33	5	18 %
1121 Naustdal Mållag	67	64	61	56	56	57	52	55	57	2	4 %
1122 Vågsøy Mållag*	14	16	15	17	16	18	16	16	16	0	0 %
1123 Jølster Mållag	34	40	36	36	49	54	60	65	72	7	11 %
1124 Fjaler Mållag*	18	21	20	22	21	28	26	25	36	11	44 %
1125 Selje Mållag*	1	2	1	2	1	1	2	4	3	-1	-25 %
1198 Direktemedlemer Sogn og Fj. Mållag	1	1	2	0	4	6	12	11	38	27	245 %
1300 SUNNMØRE MÅLLAG	558	576	605	620	647	622	669	702	817	115	16 %
1301 Borgund Mållag*	58	59	54	51	53	52	55	53	65	12	23 %
1302 Giske Mållag	26	26	26	26	25	26	30	31	33	2	6 %
1304 Hareid Mållag	67	68	81	77	77	76	78	73	83	10	14 %
1305 Rovde Mållag (sleget saman med Vanylven)	5	5	5	5							
1307 Ulstein Mållag	49	53	47	50	51	44	46	53	77	24	45 %
1309 Volda Mållag*	124	117	115	117	121	106	111	109	127	18	17 %
1310 Skodje og Ørskog Mållag*	37	38	36	33	33	32	30	34	39	5	15 %
1311 Ørsta Mållag	60	70	98	110	109	116	126	136	161	25	18 %
1312 Sykkylven Mållag	28	29	30	32	38	37	36	38	40	2	5 %
1313 Herøy Mållag	23	33	33	36	39	40	44	44	52	8	18 %
1314 Vanylven Mållag	4	6	6	7	19	17	29	32	32	0	0 %
1315 Norddal Mållag*	28	23	21	26	24	23	23	25	25	0	0 %

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
1316 Sula Mållag	49	49	52	48	56	52	49	50	47	-3	-6 %
1317 Haram Mållag (skipa 2011)*								12	22	10	83 %
1398 Direktemedlemer Sunnmøre Mållag	0	0	1	2	2	1	12	12	14	2	17 %
1400 ROMSDAL MÅLLAG	149	151	153	148	145	143	148	148	179	31	21 %
1401 Molde Mållag	53	53	54	49	49	55	59	58	69	11	19 %
1403 Aukra Mållag*	9	9	10	9	8	7	7	9	9	0	0 %
1404 Vestnes Mållag*	28	35	30	34	32	32	26	28	27	-1	-4 %
1406 Eide og Fræna Mållag*	12	12	12	10	16	13	14	14	14	0	0 %
1408 Rauma Mållag	39	34	39	37	34	30	35	31	49	18	58 %
1410 Sandøy Mållag (lagt ned)	3	3	3								
1411 Nesset Mållag*	5	5	5	6	5	5	5	6	8	2	33 %
1499 Direktemedlemer Romsdal Mållag				3	1	1	2	2	3	1	50 %
1500 NORDMØRE MÅLLAG	261	256	252	255	233	243	253	255	282	27	11 %
1501 Aure Mållag	17	18	17	24	25	23	22	23	25	2	9 %
1503 Fosna Mållag	16	15	16	15	17	17	17	15	18	3	20 %
1504 Gjemnes Mållag	38	39	38	39	39	38	42	43	44	1	2 %
1505 Surnadal Heimbygdlag	57	56	56	55	37	43	42	44	60	16	36 %
1508 Ålvundeid og Ålvundfjord Mållag	54	55	58	55	49	57	60	57	59	2	4 %
1509 Rindal Heimbygdlag	23	22	22	20	22	20	24	24	24	0	0 %
1510 Tingvoll Mållag	36	33	29	29	30	27	26	26	26	0	0 %
1511 Halså Heimbygdlag	20	18	16	17	13	17	16	20	21	1	5 %
1599 Direktemedlemer Nordmøre Mållag				1	1	1	4	3	5	2	67 %
1600 TRØNDERLAGET	731	706	704	706	677	643	627	620	514	-106	-17 %
1600 Direktemedlemer Trønderlaget	5	1	5	7	3	4	16	18	31	13	72 %
1601 Levanger Mållag	56	56	54	58	56	55	57	54	59	5	9 %
1602 BUL Nidaros (meldt ut 2012)	201	189	196	189	195	170	151	142		-142	-100 %
1603 Hemne Mållag*	4	3	1	2	1	1	1	1	1	0	0 %
1604 Inderøy Mållag	59	66	62	61	58	59	55	50	51	1	2 %
1605 Leksvik Mållag (lagt ned 2011)	23	23	24	22	21	22	22	20		-20	-100 %
1608 Namdalseid Mållag (lagt ned 2006)	11	7									
1609 Nidaros Mållag	96	97	95	97	98	99	102	108	143	35	32 %
1612 Rennebu Mållag	22	25	23	27	27	24	23	22	20	-2	-9 %
1615 Skaun Mållag	67	61	56	52	49	43	40	46	41	-5	-11 %
1617 Mållaget Snåsnningen*	4	3	3	3	4	4	3	3	5	2	67 %
1618 Mållaget Sparbyggjen	53	48	46	51	43	44	39	40	38	-2	-5 %
1619 Steinkjer Mållag	25	23	24	22	17	17	18	18	34	16	89 %
1620 Stjørdal Mållag*	14	14	14	15	13	13	13	15	17	2	13 %
1622 Verdal Mållag	20	22	21	21	18	16	17	15	15	0	0 %
1623 Beitstad Mållag* (inn i Steinkjer Mållag)	18	18	16	19	18	15	17	15		-15	-100 %
1625 Orkdal Mållag*	33	32	34	32	30	30	28	29	33	4	14 %
1627 Ognedal Mållag*	13	11	11	11	8	9	7	4	7	3	75 %
1628 Melhus Mållag*	7	7	13	11	12	13	12	14	13	-1	-7 %
1629 Sørfosen språk- og dialektlag (skipa 06)*			6	6	6	5	6	6	6	0	0 %
1700 NAUMDØLA MÅLLAG	54	52	53	48	46	44	47	45	46	1	2 %
1700 Direktemedlemer Naumdøla Mållag	0				1	2	3	3	5	2	67 %
1701 Høylandet Mållag*	14	12	10	9	7	7	9	8	7	-1	-13 %
1702 Ytre Namdal Mållag*	29	27	29	26	26	23	24	22	21	-1	-5 %
1703 Overhalla Mållag*	11	13	14	13	12	12	11	12	13	1	8 %

Samskipnaden

Lagsnr.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ENDRING	
1800 NORDLAND MÅLLAG*	40	34	34	28	29	28	29	32	41	9	28 %
1802 Salten Mållag*	20	17	18	15	16	16	15	17	18	1	6 %
1803 Bø Bygdelag*	11	11	10	8	7	9	7	7	8	1	14 %
1804 Hadsel Mållag*	1	1	1	1	1	1	1	1		-1	-100 %
1805 Narvik Mållag*	4	3	3	2	1	1	3				
1807 Vestvågøy Mållag*	1	1	1	1							
1809 Andøy Mållag*	3	1	1	1	1	1	0	2	2	0	0 %
1899 Direktemedlemmer Nordland Mållag							3	5	13	8	160 %
										0	
1900 TROMS OG FINNMARK MÅLLAG	176	181	175	172	174	178	171	184	217	33	18 %
1900 Direktemedlemmer Troms og Finnmark	1	0	0	1	1	2	3	6	12	6	100 %
1902 Lenvik Mållag (lagt ned)	1	1	1	1	1	1	1				
1903 Målselv Mållag	40	37	34	34	38	36	30	33	37	4	12 %
1904 Tromsø Mållag	72	76	71	67	71	72	73	72	90	18	25 %
1905 Balsfjord Mållag	10	14	14	13	13	15	14	16	16	0	0 %
1907 Nordreisa Mållag*	3	3	3	4	3	3	3	3	4	1	33 %
1909 Alta Mållag*	3	5	5	7	7	7	6	7	7	0	0 %
1910 Varanger Mållag*	25	26	29	28	24	25	23	26	28	2	8 %
1911 Harstad og omland Mållag*	21	19	18	17	16	17	18	21	23	2	10 %
2200 ØSTFOLD MÅLLAG	76	83	77	80	83	82	83	91	107	16	18 %
2201 Fredrikstad Mållag	47	53	48	50	54	54	50	56	61	5	9 %
2202 Sarpsborg Mållag	9	11	12	11	11	10	11	13	14	1	8 %
2203 Indre Østfold Mållag	20	19	17	19	18	18	21	22	29	7	32 %
2299 Direktemedlemmer Østfold Mållag	0	0	0	0	0	0	1	0	3	3	
9700 YRKESMÅLLAGA	389	404	423	450	420	425	419	439	496	57	13 %
9701 Løvebakken Mållag*	29	28	18	17	15	15	11	12	16	4	33 %
9702 Medisinsk Mållag*	90	93	116	117	109	114	107	110	111	1	1 %
9703 Juristmållaget	48	62	70	87	75	75	81	87	106	19	22 %
9706 Noregs Forretningsmållag*	20	21	20	21	20	20	18	18	20	2	11 %
9707 Noregs Lærarmållag	108	104	103	101	93	84	78	84	107	23	27 %
9710 Mediemållaget	82	80	80	89	91	102	108	113	122	9	8 %
9711 Teologisk Mållag*	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0	0 %
9712 Landbruksmållaget*	10	14	13	13	13	13	13	12	12	0	0 %
9713 Trafikklerarmållaget (skipa 2007)*			1	3	2	1	2	2	1	-1	-50 %
9800 BEINVEGES INNMELDE LAG	77	72	74	77	86	86	86	90	113	23	26 %
9801 Kvinnherad Mållag	19	18	23	20	33	39	42	45	65	20	44 %
9809 Vefsn Mållag*	58	54	51	57	53	47	44	45	48	3	7 %
9998 NOREGS MÅLLAG u/ NMU	10141	10162	10167	10323	10251	10125	10068	10433	12256	1823	17 %
9999 NOREGS MÅLLAG m/ NMU	11569	11882	11580	11885	11697	11401	11180	11495	13531	2036	18 %

* Disse laga er anten under 10 medlemmer eller har ikkje levert årsmelding dei siste tre åra.

Medlemstalet for laga som er med i både Noregs Ungdomslag og Noregs Mållag gjeld berre medlemmer over 14 år.

Økonomi

Den økonomiske stoda for Mållaget har betra seg dei siste åra, og 2012 enda med eit gledeleg overskot. Styret hadde i revideringa av budsjettet planlagt eit underskot. Ein stor del av overskotet skriv seg frå ein stor auke i medlemstalet og i målgåvene, større mvarefusjon frå staten enn budsjettert, og ein arv. Desse inntektene hadde vi fyrst full oversikt over omfanget av på hausten. Den stadige styrkinga av eigenkapitalen gjer det enklare for organisasjonen å aksle kostnads-krevjande tiltak som til dømes både tilsetjinga av ein norskfagskonsulent og turneen Nynorskstafetten er. Til å hjelpe oss med stafetten kunne vi ta oss råd til å ha ein prosjektmedarbeidar frå slutten av september i fjor og til stafetten starta, noko som har vore heilt naudsynt for å lande alle avtalane som skulle gjerast lokalt. Det er framleis slik at brorparten av inntektene våre kjem frå medlemene. Det gjer stillinga vår temmeleg fri, og framtida for organisasjonen i mindre grad bunden av skiftande politiske fleirtal som kan endre driftsstøtta vår.

Kommentarar til rekneskapen for 2012

Rekneskapen for 2012 viser eit overskot på 168 280 kroner, medrekna finansinntekter. Det var budsjettert med eit overskot på 5 000 kroner som styret i seinare revisjonsvedtak endra til eit underskot på 341 000 kroner. Overskotet i 2012 kjem mellom anna av uventa inntekter som nemnt over. Det kjem også av godt budsjettarbeid der det ofte lukkast å gjere resultatet på dei enkelte postane *litt* betre enn oppsett. Noregs Mållag har no ein positiv eigenkapital på 3 102 120. Skrivarloftet (husværet i Schweigaardsgate 52) er bokført med kjøpesummen i 1992 medan marknadsverdien truleg er om lag seks gonger så høg. Inntektene til Noregs Mållag står i hovudsak på tre pilarar: årspengar, andre medlemsinntekter og statsstøtte.

SAL AV MATERIELL

Posten gjeld sal av tilfang (servise, bøker og anna profileringsmaterieell), attåt sal av tenester som Noregs Mållag har utført for andre.

NORSK TIDEND

Norsk Tidend kom ut med fem nummer i 2012. Noregs Mållag stod sjølv for annonsesalet. Resultatet vart om lag som budsjettert. Det er truleg råd å selje fleire lysingar, men det er tidkrevjande arbeid for etter måten låge ekstraintekter. Tingartalet har vore stabilt i fleire år, utan særlege framstøytar for å auke det.

KULTURLOTTERI

Lotteriet er tufta på friviljug sal ute i laga og direktosal frå skrivarstova. I 2012 selde laga 3 390 lodd, og medlemene kjøpte 15 298 lodd direkte frå skrivarstova. Dette salet var høgare enn budsjettert og lotteriet vart rett og slett utselt. Noregs Mållag har sendt ut brev til alle dei som ikkje har fått lodda sine i 2012 med førespurnad om dei vil ha lodd i 2013 for dei innbetalte loddpengane. Lotteriet vart avslutta 31.12.12.

MEDLEMSPENGAR

Talet på medlemmer gjekk opp med 1826, og dermed vart det også ein kraftig auke i medlemspengeinntektene. Inntektene vil variere litt frå år til år, alt etter kor stor del av dei betalande som er nye og betaler ein lågare førsteårspris, og kor mange som er fullt betalande medlemmer.

PRISAR OG STIPEND

100 000 kroner er løyving frå Kulturdepartementet til utdeling av to stipend à 50 000 kroner. Ordninga er årviss. 20 000 kroner er frå Samlaget og Det Norske Teatret for Nynorsk litteraturpris som vi står saman om å dele ut.

MØTE- OG SEMINARINNTEKTER

Denne posten inneheld landsmøteavgift og seminaravgift. I landsmøteavgifta ligg også reiseutjamninga som vart betalt inn saman med sjølve landsmøteavgifta.

TENESTESAL

Inntekter på nynorskurs som skrifvarstova kan tilby, og på dei administrative tenestene vi utfører for nærskylde tiltak.

MÅLGÅVER

Innbetalningar frå gåvegiroane som ligg ved *Norsk Tidend*.

STATSTILSKOT

Driftstilskot frå Kulturdept. på 3 638 000 kroner, i tillegg fekk vi 243 000 kroner frå Utdanningsdirektoratet til «ålmenne føremål i grunnskulen».

AGDERSATSINGA

Kostnadene med den tilsette for Agderfylka går gjennom sentrallekken. Inntektene her er innbetaling frå Agder, som svarer til dei kostnadene vi har hatt (synleg på eiga linje under kostnader).

ANDRE LAGSINNTEKTER

Lagsbruksavgifta frå Norske kulturbygg blir vanlegvis ført her. Ut frå omsetninga i ein del av lagsbruksbusa, har det vore rekna ein lagsbruksskatt som går til Noregs Mållag og Noregs Ungdomslag. Lagsbruksskatten kom i stand som ei avgift for bruk av symbolet Solfuglen. Norske kulturbygg vart lagt ned i 2012, og det er framleis ikkje klart korleis det blir med denne avgifta i framtida.

LEIGEINNTEKTER

Leigeinntekter frå skrifvarloftet (i Schweigaardsgt 52) og kontorplass til Kringkastingsringen og Norsk Målungdom.

UTTAK AV VARER

Gåver til innleiarar og andre.

YMSE

Posten inneheld momsrefusjon og refusjon som gjeld frikjøp av tilsette som har politiske verv.

LØYVINGAR OG GÅVER

Offentlege tilskot:

Kultur- og kyrkjedepartementet	3 638 000
Utdanningsdirektoratet	243 000
Sum, offentlege tilskot	3 881 000

MATERIELL FOR SAL

Det meste av kostnadene her gjeld servise, aksjonsmaterieil, bøker innkjøpte for vidaresal og endring i varelageret.

NORSK TIDEND

Om lag 190 000 er utforming og trykk av *Norsk Tidend*. 380 000 er adresserings- og portokostnader. Elles ligg det også kostnader som reiser og kjøp av artiklar og bilete i denne posten.

ANDRE TRYKKJEKOSTNADER

Kostnader med flygeblad og anna materieil til aksjonsbruk.

KULTURLOTTERI

I hovudsak vinstar, porto og trykking av lodd. Elles administrasjonskostnader og betaling for løyve frå Lotteritilsynet.

REFUSJON MEDLEMSPENGAR

Refusjon av medlemspengar skal gjerast 1. februar kvart år. Refusjon medlemspengar for 2012 er utrekna til totalt 736 380. Dei fleste fylkeslaga har ein sats på 20 kroner per medlem og dei fleste lokallaga ein sats på 40 kroner.

LØN OG HONORAR

Lønskostnadene fordeler seg på løn til tilsette og engasjerte, arbeidsgjevaravgift, sosiale kostnader, personalforsikringar, pensjonspremie, honorar til revisjon. Honorar til kursinnleiarar, skribentar i *Norsk Tidend* og prosjektarbeid er førte på dei respektive prosjekta. Refusjon av sjukepengar er ført her. Oversyn over stillingar og tilsette står på side 44 under 'Skrifvarstova'. Dagleg leiar er plassert i lønssteg 63 i statsregulativet.

LØNSKOSTNADER OG GODTGJERSLER.

Lønskostnader	2012	2011
Løn, feriepengar o.l.	4 260 477	3 918 133
Folketrygdavgift	557 759	525 481
Anna godtgjersle	124 797	100 072
Sum lønskostnader	4 843 033	4 543 686

Gjennomsnittleg tal på tilsette: 7

Godtgjersle 2012	Dagleg leiar	Styret
Løn	515 703	293 411
Anna godtgjersle	70 457	25 065
Sum godtgjersle	586 160	318 476

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar for 2012 er kr 81 750,-

TENESTESAL

Kostnader med å etablere oss på kursmarknaden.

HUSLEIGE OG STRAUM

Posten inneheld husleige, straum, reinhald, forsikringar og ymse huskostnader. Husleige, straum og ymse kostnader til husværet i Schweigaardsg. 52 er òg førde her. Husleigeposten er bruttoført. Det vil seie at alle kostnader i samband med husvære kjem her, og alle inntektene kjem på leigeinntekter.

DRIFTS- OG KONTORUTGIFTER

Porto og telefon utgjør kring 380 000 kroner. Elles er det leige av kopimaskin og frankeringsmaskin med driftsavtale, IT-kostnader (mellom anna heimesida), rekvisita som kopipapir, brevpapir, konvoluttar og anna driftsmateriell. IT-kostnadene er kraftig auka etter at vi sommaren 2012 gjekk over til eit firma som står for drifta av maskinene og systema våre.

PRESSEKLYPP

Noregs Mållag abonnerer på ei teneste som dagleg sender oss dei fleste presseopplaga om målsak.

PRISAR OG STIPEND

Posten gjeld to arbeidsstipend à 50 000 kroner og litteraturprisane.

LANDSMØTE

Posten inneheld alle kostnader knytte til landsmøtet; leige av lokale, reise og opphald for styret, tilsette og gjester, og reiseutjamning til utsendingane.

MØTE- OG REISEUTGIFTER

Møte- og reiseutgifter i samband med landsrådsmøte, styremøte og andre møte og reiser.

AGDER-SATSINGA

Noregs Mållag betaler ut løn og reiseutgifter for den tilsette på Agder. Desse kostnadene er førde her. Dei blir refunderte av Mållaga på Agder, slik det går fram av ei tilsvarande linje på inntektssida.

LØYVINGAR

Løyving til Garborgsenteret som opna september 2012 og til 100-årssoga til Idrottslaget i BUL i Oslo.

LØYVING NMU

Driftstilskot til Norsk Målungdom.

**MÅLPOLITISK SATSINGSOMRÅDE 1:
SKULEMÅL**

Kostnader i samband med røystingar om skulemålet og anna skulemålsarbeid. Lønskostnader til prosjektet Målstreken som vart avslutta i august 2012, er førde her.

ORGANISASJONSTILTAK

Bærum Mållag 100 år	12 000 kr
Os Mållag – låtskrivarverkstad	7 000 kr
Ostereidet Mållag – kulturkveld	1 699 kr
Nord-Fron Mållag- språnglede	14 300 kr
Bergen Mållag – nynorsk bar	15 000 kr
Øystre Slidre Mållag – barn og unge	10 400 kr
Kvam Mållag – LittLarm	3 000 kr
Troms og Finnmark Mållag seminar	17 250 kr
Sunnmørsseminaret	15 000 kr
Det har også vore brukt noko midlar på vervetiltak.	

FINANSPOSTAR

Finansposten inneheld renteinntekter frå ymse bankkontoar og tildeling frå Fondet for norsk målreising. Utbyte på aksjane i Orkla er også med her. Renteutgiftene er gebyr. Litt høgare renteinntekter i 2012 enn i 2011 grunna rentenivået i marknaden.

Tal i 1000 kroner					LM	Styret	
INNTEKTER	REK 08	REK 09	REK 10	REK 11	2012	2012	REK 12
Sal av materiell	195	141	136	149	100	135	151
Norsk Tidend	83	78	50	91	80	85	62
Kulturlotteri	251	266	279	260	265	265	323
Medlemspengar	2 835	2 839	2 907	2 972	3 000	3 150	3 451
Prisar og stipend	110	120	120	120	120	120	120
Landsmøte		494	311	611	500	550	680
Møte-/seminarinntekter	441			83	14	20	48
Tenestosal	7	16	51	80	40	70	57
Målgåver	806	825	833	932	800	870	1168
Statstilskot	2 641	3 150	3 658	3 949	3 800	3 888	3 881
Løyvingar og gåver	65		5		50	50	
Agdersatsinga	199	211	218	221	225	225	277
Andre lagsinntekter	27	25	27	26	30	25	0
Leigeinntekter	185	193	195	182	200	200	197
Uttak av varer	18	21	10	14	20	20	9
Ymse	54	140	150	236	55	150	300
Sum inntekter	7 917	8 519	8 950	9 926	9 299	9 823	10 724

KOSTNADER

Materiell for sal	201	124	68	79	80	90	58
Norsk Tidend	510	484	526	535	540	625	592
Andre trykkjekostnader	179	107	229	56	90	90	62
Kulturlotteri	82	130	189	175	190	180	240
Refusjon medlemspengar	530	530	560	570	560	620	736
Løn og honorar	3 324	3 197	3 585	3 881	4 080	4 260	4 307
Tenestosal	9	9	1	3	5	5	2
Husleige og straum	359	571	656	681	580	800	905
Presseklypp	69	69	71	77	85	85	76
Prisar og stipend	130	160	160	160	182	182	160
Drifts- og kontorutg.	1 115	801	976	899	900	1 150	1 153
Landsmøte	630	631	505	722	660	660	902
Styre-/landsrådsmøte	180	152	165	210	170	210	247
Seminar/konferansar		122	125	189	120	120	132
Andre møte og reiser	171	112	157	198	190	200	247
Agder-satsinga	199	211	218	221	225	225	277
Løyvingar og gåver	6	-	-	72	7	7	35
Løyving NMU	180	220	185	190	195	195	195
Satsing 1: skulemål	38	255	175	306	245	270	304
Satsing 2: næringsliv	22	5	1	-	0	0	
Satsing 3: barn og unge					70	70	33
Organisasjonstiltak	85	176	259	154	220	220	144
Prosjekt nynorsk lystlesing				140		0	-
Avskrivningar, tap på krav	31	57	58	29	10	10	27
Sum kostnader	8 050	8 123	8 869	9 547	9 404	10 274	10 834
Resultat før finanspostar	-133	396	81	379	-105	-451	-110

FINANSPOSTAR

Utbyte	58	22	35	33	30	30	26
Finansinntekter	112	91	96	108	100	100	139
Finansutgifter	-15	-10	-19	-8	-20	-20	-24
Sum finanspostar	155	103	112	512	110	110	141
Ekstraord. inntekter				100			137
RESULTAT ⁶	22	499	193	612	5	-341	168

Overført eigenkapital ⁶	22	499	193	612			168
---	-----------	------------	------------	------------	--	--	------------

Balanse

VARIGE DRIFTSMIDLAR	2012	2011
Husvære ¹	326 070	326 070
Sum varige driftsmidler	326 070	326 070
Depositum husleige Lilletorget 1	363 367	
Fondet for norsk målreising	533 000	533 000
Sum finansielle anleggsmidler	896 367	533 000
Sum anleggsmidler	1 222 437	859 070
VARELAGER		
Varer ²	64 702	65 604
Kundekrav	330 957	364 857
Opptente inntekter ³	31 435	78 314
Forskotsbetalte driftskostnader	3 561	6 875
Forskotsbetalt IT-støtte	48 534	
Fondet for norsk målreising	52 295	29 856
Sum krav	466 782	479 902
Luter ⁴	219 950	141 200
Sum luter	219 950	141 200
Bankinnskot ⁵	3 442 613	3 262 028
Sum bankinnskot	3 442 613	3 262 028
Sum omlaupsmidler	4 194 047	3 948 734
SUM EIGE	5 416 484	4 807 804

Notar

I årsrekneskapen er alle postane verdsette og periodiserte i samsvar med reglar og retningslinjer i rekneskapslova og i samsvar med god rekneskapskikk for små føretak.

Krava er førte opp i balansen med pålydande verdi etter frådrag for konstaterte og medrekna tap.

1) Husvære i Schweigaards gate 52, Oslo. Oppført verdi kr 326 070,-. Kjøpt for kr 326 070,- i 1992. Noregs Mållag hadde takst på husveret i Schweigaards gate i februar 1999. Marknadsværdien var sett til kr 750 000,-.

2) Noregs Mållags lager av profileringsmateriell og bøker oppført til innkjøpsverdi.

3) Opptente inntekter inneheld utestående krav, m.a. medlemspengar frå lag med lokal innkrevjing.

4) Luter

	<i>Kost- pris</i>	<i>Bokf. verdi</i>	<i>Likn. verdi</i>
Det Norske Teatret, 23 stk	11 200	0	0
Orkla A-aksjar, 1 380 stk		16 200	67 744
Dag og Tid, 319 stk	10 000	0	
Dag Bondeheim AS, 1 50 stk	153 750	153 750	
Norsk-Plan AS, 1 180 stk	50 000	50 000	25 908
	224 959	219 950	93 652

EIGENKAPITAL	2012	2011
Eigenkapital	2 933 840	2 321 794
Resultat i perioden	168 280	612 046
Sum opptent eigenkapital ⁶	3 102 120	2 933 840
SKULD		
Husfond ⁷	75 000	75 000
Sum anna langsiktig skuld	75 000	75 000
Leverandørgjeld	272 565	229 927
Skuldige medlemspengar	819 469	627 649
Medlemspengar neste år	43 357	11 455
Nedlagde/sovande lag	98 383	111 281
Skuldige off. avg./feriepengar	724 268	650 021
Anna kortsiktig skuld ⁸	281 322	168 631
Sum kortsiktig skuld	2 239 364	1 798 964
SUM SKULD	-2 314 364	-1 873 964

EIGENKAPITAL OG SKULD -5 416 484 -4 807 804

I 2012 gjennomførte Dag Bondeheim AS ein retta emisjon til eksisterande aksjonærar. Noregs Mållag teikna seg for 75 luter og eig no 150 luter i Dag Bondeheim AS.

5) Av bank- og postinnskot er kr 157 956,- bundne til skatte-trekk og kr 90 000,- depositum for lotteriet.

	2012	2011
6) Eigenkapital		
Eigenkapital	2 933 840	2 321 794
Årsresultat	168 280	612 046
Sum eigenkapital 31.12.	3 102 120	2 933 840

7) Husfondet består av luter i Dag Bondeheim AS (Skien), 75 000 kr.

8) Kortsiktig skuld inneheld avsetjing til lotterivinstar, avsetjing til revisjonskostnader for 2012 og kostnader i 2012 med forfall i 2013.

Til landsmøtet i

Noregs Mållag

REVISORS MELDING for 2012

Utsegn om årsrekneskapen

Vi har revidert årsrekneskapen for Noregs Mållag, som er samansett av balanse per 31. desember 2012, resultatrekneskap som viser eit overskot på kr 168.280 for 2012 og ei beskriving av vesentlege rekneskapsprinsipp som er nytta, og andre noteopplysningar.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir eit rettvisande bilete i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsett av EU, og for slik intern kontroll som styret og dagleg leiar finn nødvendig for å gjere det mogleg å utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, korkje som følgje av misleg framferd eller feil.

Revisors oppgåver og plikter

Oppgåva vår er, på grunnlag av revisjonen vår, å gi uttrykk for ei meining om denne årsrekneskapen. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna International Standards on Auditing. Revisjonsstandardane krev at vi etterlever etiske krav og planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå den tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon.

Ein revisjon inneber utføring av handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i årsrekneskapen. Dei valde handlingane avheng av revisors skjønn, mellom anna vurderinga av risikoane for at årsrekneskapen inneheld vesentleg feilinformasjon, anten det skuldast misleg framferd eller feil. Ved ei slik risikovurdering tar revisor omsyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapet si utarbeiding av ein årsrekneskap som gir eit rettvisande bilete. Føremålet er å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll. Ein revisjon omfattar også ei vurdering av om dei rekneskapsprinsippa som er nytta, er formålstenlege, og om rekneskapsestimata som er utarbeidde av leiinga, er rimelege, samt ei vurdering av den samla presentasjonen av årsrekneskapen.

Vi meiner at innhenta revisjonsbevis er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Konklusjon

Vi meiner at årsrekneskapen er avgjeve i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisande bilete av den finansielle stillinga til Noregs Mållag per 31. desember 2012 og av resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsette av EU.

VARDENS REVISJONSKONTOR

Utsegn om andre tilhøve

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskrevet ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen(, og) føresetnaden om at drifta skal halde fram(, og framlegget om bruk av overskotet) er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskrevet ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Oslo, den 4. mars 2013

VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per-Arne Auster

Statsautorisert revisor

Kulturlotteriet

Rekneskap 2012

Inntekter	
Loddsal	323 190
Sum inntekter	323 190
Kostnader	
Vinstar	79 720
Trykking	54 989
Porto	68 142
Administrasjon	32 000
Gebyr	5 000
Sum utgifter	239 851
OVERSKOT	83 339

Inga og Gjøa Lutros legat

Rekneskap 2012

Renter	17 352
Overført til Noregs Mållag	17 352

Balanse 2012

<i>Aktiva</i>	
Bankinnskot	602 678
<i>Passiva</i>	
Legat	602 678

Fondet for norsk målreising

Årsmelding

Fondet for norsk målreising er skipa for å sikre den økonomiske innkoma til Noregs Mållag. Etter vedtektene (sist endra i 2001) skal fondsmidelen plasserast på høgste rente i bank eller på annan sikker og renteberande måte eller i aksjefond med god risikospreiing. Målet er at Noregs Mållag kvart år skal få overført ein pengesum tilsvarende om lag rente i pengemarknaden, rekna av verdien av fondet ved inngangen av året. Pengane kan brukast i den daglege drifta av samskipnaden. Fondet kan elles berre brukast til garanti for Noregs Mållag. Innskytarane kan teikne partar à 1000 kroner og må binde innsatsen sin i minst fem år.

Fondsstyret vedtok i 2001 desse retningslinjene for plassering av midlane i fondet: Om lag 40 prosent skal plasserast i bankinnskot, obligasjonar og pengemarknadsfond. Resten skal plasserast i norske og utanlandske aksjefond. Det skal ikkje plasserast midlar i enkeltaksjar eller i bransjefond.

Kapitalplasseringa vert teken hand om av Formuesforvaltning as. Fondet for norsk målreising betalte knapt 9000 kroner i 2012 for denne tenesta. I 2012 har desse midlane auka i verdi med 74 514 kroner, altså 7,28 %. Pengemarknadsindeksen for 2012 hadde ein vekst på 1,5 %, det vil seie ei meiravkastning på 5,78 prosentpoeng, eller 59 100 kroner. Bankinnskot har i same periode gjeve i overkant av 2 %. Fondsindeksen for Oslo Børs steig i 2012 med 20,7 %.

Fondsstyret har vedteke fylgjande for utdelinga av avkastning frå fondet til Noregs Mållag for 2012: Noregs Mållag får ei avkastning på 2 prosent av fondsverdien. Avkastninga vert rekna av verdien ved inngangen av 2012, og utbetalinga til Noregs Mållag vert då 19 852 kroner.

Fondet vert leidd av eit styre på tre personar, alle oppnemnde av styret i Noregs Mållag for to år om gongen. I meldingsåret har desse sete i fondsstyret: Håvard Teigen (leiar), Jens Romslo og Eva Holthe Enoksen. Dagleg leiar i Noregs Mållag er skrivar for fondsstyret.

Styret har berre hatt e-postkontakt i meldingsåret. Det er ikkje teikna nye partar eller sagt opp partar i fondet i 2012.

Ved utgangen av året, etter utdeling av avkastning til Noregs Mållag, hadde fondsmidelen ein verdi på 1 040 878 kroner mot 992 636 kroner ved utgangen av 2011. Fondet har 222 innskytarar og Noregs Mållag har 533 av i alt 936 partar à 1000 kroner.

Resultatregneskap

	2012	2011
INNTEKTER		
Bankrenter	863	819
Renter på obligasjoner		
Urealisert verdinedg. fond		
Urealisert verdiauke fond	73 651	895
Realisert fortjeneste fonds		
Realisert fortjeneste aksjesal		
Realisert tap ved aksjesal		
Sum inntekter	74 514	1 714
KOSTNADER		
Driftskostnader	8 880	5 000
Utbetalt andel NM	19 852	20 325
Sum kostnader	28 732	25 325
Overskot/underskot	45 782	-23 611
Disponert til fri egenkapital	45 782	-23 611
Disponert til andel verdiendring		
Utbetalte partar i rekneskapsåret		
Sum disponert	45 782	-23 611

Balanse

	2012	2011
EIGEDLAR		
Omløpsmidlar		
Opptent ved sal	-	-
Sum krav	-	-
INVESTERINGAR		
PENGE MARKNADSSFOND		
DiversifiserT Norsk Pengemarknad	109 452	105 680
OBLIGASJONAR NOREG		
Diversifiserte Norske		
Kredittobligasjoner	112 086	104 834
PRIVATE EQUITY		
FO Nordic Private Equity	327 491	306 917
AKSJAR UTLAND		
FMK Fremvoksende Markeder		
Diversifiserte Globale Aksjar	235 271	210 746
AKSJAR NOREG		
Diversifiserte Norske Aksjar	65 781	57 940
HEDGEFOND		
DMH NOK Note	163 631	156 671
Navigator Hedge	29 184	28 757
Sum investeringar	1 042 896	971 545
BANKINNSKOT		
Bankinnskot	50 277	50 947
Sum Bankinnskot	50 277	50 947
SUM EIGEDLAR	1 093 173	1 022 492
OPPTENT EIGENKAPITAL		
Urealisert verdiauke	59 096	80 247
Fondsmiddel 01.01.	936 000	936 000
Tilført frå årets resultat	45 782	-23 611
Sum fondsmiddel 31.12	981 782	912 389
Sum urealisert verdiauke og egenkapital	1 040 878	992 636
SKULD		
Avsett for skuld	2 460	
Avsett for skuld/ NM	52 295	29 856
Sum skuld	54 755	29 856
SUM EIGENKAPITAL OG SKULD	1 093 173	1 022 492

VARDENS REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Lovstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til landsmøtet i
Inga og Gjøa Lutros Legat

REVISJONSMELDING FOR 2012

Vi har revidert årsrekneskapen for **Inga og Gjøa Lutros Legat** for rekneskapsåret 2012 som syner eit årsoverskot på kr 17.352. Årsrekneskapen inneheld resultatrekneskap og balanse utan opplysningar i notar. Inga og Gjøa Lutros Legat er ikkje pliktig til å følgje rekneskapslova. Rekneskapslova sine regler og god rekneskapsskikk i Noreg er nytta ved utarbeidinga av resultatrekneskapen og balansen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagde fram av styret og dagleg leiar for selskapet. Vår oppgåve er å vurdere og uttale oss om årsrekneskapen og andre tilhøve slik revisorlova krev.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, , herunder revisjonsstandarder vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krev at vi planlegg og utfører revisjonen slik at han gir oss den tryggleiken vi treng for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som ligg til grunn for informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei rekneskapsprinsippa som er nytta, og av vesentlege rekneskapsestimater, og dessutan vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god revisjonsskikk, omfattar revisjon også ei gjennomgåing av forvaltninga av formua og rekneskaps- og intern kontroll-systema i selskapet. Vi meiner at revisjonen vår gir eit forsvarleg grunnlag for konklusjonane.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er lagt fram i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvisebilde av selskapet si økonomiske stilling 31. desember 2012 og av resultatet i rekneskapsåret i samsvar med god rekneskapsskikk i Norge
- leiinga har oppfylt plikta si til å syte for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Oslo, den 4. mars 2013

VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

VARDENS REVISJONSKONTOR

Vardens Revisjonskontor as
Statsautorisert Revisor

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Øyvind Løvstad
Statsautorisert revisor
Per-Arne Auster
Statsautorisert revisor

Til
Noregs Mållag

REVISJONSMELDING LOTTERIREKNESKAP 2012

Vi har kontrollert loddlotterirekneskapen for Kulturlotteriet 2012 for Noregs Mållag. Resultatneskapen gir eit overskot på kr. 83.339

Rekneskapen omfattar lodder solgt fram til utlopsdato 31. desember 2012.

Vi har kontrollert at det forelegg dokumentasjon for samtlige kostnader, inklusive utbetalde gevinstar, og at inntektane er eins med antall solgte lodd. Avviket mellom bokført inntekt og maksimalt tillatt antall solgte antall lodd er verifisert.

Lotterirekneskapen følg de lovar og reglar som regulerar avviklinga av lotteriet.

Oslo, den 4. mars 2013

VARDENS REVISJONSKONTOR AS

Per-Arne Auster
statsautorisert revisor

Tillitsvalde, tilsette og oppnemnde

HEIDERSMEDLEMER

Heidersmedlemer i Noregs Mållag er no Torolv Hesthamar, Olga Meyer, Einfrid Perstølen, Bjørnar Østgård, Marie Lovise Widnes, Audun Heskestad, Berge Furre og Guri Vesaas.

STYRET OG ARBEIDSUTVALET

Styret og arbeidsutvalet har i arbeidsåret vore:

Leiar: Håvard Bjørkedal Øvregård (AU)

Nestleiar: Janne Nygård (AU)

Styremedlemer: Helga Hjetland (AU), Terje Kjøde, Nina Berge Rudi, Sveinung Rotevatn og Vebjørn Sture (NMU).

Varamedlemer: Sigbjørn Hjelmbrække, Randi Londahl Frestad, Solgunn Liestøl og Magne Aasbrenn

Styret har hatt seks møte og handsama kring 90 saker når arbeidsperioden er over. Den viktigaste og mest tidkrevjande saka i styret har vore norskfaget, og den saka har gjort at styret har måtta prioritere somme andre saker lågare enn først tenkt.

Arbeidsutvalet har hatt møte mellom kvart styremøte og stundom oftare; totalt tolv møte i arbeidsperioden. AU har handsama nær sytti saker når perioden er over. Hovudoppgåvene har vore knytte til førebuing av styremøta og oppfølging av vedtakader. Mange av dei mindre omfattande økonomisakene og ein del førebuing til pressarbeid har også vore delegerte til AU.

LANDSRÅDET

Landsrådet har hatt eitt møte (24. – 25. november) og drøfta åtte saker. Norskfaget var den viktigaste saka også i landsrådet. I tillegg var det presentasjon

og drøftingar av Nynorskstafetten og landsmøtesaker til våren 2013. Landsrådet er sett saman av alle fylkesleiarane, ein representant frå yrkesmållaga og leiaren og ein til representant frå Norsk Målungdom. Styret møter også på landsrådsmøta.

VALNEMNDA

Valnemnda har i arbeidsåret vore:

Leiar: Åsmund Lien

Medlemer: Magni Hjertenes Flyum, Astrid Olsen, Mats-Kvaløy-Bjørbekk, og Anne Svanaug Straume (NMU).

Varamedlemer: 1. Åse Elin Langeland, 2. Øystein Vangsnes og 3. Aud Søyland

Varamedlemer NMU: 1. Bror Magnus Sviland Strand og 2. Tone Rossow

SKRIVARSTOVA

Tilsette i arbeidsåret har vore:

Dagleg leiar: Gro Morken Endresen

Økonomikonsulent: Berit Krogh

Informasjons- og organisasjonskonsulent:

Hege Lothe (80 %)

Redaktør og informasjonskonsulent:

Kjartan Helleve

Organisasjonskonsulent: Tuva Østvedt

Norskfagskonsulent: Marit Aakre Tennø (80 %)

Fyrsteseekretær: Else Elise Sætre Bullus (50 %, slutta 31.12.2012)

Datakonsulent: Tarjei Vågstøl (20 %, slutta 30.06.2012)

Prosjektmedarbeidar Nynorskstafetten: Marianne Granheim Trøyflat (frå 17.09.12 til 31.01.13)

LANDSMØTE Landsmøtet 2012 samla i BUL-salen i Oslo (Foto: Hege Lothe)

NEMNDER OG UTVAL

Lista gjev eit oversyn over nemnder, utval og representasjon i Noregs Mållag for arbeidsåret 2012-2013. Funksjonsperioden står attom namnet. I dei tilfella der det har vore ny oppnemning i årsmeldingsperioden, står både den som har vore, og den som er representant no. Reine mellombelse arbeidsnemnder og uformell representasjon er ikkje førte opp. Lista har berre med dei representantane Noregs Mållag har oppnemnt. Oppnemningane er gjorde av styret, eventuelt av arbeidsutvalet eller dagleg leiar etter fullmakt frå styret.

NEMND FOR NYNORSK BARNELITTERATURPRIS

Anne Marit Godal (10-13)
Arild Torvund Olsen (11-14)
Anne Skaret (12-15)

NEMND FOR NYNORSK LITTERATURPRIS

Ove Eide (12-15)

FONDET FOR NORSK MÅLREISING

Håvard Teigen, leiar (03-13)
Eva Holthe Enoksen (11-13)
Jens Romslo (11-13)

RÅDET FOR NYNORSK KULTURSENTRUM

Wegard Harsvik (01.01.11 - 31.12.13)
Vara: Bente Riise (01.01.12 - 31.12.13)

STIFTINGA MAGASINETT

Viviann Kjøpstad (07-13)

STIFTINGA PIRION

Viviann Kjøpstad (07-13)

RÅDET FOR NORSK BARNEBLAD

Gudrun Kløve Juuhl (10-14)
Gard Espeland (12-14)

Vara:

Synnøve Midtbø Myking (12-14)
Åse Wetås (12-14)

STYRET FOR NORSK BARNEBLAD

Ingvild Kjøde (12-14)
Vara: Magnus Bernhardsen (12-14)

VALNEMNDA FOR DET NORSKE TEATRET

Aud Søyland (13-15)

NYNORSK PRESSEKONTOR

Hege Myklebust (09-13)

Tillitsvalde, tilsette og oppnemnde

Eli Strand (12-14)

Vara:

Sjur Mossige (09-13)

Sindre Humberstet (09-14)

HALLDOR O. OPEDALS FOND

Karstein Bjørge (12-16)

SANDEFJORD OG SANDARS LEGAT

Daniel Ims (01.01.12 – 31.12.14)

AKADEMIFONDET I RAULAND

Sigbjørn Hjelmbrække (01.01.09 – 31.12.13)

vara: Ågot Jordstøyl (01.01.09 – 31.12.13)

OSLO NYE SPAREBANKS FOND

Erik Bolstad (01.01.10 – 31.12.14)

Vara: Jens Kihl (01.01.10 – 31.12.14)

ANNE RØFLO LONGVA OG ALF ANDRE LONGVAS FOND

Janne Nygård (11-13)

Vara: Ingebjørg Før Gjermundsen (11-13)

RIKSFONDET FOR NYNORSK PRESSE

Inger Johanne Sæterbakk (07-13)

Bjørn Karsrud (12-13)

VESTMANNAFONDET

Åsmund Lien (06-14)

JURY FOR NYNORSK NÆRINGSLEVSPRIS

Sveinung Rotevatn (leiar)

Berit Rekve

Grethe Lerum

Trond Høiås

Nina Refseth

SKULEMÅLSNEMNDA

Terje Kjøde (leiar)

Åse Wetås

Nils Ulvund

Tom Arnt Lindeland

Maria Svendsen (NMU)

Reiseverksemda

Lista viser dei møta som styremedlemer eller tilsette i Noregs Mållag har delteke på i arbeidsperioden. Styremøte og mindre møte er ikkje tekne med, heller ikkje interne arbeidsmøte og møte med NMU sentralt. Representantane for Noregs Mållag har halde innleiingar, talar, helsingar eller orienteringar på dei fleste møta som er oppførte. Så godt som alle lokallag og fylkeslag som har bede om det, har fått vitjing i 2012.

DATO	STAD	TILSKIPING	REPRESENTANT
08.03.	Oslo	Møte med førskulelærarstudentar og prisutdeling beste nynorske fotohistorie	Øvregård
23.03.	Tysvær	Besøk i barnehagar og på ungdomsskule	Øvregård
29.03.	Oslo	Årsmøte i Kringkastingsringen	Øvregård
11.04.	Meland	Besøk i barnehage, skule og SFO. Møte med barnehagestyrarar.	Øvregård
14.04.	Tromsø	Årsmøte Troms og Finnmark Mållag	Kihl
16.04.	Oslo	Møte med NRK Super	Endresen
21.-22.04.	Oslo	Landsmøte i Noregs Ungdomslag	Øvregård
25.04.	Oslo	Avslutning av Rasmus Løland-markeringa	Øvregård
26.04.	Oslo	Årsmøte i Litteraturselskapet Det Norske Samlaget	Øvregård, Kihl
08.05.	Sogndal	Presentasjon av nynorskrapport for Fylkestinget i Sogn og Fjordane	Lothe
10.05.	Sogndal	Seminar om nynorsk og finans i regi av Høgskulen	Lothe
29.05.	Bergen	Seminar om kva slags forskning nynorsken treng, i regi av Universitetet og UH-nett Vest	Endresen
30.05.	Oslo	Nynorsk bar med innleiing frå Mållaget	Nygård
01.06.	Gardermoen	Nynorsksenteret, fagrådsmøte	Øvregård
05.06.	Oslo	KD, ressursgruppe for nynorsk som hovudmål	Øvregård
06.06.	Oslo	Nynorsk kultursentrum, seminar om Språkåret 2013.	Øvregård

STAFETTOPNING Nynorskstafetten tok til i Ørsta 28. januar. Trass i surt vær, var oppmøtet godt ved markeringa ved Aasen-statuen. (Foto: Kjartan Helleve)

DATO	STAD	TILSKIPING	REPRESENTANT
14.06.	Oslo	Nynorsk pressekontor, informasjonslunsj for stiftarane	Øvregård
14.06.	Skien	Dag Bondeheim, generalforsamling	Endresen
15.06.	Asker	Gjesting til Einfrid Perstølen på 95-årsdagen	Øvregård
15.06.	Oslo	Møte om stadnamnlova med stortingsrepresentant Gunn Karin Gjul	Øvregård
19.06.	Oslo	Møte med Lærarmållaget om samarbeid	Øvregård
28.06.	Ørsta	Nynorsk forum	Øvregård
28.06.-21.07.	Ørsta	Dei nynorske festspela	Øvregård, Rudi, Kjøde, Sture, Hjetland
02.07.	Oslo	Føredrag for den internasjonale sommarskulen	Nygård
04.07.	Telefon	Generalforsamling Longva-fondet	Endresen
11.07.	Sogndal	Innleiing for Norsk Målungdom, sommarleir	Lothe
14.08.	Naustdal	Møte med nyskipa idrettsbarnehage	Lothe
16.-17.08.	Ørsta	Møte med landsmøtesamarbeidspartnarar	Kjøde, Endresen
20.08.	Oslo	KD, ressursgruppe for nynorsk som hovudmål	Øvregård
25.08.	Sandvika	Bærum Mållag, bydagane i Sandvika, appell frå Mållaget	Nygård
05.09.	Bryne	Opning av Garborgsenteret	Øvregård
13.09	Bø	Innleiing for representantskapen i Telemark SV	Hjelmbrekke
18.09.	Bergen	Fellesmøte for lokallaga i og rundt Bergen om Språkåret 2013	Øvregård, Endresen

KONTOROPNING I september flytta skrifvarstova inn i nye lokale i Oslo. Her seier leiar Håvard B. Øvregård nokre ord. (Foto: Hege Lothe)

DATO	STAD	TILSKIPING	REPRESENTANT
24.09.	Oslo	KD, ressursgruppe for nynorsk som hovudmål	Øvregård
24.09.	Oslo	Møte i Forum for nynorsk i opplæringa (Udir)	Øvregård, Endresen
26.09.	Ørsta	Årstale for nynorsk skriftkultur v/ Ottar Grepstad	Kjøde
27.09.	Oslo	Målbar "Kven eig språket?" Mållaget i panelet.	Øvregård
15.10.	Oslo	Debatt / Det norske akademi for sprog og litteratur. Noregs Mållag i panelet.	Øvregård
17.10.	Oslo	Nynorsk forum	Øvregård, Endresen
19.10.	Drammen	Haustkoneranse Norsk Målungdom	Øvregård
22.10.	Seljord	Telemark Mållag om Språkåret 2013	Helleve
25. – 26.10.	Oslo	Nynorskkonferansen i regi av Nynorsksenteret	Øvregård, Arnøy, Tennø og Endresen
26. – 27.10	Bygland	Kulturkveld og haustseminar for Mållaga på Agder	Hjelmbrekke
27.10.	Oslo	Jubileumsfest Dag og Tid	Øvregård
30.10.	Oslo	KD, ressursgruppe for nynorsk som hovudmål	Øvregård
3. – 4.11.	Ulsteinvik	Seminar for fylkeslaga Nordmøre, Romsdal, Sunnmøre og Sogn og Fjordane	Øvregård, Nygård og Kjøde
8.11.	Oslo	Lansering av nynorsk raudvin	Nygård
13.11.	Oslo	Språkdagen, årleg tilskiping frå Språkrådet	Øvregård, Endresen, Krogh, Østvedt

19.11.	Oslo	Høgskolen i Oslo og Akershus, foredrag for føreskulelærerstudentane	Øvregård
27.11.	Stavanger	Møte om stafetten med lokallaga i Rogaland	Østvedt, Trøyflat
27.11.	Oslo	KD, ressursgruppe for nynorsk som hovudmål	Øvregård
28.11.	Oslo	Møte med NRK Super	Øvregård og Endresen
29.11.	Volda	Nynorsksenteret, fagrådsmøte	Øvregård
3.12.	Oslo	Møte med TV2	Øvregård
4.12.	Oslo	Kåring av årets nynorskkommune	Øvregård
5.12.	Oslo	Årsmøte i Frivillighet Norge	Øvregård
10.12.	Oslo	Møte med NRK, kringkastingsjefen	Øvregård, Sture, Endresen
12.12.	Oslo	Norsk Ordbok 2014	Øvregård
2013			
02.01.	Kristiansand	Opning av Språkåret 2013	Øvregård og Endresen
08.01.	Oslo	100-årsjubileum for Idrottslaget i Bondeungdomslaget i Oslo	Øvregård
10.01.	Arna	Barnehagebesøk	Øvregård
17.01.	Oslo	Foredrag for amerikanske studentar	Øvregård
24.01.	Bø	Telemark Mållag, paneldebatt om nynorsken i Telemark	Øvregård
05.03.	Oslo	Årsmøte i Fylkesmållaget Vikværningen	Endresen

Besøksliste Nynorskstafetten

DATO	STAD	REPRESENTANT
28.01.	Ørsta / Volda	Øvregård, Endresen, Helleve, Arnøy
29.01.	Vanylven	Øvregård
30.01.	Ulsteinvik / Hareid	Øvregård
31.01.	Herøy	Øvregård
01.02.	Solnør i Skodje	Øvregård
02.02.	Ålesund	Øvregård
04.02.	Sykkylven	Øvregård
05.02.	Brattvåg	Øvregård
06.02.	Gloppen	Øvregård, Lothe
07.02.	Jølster	Øvregård, Nygård
08.02.	Førde	Øvregård
09.02.	Vik	Øvregård
11.02.	Luster	Lothe
12.02.	Lærdal	Lothe
13.02.	Sogndal	Lothe
14.02.	Høyanger	Lothe, Hjetland
15.02.	Nordfjordeid	Lothe
16.02.	Flora	Lothe
24.02.	Fræna/Elnesvågen	Arnøy
25.02.	Molde	Arnøy
26.02.	Kristiansund	Arnøy
27.02.	Surnadal	Arnøy
28.02.	Ålvundfjord	Arnøy
01.03.	Åndalsnes	Arnøy
02.03.	Lesja og Dovre	Arnøy
05.03.	Vågå	Kjøde
06.03.	Vinstra	Kjøde, Rudi
07.03.	Gausdal	Kjøde
08.03.	Lillehammer	Øvregård

Norsk Målungdom

Arbeidsperioden 2012-2013 har vore eit godt år for Norsk Målungdom. Vi har snudd fleire års medlemsnedgang til solid vekst, og opplever at det målpolitiske arbeidet vårt gjev resultat.

POLITIKK

Det utetterretta politiske arbeidet har i hovudsak handla om revisjonen av læreplanen i norsk. Vi har gjennom heile året freista påverka korleis høyringsutkastet til slutt skulle bli, og deretter teke del i høyringsrunden. Dei viktigaste krava våre har vore tidleg sidemålsopplæring, betre grunngjeving for sidemål i føremålet for faget, og jamstilte kompetansemål og vurderingsordningar for nynorsk og bokmål. På sumaren byrja også avtroppande leiar Janne Nygård og påtroppande leiar Vebjørn Sture arbeidet med ein pamflett om sidemål, som kom ut på Samlaget i februar.

Elles har vi fått gjennomslag for kravet om nynorsk-utgåve av mobilspelet Wordfeud, som NMU-landsmøtet på Voss i 2012 sette på dagsorden. Vidare har vi kjempa mot språkleg diskriminering, mellom anna ved å leggje til rette for at elevar og studentar enkelt kan melde frå om brot på lovfesta språklege rettar. Vi

er også nøgde med å ha sett i gang eit meir strukturert oppfølgingsarbeid overfor ungdomspartia. Utan at på langt nær all ære tilhøyrer oss, noterer vi oss at ei rekke ungdomsparti har gjort gode vedtak om sidemål.

ORGANISASJON

I 2012 hadde Norsk Målungdom – for fyrste gong sidan 2008 – over 1000 betalande medlemmer under 26 år. Dette utgjer ein oppgang på over 25 % frå 2011, og ekstra gledeleg er det at tilsiget av nye medlemmer har vore relativt jamt fordelt utover året. Vi har også hatt ein tydeleg auke i talet på både skulestartaksjonar og presseoppslag.

Vi ser oss også nøgde med at den gode deltakinga på tilskippingane sedd under eitt held fram, jamvel om oppmøtet var noko meir ujamt fordelt gjennom denne perioden enn året før. Elles er det verdt å nemne at jamvel om sentralstyret for andre året på rad har vore relativt lite, har målferdreisinga vore høgt prioritert, med rundt 60 skulevitjingar totalt gjennom perioden – frårekna Nynorskstafetten.

SAMDE Landsmøtet til Norsk Målungdom på Voss. (Foto: Odin Hørthe Omdal)

Medlemer per fylke

	2009	2010	2011	2012
Vest-Agder	51	45	47	48
Aust-Agder	20	14	18	23
Østfold	10	8	6	6
Buskerud	14	21	14	13
Finnmark	4	4	4	9
Hedmark	12	8	13	18
Hordaland	287	242	214	273
Møre og Romsdal	81	87	77	131
Nord-Trøndelag	10	8	8	23
Nordland	20	12	6	11
Oppland	24	24	24	29
Oslo	235	196	195	217
Rogaland	158	128	123	125
Sogn og Fjordane	154	128	165	169
Sør-Trøndelag	87	99	65	87
Telemark	46	31	33	27
Troms	22	15	9	19
Utlandet	10	5	8	8
Vest-Agder	29	34	32	33
Vestfold	2	3	5	6
Sum	1276	1112	1066	1275

Lokallag i 2012

	Medlemer
Ås studentmållag	16
Grimstad Målungdom	10
Bergen Målungdom	36
Studentmållaget i Bergen	104
Norsk Målungdom Ålesund og omland	39
Målungdomen i Oslo	27
Studentmållaget i Oslo	162
Målsiddisanen (Stavanger)	42
Kongsgård Elevmållag (Stavanger)	12
Firda Målungdom (Sandane)	63
Studentmållaget i Nidaros	69
Ager Målungdom	16
Katta Målungdom (Oslo)	25
Sunnhordland Målungdom	49
Alta Målungdom	6
Ryfylke Målungdom	21
Skibladner Målungdom (Hamar)	11
hEiderleg Målungdom (Eid)	15
Søre Sunnmøre Målungdom	57

Nærskylde tiltak

Dag og Tid

Dag og Tid AS gjev ut den frie vekeavisa Dag og Tid, som særleg legg vekt på stoffområda kultur og politikk. Dag og Tid har vore i jamn og god vekst dei siste åra, og nådde i 2012 eit opplag på 9132 eksemplar, det høgaste nokon gong.

Selskapet gjev av og til også ut forlagsprodukt, slik som Nøkkel til nynorsk. Språknøkkelen kom i 2012 i ny utgåve i samband med at den nye nynorsknormalen tok til å gjelde.

Det Norske Samlaget

Det Norske Samlaget er eit litteraturselskap, ein kulturpolitisk interesseorganisasjon skipa i 1868, og eit forlag, Stiftinga Det Norske Samlaget. Forlaget gav i 2012 ut rundt 200 titlar, fordelt på skjønnlitteratur for vaksne og barn, sakprosa for eit allment publikum, ordbøker og lærebøker til grunnskole, vidaregåande skule og høgare utdanning. Som ein del av ei større omstilling selde Samlaget i mai 2012 ut skulebokverksemda si til Fagbokforlaget. Dei resterande avdelingane er att i Samlaget. Tre av bøkene frå Samlaget blei i fjor nominert til Brageprisen, og Jakob og Neikob av Kari Stai vann prisen i kategorien for barn- og ungdomslitteratur. Fleire andre av Samlagsforfattarane har fått prisar og utmerkingar, og forlaget har i dag ei svært god rekruttering av nye forfattarar. Sakprosaseksjonen sette i 2011 i gang ein eittårig nynorsk sakprosaskule i samarbeid med Norsk Faglitterær Forfatter- og Oversetterforening (NFFO), som blei avslutta i 2012. Samlaget gjev ut tidsskriftet Syn og Segn, som er av dei største allmennkulturelle tidsskrifta i Noreg. Tingartalet var 2300.

Leiar i styret for forlaget var Kari Bjørke og for Litteraturselskapet John-Ragnar Aarset. Edmund Austigard er forlagsdirektør. Aud Søyland vart utnemnd som heidersmedlem i Det Norske Samlaget i 2012.

Det Norske Teatret

2012 har vore prega av svært høg aktivitet på Det Norske Teatret. Vi har hatt heile 37 ulike produksjonar, av dei var 28 eigenproduksjonar og fleire samarbeidsproduksjonar. Vi har lansert fleire nye kunstnarlege satsingar, og desse har gjort sitt til at Det Norske Teatret står fram som eit spennande teater i god utvikling. Samla tilskodartal for Det Norske Teatret i 2012 var 223 515.

Tilskotet frå staten til teaterdrifta var om lag 149 mill. kroner. Nina Refseth er styreleiar ved teatret, Erik Ulfsby er teatersjef og Astrid Driva Rødsand er direktør.

I 2013 fyller Det Norske Teatret 100 år. Dette vil vi markere med ulike arrangement gjennom året, i tett samarbeid med Språkåret 2013 og dei nærskylde nynorskorganisasjonane. Hovudoverskrifta for jubileumsmarkeringa skal vere: Det Norske Teatret – i kamp for mangfald.

Framtida.no

Framtida.no er ein nettstad med nytt for unge som vart starta opp hausten 2010. Nettstaden vert drifta av LNK og ABC Startsidan. Framtida nådde inntektsmål og mål for tal på brukarar med god margin i meldingsåra.

I løpet av 2012 har over 200.000 unike brukarar vore innom Framtida.no. Det er 30.000 fleire enn i 2011. I løpet av ei veke er trafikken no på vel 7500 unike brukarar. Dette er opp 25 prosent frå same periode i 2011.

Svein Olav Langåker er prosjektansvarleg og skrivande journalist i Framtida.no. Prosjektansvarleg har arbeidsstaden sin i redaksjonslokala til ABC-Startsidan. I 2012 har Framtida.no hatt ein redaksjon tilsvarende to årsverk. I tillegg har prosjektet hatt ein journalist i praksis i åtte månader. Om lag 20 unge skribentar bidreg som kommentatorar på Framtida.no. Til saman samarbeider prosjektet med 15 lokalaviser.

Framtida.no har òg gjort det mogleg for brukarane å abonnera på rss-feedar frå kvart enkelt tema, anten det er snakk om politikk, litteratur, bokmeldingar eller yrkesval.

Kringkastingsringen

Kringkastingsringen arbeider for at nynorsk, dialektar og samisk skal få eit rettkome rom i allmennkringkastinga og i media elles. Sidan 1955 år har Kringkastingsringen vore pådrivar for at medieverksemdene skal føre ein språkpolitikk som speglar språkmangfaldet i Noreg.

Kringkastingsringen arbeider også for å påverke styresmaktene til å leggje forholda til rette for at vi skal få eit godt og mangfaldig språk i media.

I 2012 har vi:

- arbeid for meir nynorsk og dialektar i barne- og ungdomsprogram i radio og fjernsyn.
  - møtt NRK for å drøfte NRK Super og andre problemstillingar knytte til språket i NRK.
  - møtt TV2 for å drøfte problemstillingar knytte til språket i NRK
  - gjeve ut meldingsbladet Kringom, der vi tek opp aktuelle mediepolitiske spørsmål.
  - skipa til ope møte på Litteraturhuset om språk i barne-TV.
  - delt ut Kringkastingsprisen 2012 til Knut Magnus Berge (NRK)
- Martin toft var styreleiar i 2012. Bror-Magnus Svi-land Strand er tilsett som dagleg leiar.

Kultur og tradisjon

Studieforbundet kultur og tradisjon er studieforbund for Noregs Mållag og 30 andre frivillige organisasjonar. Studieforbundet skal ivareta medlemsorganisasjonane og deira lokallag med omsyn til utvikling, tilrettelegging og finansiering av eit mangfaldig og godt opplæringstilbod. Studieforbundet er opptatt av - og ønskjer å ta eit ansvar for - opplæring i folkekulturfaga.

Studieforbundet kultur og tradisjon ser på opplæring i vid forstand - frå eit lite, enkelt kurs til fordyking i ulike emne og spesialisering i teknikkar - til formell kompetanse og studiepoeng. For studieforbundet er det viktig å sikre eit tilbod som dekkjer alle nivå, og som er lett tilgjengeleg for deltakarane.

Studieforbundet kultur og tradisjon er ein stor kursarrangør og har ei jamn vekst i kursaktivitet gjennom dei siste åra. I 2012 gjennomførte medlemsorganisasjonane 128.919 kurstimar med 37.018 deltakarar på 4.338 kurs. Det er ein auke på omlag 4% frå 2011. Noregs Mållag hadde i 2012 ett kurs på 48 timar og med 5 deltakarar.

Opplæringa blir organisert gjennom lokale lag og foreiningar i medlemsorganisasjonane våre - og organisasjonar vi har samarbeidsavtale med.

I fleire av handverksfaga arbeider studieforbundet for å sikre vegen til formell kompetanse, med spesiell vekt på opplæring fram mot å ta fagbrev. Dette er små

fag, og tilgangen på offentleg utdanning er forsvinnande liten. Studieforbundet kan rettleie kandidatar som ønskjer å ta fagbrev, samarbeider aktivt med fagopplæringa og deltek i ulike prosjekt som arbeider med fagutdanning.

Studieforbundet kultur og tradisjon driv også høgare utdanning i samarbeid med ulike høgskolar og universitet.

Studieforbundet arbeider med å spreie informasjon om vaksenopplæring generelt og stønadsordninga for kurs, spesielt. Dette skjer blant anna gjennom nettstaden www.kulturogtradisjon.no.

Landsamanslutninga av nynorsk-kommunar (LNK)

Landssamanslutninga av nynorskkommunar (LNK) er ei samanslutning av kommunar, fylkeskommunar og interkommunale tiltak og har som føremål å fremja nynorsk språk og kultur i offentleg verksemd. Organisasjonen har 123 medlemmer; av desse er 107 kommunar og fylkeskommunar (per 31.12.2012).

LNK skal arbeida for å utvikla nynorsk bruksspråk innafor alle sektorar i det offentlege. Medlemene har dei siste åra prioritert arbeidet med språkopplæring, nynorsk og IKT, nynorsk for barn og unge og det å visa samanhengar mellom språk, identitet, kultur og samfunnsutvikling. LNK arbeider elles mykje med informasjonstenester og omdømmebygging i kommunane.

LNK tilbyr nynorskkurset «På saklista» gratis til medlemene, og har ein stab med flinke kurshaldarar som til saman dekkar heile landet. Kurser er kvalitets-sikra av, og vert arrangerte i samarbeid med Høgskulen i Sogn og Fjordane og Fagforbundet.

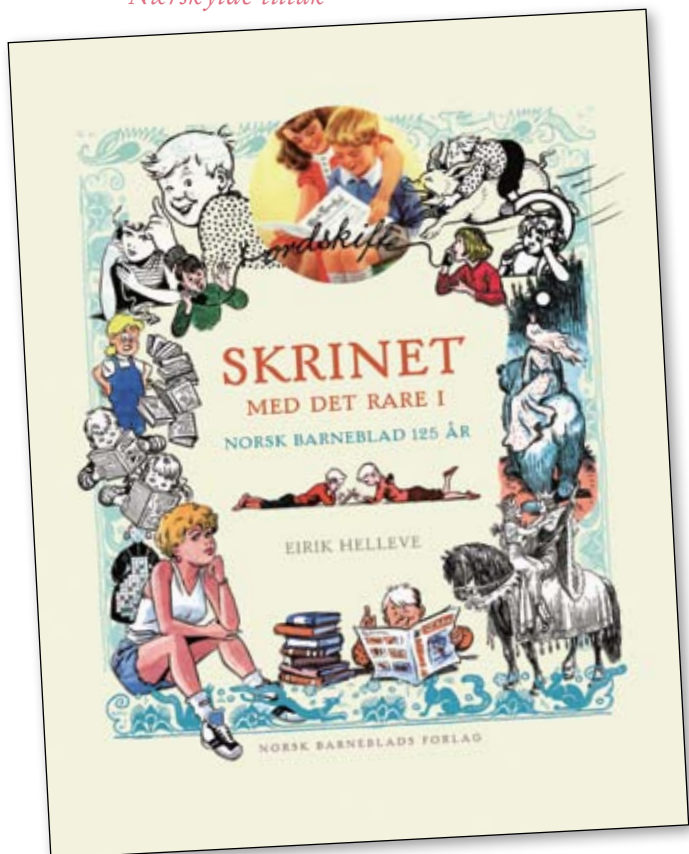
Organisasjonen gir ut LNK-avisa seks gonger i året og driv nettstadane LNK.no, Magasinett.no, Startsida.no og Framtida.no (dei to siste saman med ABC Startsidan).

Elles arbeider Landssamanslutninga av nynorskkommunar nært saman med Noregs Mållag og dei andre nynorskorganisasjonane gjennom Nynorsk Forum.

Astrid Myran Aarvik er styreleiar i LNK, medan Vidar Høviskeland er dagleg leiar.

Magasinett

Som ein lekk i ein strategi for å styrkja arbeidet mot barn og unge har LNK overteke ansvaret for drift av Magasinett og presenterer kvart år dette nettidsskriftet som eit tilbod til elevar og lærarar i ungdomsskulen og i den vidaregåande skulen. Magasinett.no og Framtida.no

JUBILEUM Norsk Barneblad runda 125 år og feira med jubileumboka *Skrinet med det rare i*, skriven av Eirik Helleve.

no er framleis dei einaste ungdomsretta nettstadene som er redigerte på nynorsk.

Styret i Magasinett har dei siste åra lagt sterkare vekt på tilnærming til skulebruk. Magasinett har mange skarpe pennar og kjappe tastatur, og er eit særst godt og relevant tilbod til lærarar og elevar som slit med dårleg motivasjon i norskfaget. Frå januar 2012 fekk Svein Olav Langåker redaktøransvaret for Magasinett, og det vert for tida arbeidd for å få til ei tettare integrering mellom Framtida.no og Magasinett.

Magasinett hadde nær 25.000 unike brukarar i løpet av 2012. Dette er ein auke på 16 prosent frå 2011. Talet på sidevisingar har gått opp med 5,7 prosent. Magasinett har i løpet av hausten knytt til seg fleire nye skribentar gjennom nettverket til Framtida.no. Mellom desse er forfattarane Atle Berge og Kristina Leganger Iversen. Magasinett har arrangert to skrivekonkurransar og ei fototevling i samarbeid med Framtida.no. I tillegg har Magasinett oppgradert publiseringplattforma si, og gjort det enklare for brukarane å dela innhaldet i sosiale media.

LNK har i fleire år hatt ein avtale med Fagforbundet som sikrar midlar til marknadsføring og vidareutvikling av Magasinett. Avtalen vart reforhandla i 2012 og gjeld no fram til 2017. Stiftinga Magasinett er elles finansiert gjennom tilskot frå Utdanningsdirektoratet og LNK.

Noregs Ungdomslag

Noregs Ungdomslag skal gjennom folkelege kulturaktivitetar skape engasjement og levande lokalmiljø. Noregs Ungdomslag er oppteken av å skape gode sosiale og faglege møtestader, og skipar mellom anna til fagseminar, sommarleir for ungdom og festivalane Norsk Amatørteaterfestival og Folkedansfestivalen. Sentralleddet arbeider også med instruktørutdanning innanfor folkedans og teater, og yter særvis til dei lokale ungdomslaga. I ungdomslaget kan du delta i ei rekke ulike aktivitetar, der amatørteater, dans, og ulike aktivitetar for barn og unge er dei største. Over 300 ungdomslag er eigar eller medeigar i eit lokalt ungdomshus. Mange lag har også songkor, kino og bunad- og handverksarbeid. Noregs Ungdomslag er tufta på verdiane frilynd, tradisjon, nyskaping, generasjonar, rusfri samværskultur og samfunnsengasjement.

Norsk Barneblad

Norsk Barneblad er eit av dei eldste barneblada i verda som framleis kjem ut. Bladet har kome ut mest utan avbrot sidan det vart skipa i 1887.

I 2012 feira vi 125 år! I høve jubileet gav vi ut jubileumbok. Boka er skriven av Eirik Helleve og heiter *Skrinet med det rare i*. Ho er til sals hos Norsk Barneblad.

Bladet kjem ut ein gong i månaden. Målgruppa er barn og unge i alderen 7-15 år.

Norsk Barneblad har egne nettsider, www.barneblad.no, som blir oppdaterte ein gong i veka med stoff som ikkje er trykt i bladet.

Ordsrifte der lesarane sjølve får skriva inn og diskutera, er eit av dei mest populære innslaga i bladet. Bladet inneheld dessutan teikneseriar, vitsar, kryssord, forteljingar, reportasjar og aktivitetsstoff.

Norsk Barneblad tilbyr lærerik og underholdande sakprosa på nynorsk skrive for barn og av til av barn.

I tillegg til bladdrifta lagar også Norsk Barneblad julehefta Smørbukk og Tuss & Troll.

Saman med Det Norske Samlaget gav Norsk Barneblad i 2012 ut Barnas eiga aktivitetsbok, ei samling med ulike tips til artige ting å gjere.

Fire gongar i året blir Norsk Barneblad, med eit ekstra bilag, sendt ut som medlemsblad for barnemedlemmene i Noregs Ungdomslag.

Styreleiar er Magni Hjertenes Flyum, ansvarleg redaktør og dagleg leiar er Nana Rise-Lynum.

Nynorsk kultursentrum

2012 blei eit år for utviding. Vi fekk på plass Språkåret 2013, som er det største prosjektet vårt til no, styrkte driftsavdelingane Aasen-tunet og Hauge-senteret, tok over Allkunne, laga den første internasjonale samarbeidsavtalen, arbeidde mykje med samlingsforvaltning og auka både inntekter og gjestetal. Dette kunne berre gjerast i ein robust organisasjon med sterk vilje til fellesskap. Frå 1.1.2012 var Høgskulen i Sogn og Fjordane ein av stiftarane våre.

Det offentlege har i fleire år gitt oss auka driftsmidlar. Samstundes har vi greidd å auke andre inntekter endå meir. Det er ei god investering å satse på oss.

Driftsinntektene auka med 11 % til 20,6 millionar kroner, og drifta gav eit resultat på 626 000 kroner.

Talet på gjester ved arrangement og utstillingar auka med 14 % frå 19 206 i 2011 til 21 854 i 2012. Nynorsk kultursentrum har i mange år vore eit av musea i landet med flest born og unge blant gjestene. I 2012 utgjorde born og unge heile 45 % av alle gjestene våre.

Talet på unike brukarar på nettstadene auka med 20 % frå 250 000 i 2011 til 312 421 i 2012. Publikum kunne velje mellom meir enn 22 000 tekstdokument på nettstadene våre, Allkunne medrekna. Kvar dag brukte i gjennomsnitt 2000 personar tenestene våre.

Vi var til stades med 312 arrangement og tilstellingar i 30 kommunar, mot 299 i 26 kommunar i 2011. Med 48 arrangement på fire dagar samla Dei nynorske festspela 5200 gjester, og Arne Moslåtten var den 19. festspeldiktaren.

Nynorsk kultursentrum skreiv i 2012 ein intensjonsavtale 2013–2014 med Háskóli Íslands, NTNU, Universitetet i Bergen og Hordaland fylkeskommune om bidrag til eit internasjonalt språksenter i Reykjavík. Vi har ansvaret for oppfølging frå norsk side.

Tilsette og tillitsvalde publiserte 38 bøker, artiklar, skrifter og foredrag, mot 56 i 2011. Direktøren heldt den 12. og siste årstalen om tilstanden for nynorsk skriftkultur: *Draumen om målet*. 20 større og mindre forskings-, dokumentasjons- og formidlingsprosjekt var i gang med tilknytning til samlingane våre. Vi laga temautstilling nr. 29 – *Kryssord og magi. Songlyrikk frå Bob Dylan til Arne Moslåtten*. Journalistane Ingvild Bryn og Arill Riise fekk begge prisen *Årets nynorskbrukar 2012*, og frå Vinjefondet for meir nynorsk i pressa løyvde vi 600 000 kroner til to prosjekt.

På oppdrag frå regjeringa Stoltenberg II leverte vi i januar 2012 prosjektplan for Språkåret, utvikla ei rekkje idear vidare og etablerte prosjektorganisasjon med tre tilsette. 1,5 millionar blei brukte til prosjektplanlegging, mot 0,5 millionar kroner i 2011.

Styreleiar var Reidar Sandal, rådsordførar var Wegard Harsvik (representant for Noregs Mållag) og direktør var Ottar Grepstad. Vi hadde tilsette i 14 faste stillingar og arbeidsavtalar med 57 betalte medarbeidarar som utførte 16,1 årsverk.

Til no har vi hatt nær 244 000 gjester og 3,1 millionar nettstadbrukarar. I alt 3,4 millionar personar har altså nytta tilboda våre. Etter 13 driftsår er dette noko av resultatet:

- 79 946 bøker, skrifter, foto, kunsthistoriske og tradisjonelle gjenstandar i samlingane
- 3200 arrangement med 8600 utøvarar
- 29 temautstillingar er laga og har vore lånte ut 145 gonger til stader i 18 fylke
- 13 950 tekstdokument på nettstadene
- Arrangement og utstillingar i 133 kommunar i alle fylka
- 807 turnéframvisningar av fire elevprogram for 23 876 elevar og lærarar

Visjonen vår er «nynorsk, sjølvstøtt, når som helst og kor som helst». Nynorsk kultursentrum helsar medlemmer, styre og tilsette i Noregs Mållag vel møtt til vidare godt samarbeid i Språkåret 2013!

NRK Nynorsk mediesenter

Per 1. mars 2013 har NRK Nynorsk mediesenter lært opp 85 nynorskbrukande journalistar sidan 2004, og 75 prosent av dei har heil- eller deltidsarbeid i media. 54 av dei arbeider i NRK. Det er tidlegare nynorskpraktikantar i NRK Super, Dagsrevyen, Dagsnytt, Sporten, NRK.no, ulike program i NRK P1, P2 og P3 og ved seks distriktskontor. Også fleire aviser og nettstader har tilsett tidlegare nynorskpraktikantar.

Søknadsfristen for haustkullet er 15. april og for vårkullet 15. oktober. Nynorskpraktikantane får opplæring i radio, fjernsyn og nett, og praksis i redaksjonen til NRK Sogn og Fjordane. Til slutt har dei to månaders praksis i andre redaksjonar, i og utanfor NRK. Dei har løn i dei seks månadane praktikanttida varer, men korkje bindingstid eller garanti om arbeid i NRK etterpå. -Nynorskpraktikantane og NRK FleRe (systertiltak for rekruttering av fleirkulturelle) sine folk skal reknast som interne søkjarar til stillingar i NRK når dei er ferdige med opplæringa. Men dei må sjølvstøtt ha både talent og engasjement for å henge med, seier Magni Øvrebotten. Ho er leiar for NRK Nynorsk mediesenter, som elles har to fast tilsette faglærarar.

Hausten 2013 startar lokalavisa Firda opp eit nytt opplæringstiltak for nynorskbrukande journalistar i avis og på nett. Nynorsk avissenter er namnet og dei tek inn fire nynorskpraktikantar i gongen, for eit halvt år med opplæring og praksis. Nynorsk avissenter og NRK Nynorsk mediesenter skal samarbeide om forelesarar og tiltak for meir nynorsk i media, og har samsøknadsfristar. Det er AMEDIA, Vinjefondet og Sparebankstiftinga i Sogn og Fjordane som står bak Nynorsk avissenter, og Arve Sandal er tilsett som prosjektleiar.

Nynorsk pressekontor

Stiftinga Nynorsk pressekontor (i daglegtale Nynorsk pressekontor), leverer nyheiter og bilete til aviser og andre medium. Kontoret har fem fast tilsette, og har vore i drift sidan 1969. Dei siste åra markerer har me markert oss sterkare med fleire nyheitsprodukt til ulike behov i media.

I lag med NTB (Norsk Telegrambyrå) har me eit felles mål om å auke bruken av nynorsk i media. Nye satsingar gir no moglegheiter for akkurat dette. Gjennom samarbeidsavtalen mellom dei to nyheitsbyråa har NPK lansert fleire nye produkt. Me held òg språkkurs inn mot både avisredaksjonar og det offentlege i tillegg til å levere aktualitetsstoff til NDLA, Norsk Digital læringsarena. Stoffet vi er med på å levere til NDLA, er tekst, bilete, video, grafikk, oppgåver, kviss og historiske tilbakeblikk til bruk i vidaregåande opplæring, for elevar og lærlingar.

I åra som kjem vil vi halde fram med produktutvikling og tilrettelegging for det nynorske språket i media.

Styreleiar i stiftinga er Kristian Fjellanger, redaktør og dagleg leiar er Karoline Riise Kristiansen.

Pirion

Stiftinga Pirion gir ut fagbladet Pirion for tilsette i barnehagar, SFO og grunnskular. Pirion kjem ut med åtte utgåver i året. Ideen bak Pirion er å stimulera barnehagane og dei andre målgruppene til å ta utgangspunkt i lokal kultur og språk når årsplanane skal leggjast.

Stiftinga Pirion arrangerer også kurs. Pirion-kursa rettar seg mot det pedagogiske personalet i barnehagane og har som føremål å auka refleksjonen kring barnehagen si rolle som kulturformidlar i det moderne mediasamfunnet. Pirion-kursa leverer og innspel til det praktiske arbeidet i barnehagen.

Pirion er eit viktig tilbod til styrarar og andre tilsette i barnehagar, SFO og dei lågaste klassane i grunnskulen.

Noregs Mållag og Landssamanslutninga av nynorsk-kommunar står bak stiftinga Pirion.

Ein avtale LNK har med Fagforbundet sikrar at Pirion kjem ut som stifta vedlegg til Fagbladet i om lag 38 000 eks. åtte gonger i året. Avtalen gjeld fram til 2017. I tillegg hadde Pirion om lag 300 betalande abonnentar i meldingsåra, sjølv om alt stoffet ligg fritt tilgjengeleg på Pirion.no. Styret la ned den postdistribuerte papirversjonen frå januar 2013 og ønskjer heller å bruka ressursane til å auka den redaksjonelle aktiviteten på pirion.no, facebook.com/pirion og twittersida @avisapirion.

Norsk Plan as har for tida det redaksjonelle ansvaret for bladet og brukar egne og innleigde journalistar til å skriva det redaksjonelle stoffet. I tillegg bidreg ulike spaltistar til den faste spalta PitParion. På pirion.no finn lesarar alt tilgjengeleg materiell frå bladet, pluss somme bokmeldingar og lenker til andre gode nettstader.

Pirion får driftsstøtte frå Utdanningsdirektoratet, Fagforbundet og frå LNK.

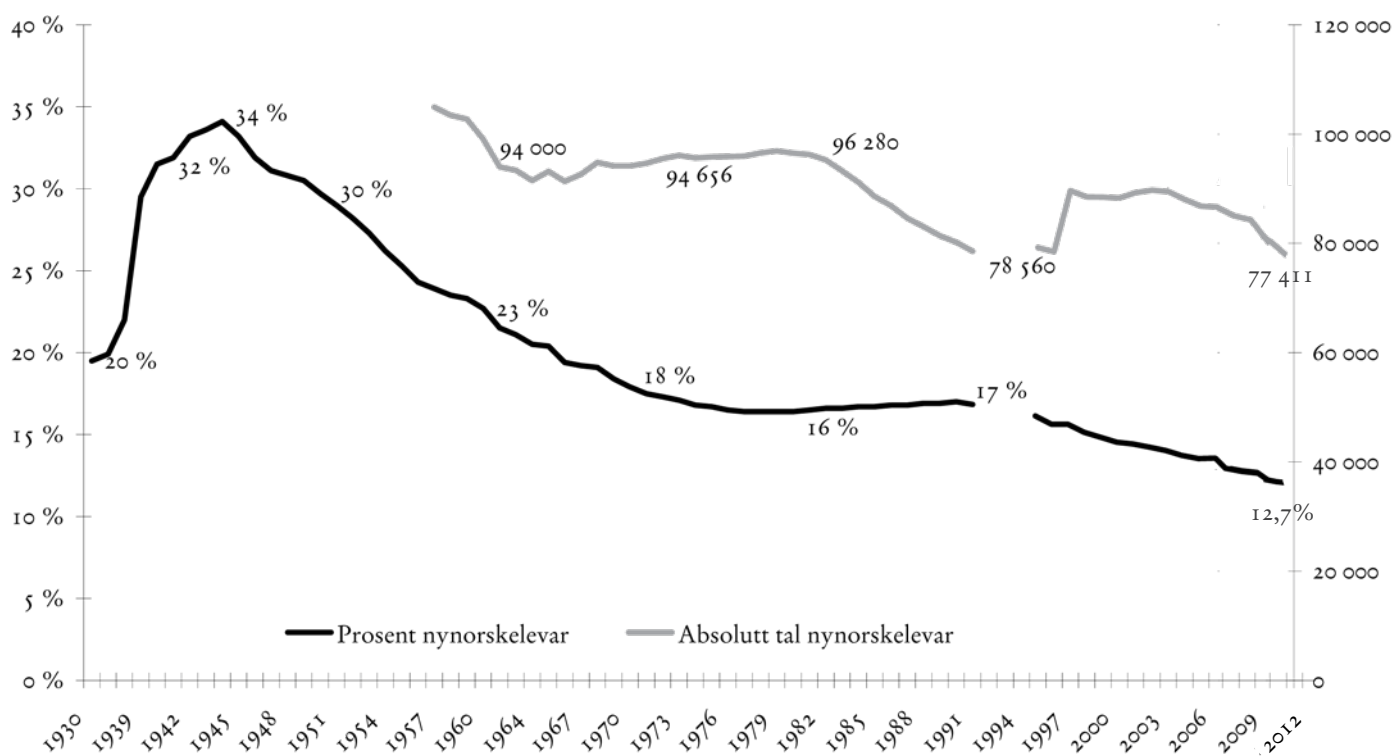

Vedlegg og statistikk

Nynorsk skulemål 1930-2012

1930	19,50 %	1957	23,90 %	1979	16,40 %	2000	15,00 %
1935	19,90 %	1958	23,50 %	1980	16,40 %	2001	14,90 %
1938	22,00 %	1959	23,30 %	1981	16,50 %	2002	14,70 %
1939	29,50 %	1960	22,70 %	1982	16,60 %	2003	14,50 %
1940	31,50 %	1962	21,50 %	1983	16,60 %	2004	14,25 %
1941	31,90 %	1963	21,10 %	1984	16,70 %	2005	14,03 %
1942	33,20 %	1964	20,50 %	1985	16,70 %	2006	14,04 %
1943	33,60 %	1965	20,40 %	1986	16,80 %	2007	13,88 %
1944	34,10 %	1966	19,40 %	1987	16,80 %	2008	13,41 %
1945	33,20 %	1967	19,20 %	1988	16,90 %	2009	13,27 %
1946	31,90 %	1968	19,10 %	1989	16,90 %	2010	13,06 %
1947	31,10 %	1969	18,40 %	1990	17,00 %	2011	12,88 %
1948	30,80 %	1970	17,90 %	1991	16,90 %	2012	12,67 %
1949	30,50 %	1971	17,50 %	1992	*		
1950	29,70 %	1972	17,30 %	1993	*		
1951	29,00 %	1973	17,10 %	1994	*		
1952	28,20 %	1974	16,80 %	1995	16,60 %		
1953	27,30 %	1975	16,70 %	1996	16,10 %		
1954	26,20 %	1976	16,50 %	1997	16,10 %		
1955	25,30 %	1977	16,40 %	1998	15,60 %		
1956	24,30 %	1978	16,40 %	1999	15,30 %		

* Merknad: For 1992, 1993 og 1994 ligg det ikkje føre rette tal. Det kjem av at statistikkføringa er endra etter at KUF tok over

Skulemålet i alle fylka 2007-2012

	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk	Elevar	Nynorsk
Østfold	34 280	0,00 %	34 720	0,00 %	34 427	0,00 %	34 548	0,0 %	34 521	0,0 %	34 501	0,00 %
Akershus	73 110	0,00 %	73 719	0,00 %	73 999	0,00 %	74 674	0,0 %	75 555	0,0 %	76 565	0,00 %
Oslo	53 241	0,02 %	54 868	0,01 %	54 807	0,00 %	56 074	0,0 %	57 712	0,0 %	58 822	0,00 %
Hedmark	23 281	0,00 %	23 145	0,00 %	22 900	0,00 %	22 936	0,0 %	22 667	0,0 %	22 439	0,00 %
Oppland	23 351	20,15 %	23 145	19,86 %	22 723	19,51 %	22 564	19,1 %	22 243	18,7 %	22 065	18,20 %
Buskerud	31 858	3,35 %	31 895	3,06 %	32 232	2,91 %	32 243	2,9 %	32 440	2,9 %	28 910	2,20 %
Vestfold	30 057	0,00 %	29 714	0,00 %	29 514	0,01 %	29 395	0,0 %	29 318	0,0 %	28 911	0,00 %
Telemark	21 452	14,06 %	20 894	12,96 %	20 677	12,02 %	20 430	11,2 %	20 210	11,0 %	20 032	10,70 %
Aust-Agder	14 564	7,23 %	14 326	6,45 %	14 242	5,99 %	14 260	5,7 %	14 322	5,6 %	14 396	5,40 %
Vest-Agder	23 471	3,41 %	23 292	3,46 %	23 150	3,41 %	23 005	3,3 %	22 995	3,3 %	22 872	3,30 %
Rogaland	59 137	25,76 %	58 845	25,19 %	58 837	24,85 %	58 723	24,6 %	58 596	24,3 %	58 939	24,00 %
Hordaland	62 583	41,27 %	62 138	40,59 %	61 998	40,27 %	61 918	39,8 %	61 892	39,3 %	61 670	38,80 %
Sogn og Fj	15 207	97,02 %	14 801	97,13 %	14 671	97,18 %	14 491	97,2 %	14 390	97,3 %	14 179	97,40 %
Møre og R	33 683	53,80 %	33 301	53,41 %	33 202	53,29 %	33 210	52,5 %	33 118	52,1 %	32 771	51,50 %
S-Trøndelag	36 796	0,14 %	36 223	0,12 %	36 142	0,10 %	35 984	0,1 %	35 949	0,1 %	35 912	0,10 %
N-Trøndelag	18 361	0,26 %	18 117	0,20 %	17 945	0,18 %	17 715	0,2 %	17 559	0,0 %	17 295	0,00 %
Nordland	32 313	0,03 %	31 256	0,03 %	30 528	0,04 %	30 325	0,0 %	29 774	0,0 %	29 015	0,00 %
Troms	21 068	0,24 %	20 481	0,24 %	20 211	0,15 %	19 667	0,1 %	19 550	0,1 %	19 428	0,10 %
Finnmark	9 464	0,00 %	9 147	0,00 %	8 934	0,00 %	8 814	0,0 %	8 636	0,0 %	8 519	0,00 %
Landet	617 237	13,65 %	614 062	13,41 %	611 977	13,27 %	612 935	13,1 %	611 397	12,9 %	610 990	12,7 %
<i>Endring</i>												
Bokmålslevar			-1005	-0,19 %	-931	-0,18 %	577	0,10 %	-491	-0,09 %	1057	0,2 %
Nynorskelevar			-1880	-2,23 %	-1154	-1,40 %	-1363	-1,70 %	-1 047	-1,31 %	-1459	-1,85 %

Tabellen viser samla elevtal (både nynorsk- og bokmålslevar) og kor stor prosentdel av desse som har nynorsk som hovudmål i kvart fylke. Under tabellen ser du endringa i talet på bokmåls- og nynorskelevar.

Skulemålsrøystingar 1994-2012

Dato	Krins	Kommune	Røysteføre	Nynorsk	Bokmål	Vedtak
HEDMARK						
270697	Dalen	Folldal	300	97	97	Bokmål
OPPLAND						
030597	Nord-Vekkom og Sør-Vekkom	Ringebu	1280	35	209	Bokmål
040401	Etnedal	Etnedal	1185	212	158	Nynorsk
050403	Kjønås/Venåbygd	Ringebu	700	36	79	Bokmål
050403	Fåvang	Ringebu	1200	48	228	Bokmål
070604	Engjom	Gausdal	656	199	110	Nynorsk
241004	Reinli	Sør-Aurdal	344	144	76	Nynorsk
220811	Skåbu	Nord-Fron	431	150	95	Nynorsk
120312	Otta	Sel	3023	76	103	Bokmål
230512	Fagernes	Nord-Aurdal	5050	196	348	Bokmål
BUSKERUD						
160697	Rollag	Rollag	280	175	102	Nynorsk
100500	Skurdalen **	Hol	25 (188)	11	13	Nynorsk
091002	Rollag	Rollag	470	112	122	Bokmål
010404	Skurdalen/Dagali	Hol	305	81	85	Bokmål
120905	Holet	Hol	588	221	71	Nynorsk
TELEMARK						
201095	Kroken	Drangedal	850	228	280	Bokmål
201095	Brødsjø	Drangedal	303	66	111	Bokmål
200697	Bøen	Tinn	424	85	67	Nynorsk
130400	Yli **	Notodden	125 (763)	41	44	Nynorsk
130400	Rygi **	Notodden	205 (1064)	84	53	Nynorsk
150903	Svenseid	Nome		136	32	Nynorsk
150903	Lunde 1-4 (off.)	Nome		172	409	Bokmål
150903	Lunde 5-7 (off.)	Nome		282	449	Bokmål
100507	Yli	Notodden	680	23	109	Bokmål
011008	Rygi	Notodden	1400	15	134	Bokmål
011008	Gransherad	Notodden	700	35	65	Bokmål
170310	Attrå	Tinn	1312	109	191	Bokmål
170310	Hovin	Tinn	195	35	65	Bokmål
AUST-AGDER						
260194	Gjerstad	Gjerstad	---	174	117	Nynorsk
290595	Nelaug	Åmli	---	67	68	Nynorsk
160200	Gjerstad **	Gjerstad	152 (840)	29	85	Bokmål
150503	Mykland	Froland	307	29	79	Bokmål
030510	Åmli	Åmli	1420	360	334	Bokmål
030510	Dølemo	Åmli	261	75	44	Bokmål
VEST-AGDER						
120397	Laudal	Marnardal	405	131	134	Bokmål
201097	Vesterdalen	Kvinesdal	500	187	141	Nynorsk
191199	Byremo **	Audnedal	89 (490)	44	38	Nynorsk
140300	Vesterdalen **	Kvinesdal	106 (540)	22	64	Bokmål
220300	Kollemo **	Hægebostad	82	41	28	Nynorsk
150503	Mykland	Froland	307	25	82	Bokmål
160206	Austerdalen	Kvinesdal	500	68	115	Bokmål
191107	Kvinlog	Kvinesdal	459	200	71	Nynorsk
ROGALAND						
040696	Bru/Mosterøy	Rennesøy	886	101	351	Bokmål
110297	Rennesøy	Rennesøy	1203	520	126	Nynorsk
050597	Heskestad	Lund	347	143	121	Nynorsk
140512	Sola	Sola	842	44	17	Bokmål

Vedlegg og statistikk

Dato	Krins	Kommune	Røysteføre	Nynorsk	Bokmål	Vedtak
270999	Stangeland	Sola	--- (3053)	69	108	Bokmål
270999	Sande (ny skule)	Sola	--- (3053)	41	173	Bokmål
040500	Sviland **	Sandnes	161 (736)	56	59	Bokmål
250900	Håland	Sola	800	136	129	Nynorsk
140501 (off)	Sviland	Sandnes	736	222	167	Nynorsk
300304	Soma	Sandnes	602	64	81	Bokmål
130504	Stokkastrand	Karmøy	973	255	103	Nynorsk
030604	Heskestad	Lund	351	93	108	Bokmål
120905	Ålgård	Gjesdal		359	306	Nynorsk
200206	Oltedal	Gjesdal	570	131	107	Nynorsk
HORDALAND						
270597	Ådnamarka og Indre Arna	Bergen	2700	234	113	Nynorsk
010300	Liland	Bergen	633 (2743)	107	239	Bokmål
231001	Nordvik	Bergen	322	18	65	Bokmål
160603	Kyrkjekrinsen	Bergen	1780	223	224	
160603	Hordvik	Bergen	1212	279	293	
150903	Fauskanger	Askøy	1398	516	371	Nynorsk
150903	Træet	Askøy	704	267	157	Nynorsk
310510	Træet	Askøy	949	130	80	Nynorsk
310510	Fauskanger	Askøy	690	105	96	Nynorsk
SOGN OG FJORDANE						
141105	Florø	Flora	4065	176	206	Nynorsk
MØRE OG ROMSDAL						
040694	Eidsvåg *	Nesset	---	159	178	Ugyldig
050396	Batnfjord	Gjemnes	825	240	211	Nynorsk
120897	Nordlandet	Aure	150	36	13	Nynorsk
150600	Flisnes **	Ålesund	480 (1.579)	106	117	Bokmål
011001	Haukås	Fræna	1781	101	221	Bokmål
050603	Grimstad	Ålesund	610	59	159	Bokmål
020507	Aure	Aure	1175	389	237	Nynorsk
020507	Lesundet	Aure	188	37	53	Nynorsk
020507	Straumsvik	Aure	320	76	77	Nynorsk
100310	Batnfjord	Gjemnes	1477	301	420	Bokmål
170310	Øvre Rindal	Rindal	443	63	89	Bokmål
060711	Torvikbukta	Gjemnes		74	123	Bokmål
SØR-TRØNDELAG						
270694	Voll	Rennebu	---	157	208	Bokmål
141097	Jåren-Råbygda	Skaun	347	106	105	Nynorsk
NORD-TRØNDELAG						
110594	Flekstad	Steinkjer	---	57	77	Bokmål
270598	Vuku	Verdal	829	167	231	Bokmål
090500	Volden	Verdal	48 (312)	11	28	Bokmål
120500	Vålen **	Steinkjer	48 (229)	28	20	Nynorsk
050600	Mære **	Steinkjer	365 (1210)	32	130	Bokmål
050600	Skarpnes **	Steinkjer	126 (751)	7	42	Bokmål
050600	Flekstad **	Steinkjer	86 (468)	22	41	Bokmål
200405	Røysing	Steinkjer	414	130	121	Ugyldig
010605	Røysing	Steinkjer	414	126	181	Bokmål
290910	Vålen	Steinkjer	215	60	78	Bokmål

** Røystingar mellom 1. august 1999 og 31. juli 2000. Tala i parentes i kolonna «Røysteføre» viser talet på røysteføre ved vanlege val. Frå 1.8.1999-31.07.2000 hadde berre foreldra til elevane som gjekk på skulen det aktuelle skuleåret røysterett.

NOREGS MÅLLAG

Lilletorget 1

Telefon 23 00 29 30

Telefaks 23 00 29 31

E-post nm@nm.no

www.nm.no